

• DRUGA SEZONA •

gloria

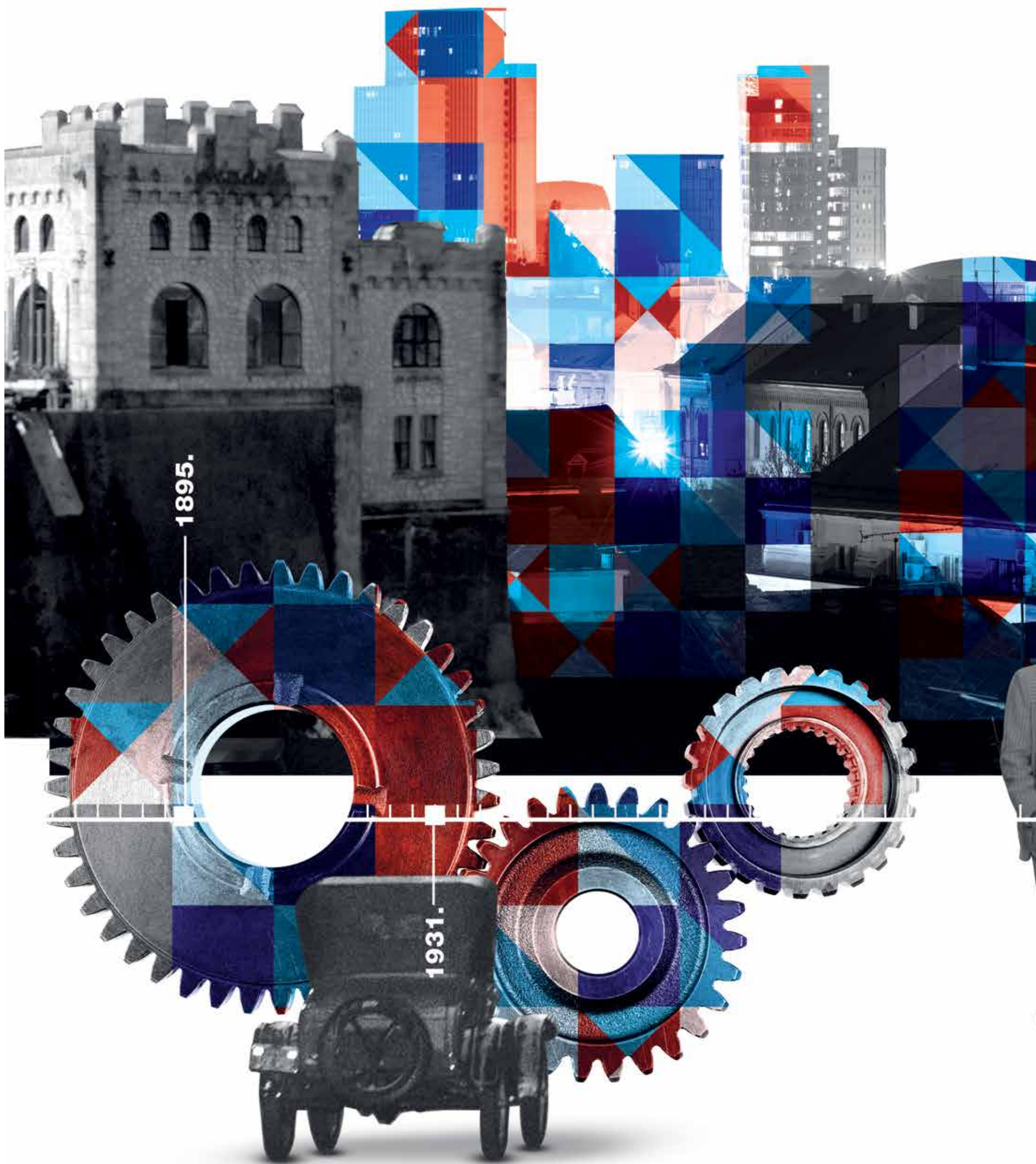
VELIKOG
PERICE

STUDENT 2024

ŽELJKA • NADA • MILA

Sve ljubavi
Perice
Šafraneke

1895.

1931.

Od prvog svjetla.

Prije 129 godina, vrijedne ruke naših radnika pokrenule su prve hidroelektrane, osvijetlili smo gradove, zagrijali domove i izgradili infrastrukturu. I tu ne mislimo stati, uvijek ćemo biti vaše svjetlo u budućnosti.

HEP Više od struje

**Velika pivica
za velikog
Pericu.**

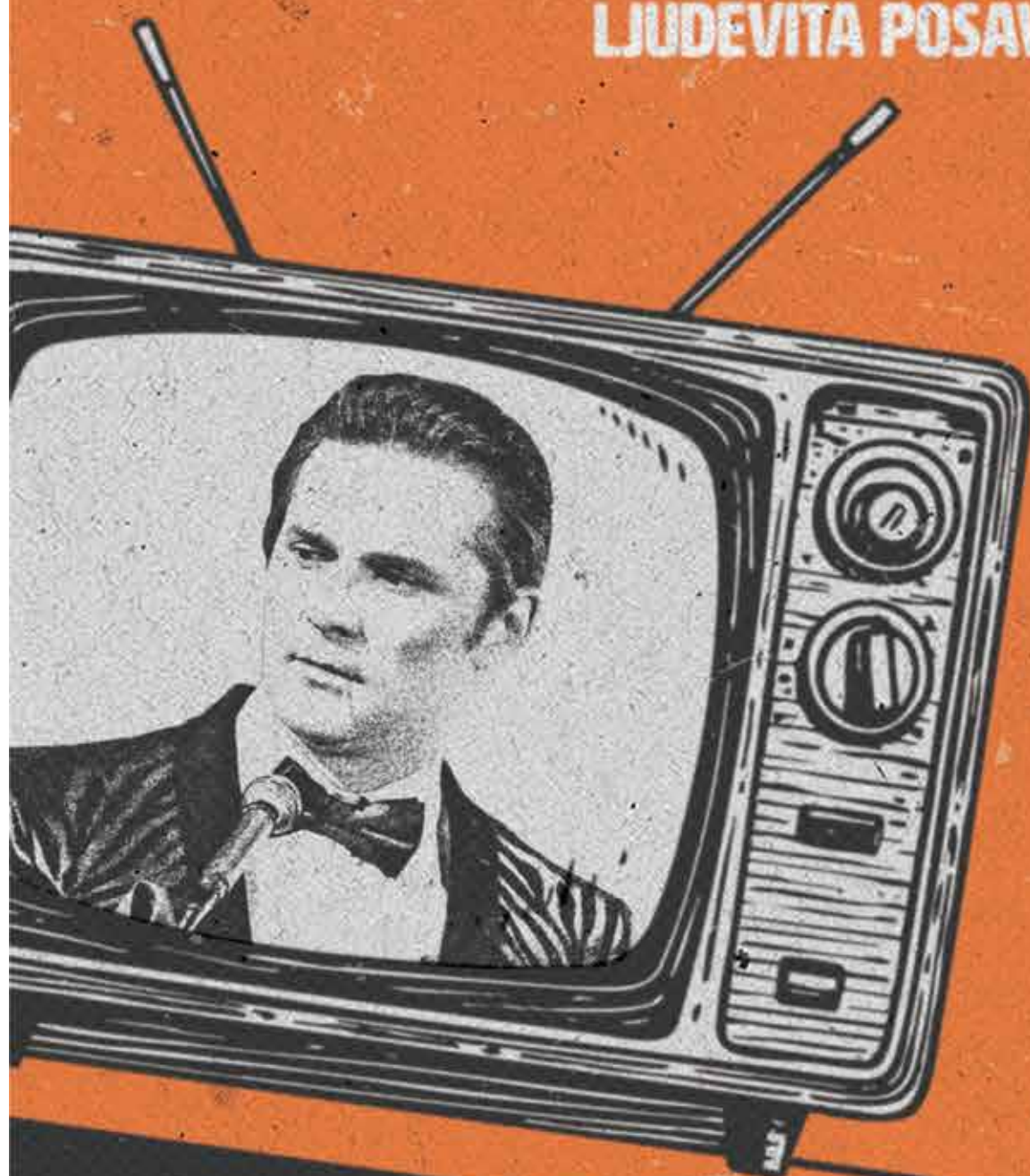
ZA EKONOMSKU PROPAGANDU I PUBLICITET

LJUDEVITA POSAVSKOG 31 EX ANKE BUTORAC

10000, ZAGREB

+385 1 465 0070

INFO@REALGRUPA.COM

REALGRUPA

GLAVNA UREDNICA	Vedrana Čarapović Propadalo
ZAMJENICA GLAVNE UREDNICE	Livia Čveljo
UREDNIKA IZDANJA	Dora Gebauer
ART DIREKTORICA	Iliana Kljaić
SURADNICI	Ana Badurina, Romano Decker, Mare Milin, Kruno Petrinović, Jasmina Rodić
GRAFIČKA REDAKCIJA	Goran Žunić
FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI	Mare Milin
REDAKTURA	Ana Jelinić i Natalija Štimac
PRODAJA OGLASNOG PROSTORA	Aleksandra Hrovatin, direktorica marketinga za izdanja Glorije aleksandra.hrovatin@hanzamedia.hr, 01/6173-803
Adresa redakcije:	Koranska 2, Zagreb
Telefon:	01/6103-250
e-mail:	gloria@hanzamedia.hr, www.gloria.hr
	
NAKLADNIK	HANZA MEDIA d.o.o., Zagreb, Koranska 2
UPRAVA	Ana Hanžeković Krznarić (predsjednica Uprave) Zorica Vitez Sever (članica Uprave) Igor Cenić (član Uprave)
PROKURISTI	Amalija Bilušić (direktorica financija, računovodstva i kontrolinga)
NADZORNI ODBOR	Gvozden Srećko Flego, Maja Šilhard, Marijana Raguž, Krešimir Čosić, Ana-Marija Presečan
IZDAVAČKI SAVJET	Nikola Bašić, Stjepan Lakušić, Dragan Ljutić, Davor Majetić, Petar Miladin, don Anton Šuljić, Željka Udovičić Pleština, Mario Zovak
DIREKTOR IZDAVAŠTVA	Tomislav Wruss
DIREKTOR PRODAJE OGLASNOG PROSTORA	Igor Cenić
DIREKTOR DIGITALNIH OPERACIJA	Domagoj Čurković
DIREKTORICA PROMOCIJE I MARKETINŠKIH KOMUNIKACIJA	Ivana Rukavina
DIREKTORICA KORPORATIVNIH KOMUNIKACIJA	Paola Ježić
DIREKTOR PROIZVODA	Vladimir Janković
DIREKTOR PROIZVODNJE, PRETPLATE I PRODAJE	Igor Volarević
SLUŽBENIK ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	Adresa: HANZA MEDIA d.o.o. / Koranska 2 / 10000 Zagreb / Za službenika za zaštitu osobnih podataka / e-mail: dpo@hanzamedia.hr
TISAK	Hanza Media d.o.o., Dugopoljska 11, Dugopolje

© 2024. HANZA MEDIA. Sva prava pridržana. Za umnožavanje u bilo kojem obliku, iznajmljivanje, priopćavanje javnosti u bilo kojem obliku, uključujući internet, kao i preradivanje na bilo koji način bilo kojeg dijela ili ove publikacije u cijelosti potrebno je zatražiti pisano dopuštenje nositelja prava.
Kontakt: HANZA MEDIA 01/6103-250

Partner izdanja

REAL
GRUPA

SADRŽAJ

8	UVOD U 1967. Događaji i ljudi koji su obilježili godinu
10	INTERVJU: ALBINO URŠIĆ Autor ‘Dnevnika velikog Perice’ otkriva kako je nastala serija
12	VINKO BREŠAN Redateljeva perspektiva na 1967. – kroz najbolje filmove i glumce
16	LJETO LJUBAVI Spontano okupljanje hipi generacije koje se pretvorilo u društveni fenomen
22	BILLBOARD LISTA 100 najslušanijih singlova 1967. koje volimo i danas
24	GORDAN MURATOVIĆ - COCO MOSQUITO Vremeplov skladatelja i glazbenog urednika serije
26	RADISLAV JOVANOV GONZO Nostalgичna epizoda direktora fotografije serije
28	ZVIJEZDE SERIJE Sve o likovima koje ćemo s uzbuđenjem pratiti u novoj sezoni
36	NADA ŽEGAR I PERICA ŠAFRANEK Ljubavna priča za sva vremena
40	ANA BULAJIĆ ČRČEK Od šminke i frizure do (kontra)kulture uz slikaricu maske

42	ŽELJKA FRANULOVIĆ Iza scene s glavnom kostimografinjom serije
44	MODA I LJEPOTA S EKRANA Stilske igre svih ljubavi Perice Šafraneka
66	ŽELJKA BURIĆ Zagrebačka scenografinja i arhitektica otkriva zašto je fascinirana 60-ima
70	PANTON Stolac koji je 1967. promijenio svijet dizajna interijera
72	K67 Nepoznati detalji o kultnom kiosku Saše Mächtiga
74	GASTRO IDEJE Slatko odbrojavanje do Božića uz recepte za zimske kolačiće
76	ROMANTIKA ZA KRAJ Ljubavni roman koji će vas dirnuti do suza
78	KVIZ I RJEČNIK Što sve (ne) znate o Zagrebu i ‘Dnevniku velikog Perice’

Producenti druge sezone serije ‘Dnevnik velikog Perice’ za HRT

Krešimir-Renzo Prosoli

Una Zima Akrap

UVOD U

Vijetnamski rat je bjesnio, antiratni prosvjedi bujali, kao i pokreti za građanska prava, a nova generacija feministica zalagala se za odbacivanje tradicionalnog koncepta obitelji i rodni uloga u njoj. Američke domaćice više nisu željele biti krotke, kao ni pripadnici afroameričke zajednice koji su sve glasnije zagovarali radikalno suprotstavljanje bjelačkom političkom i kulturnom establišmentu. U njujorškom East Villageu Gerome Ragni i James Rado upravo su dovršavali mjuzikl koji će ući u povijest - "Kosa". To je godina Ljeta ljubavi, spontanog skupa u San Franciscu koji je bio i ostao najveća migracija mladih Amerikanaca u povijesti, odakle su se slale poruke zajedništva i mira.

U Jugoslaviji se pak provodi privredna reforma, a uvodi viza za turiste iz zapadnih zemalja. Prosječna plaća iznosila je oko 800 dinara, a fičo je koštao oko 17 tisuća dinara. Počinje masova prodaja televizora u boji, u modi su mini suknje i šarene košulje. Godina je to kada izlazi film "Ljubavni slučaj ili tragedija službenice P.T.T." Dušana Makavejeva, redatelja s međunarodnim priznanjem koji je propitivao politički sustav i društvene norme u Jugoslaviji. Studenti u Beogradu prosvjeduju protiv ekonomskih i socijalnih razlika, što je svojevrsna uvertira u velike prosvjede koji će se odvijati i u drugim jugoslavenskim gradovima početkom sedamdesetih.

U Zagrebu je potpisana "Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika", dokument koji su sastavili i objavili hrvatski jezikoslovci, a potpisalo ga 18 hrvatskih znanstvenih i kulturnih ustanova. U gradu je te godine prilično dinamično. Gradi se, ljudi su zadivljeni novogradnjom i stanovima u dijelovima koji su se do tog trenutka smatrali periferijom. Kupuje se novi namještaj, obitelj i prijatelji se okupljaju oko televizora, gledaju festivale.

U to ozračje gledatelje smješta druga sezona "Dnevnika velikog Perice", koja se od 2. prosinca prikazuje na Prvom programu HTV-a i na platformi HRTi. Riječ je o nastavku prve sezone - koju je za HRT producirala Croatia Film, dok je drugu sezonu za HRT producirala Real grupa, a producenti su Krešimir-Renzo Prosoli i Una Zima Akrap. U ovom specijalnom izdanju donosimo razgovore s autorom serije Albinom Uršićem, redateljem Vinkom Brešanom, scenografkinjom Željkom Burić, kostimografkinjom Željkom Franulović, slikaricom maske Anom Bulajić Črček, skladateljem i glazbenim urednikom Gordanom Muratovićem te direktorom fotografije Radislavom Jovanovom Gonzom. Uz puno humora, sjajne glazbe, autentičnih interijera, nevjerojatnih maski i kostima, postaje tako lako uroniti u 1967., godinu u kojoj se svijet stubokom počeo mijenjati.

1967.

Događaji i ljudi godine

Arsen Dedić objavljuje album "Čovjek kao ja"

Otvoren Most mladosti u Zagrebu

Južnoafrički kardiokirurg Christiaan Barnard izveo prvu uspješnu transplantaciju srca

The Beatles izdaju legendarni album "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band"

Pjesma "Respect" kraljice soula Arethe Franklin postaje himna boraca za građanska prava i osnaživanje žena

Počinje gradnja autoputa Bratstvo i jedinstvo

Izrael pobjeđuje u Šestodnevnom ratu protiv arapskih zemalja

Švedska prelazi s vožnje lijevom stranom na desnu stranu ceste

**Na zagrebačkoj
Trešnjevci otvara se
robna kuća NAMA**

**Korni gru-
pa počinje s
radom**

●
**Izlazi film
“Skupljači
perja”
Aleksandra
Petrovića**

**Che Guevara
ubijen u Boliviji**

●
**Smojino “Velo
misto” počinje
izlaziti u nastav-
cima u Slobodnoj
Dalmaciji**

●
**Podravka počinje
s proizvodnjom
instant juha**

**Tereza Kesovija pred-
stavlja Jugoslaviju
na Euroviziji s pje-
smom “Muzika i ti”**

●
**Otvara se hotel
Marjan u Splitu,
jedan od prvih moder-
nih hotela na Jadranu**

**Dinamo
osvaja
Kup vele-
sajamskih
gradova**

**Vice Vukov pobjeđuje na festivalu Zagreb 67
s pjesmom “Tvoj dječak je tužan”**

●
**Odigran prvi Super Bowl u povijesti (Green
Bay Packers pobijedili Kansas City Chiefs)**

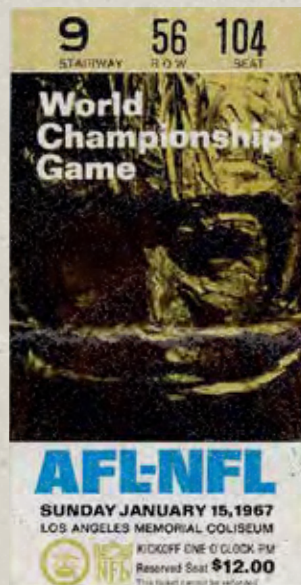
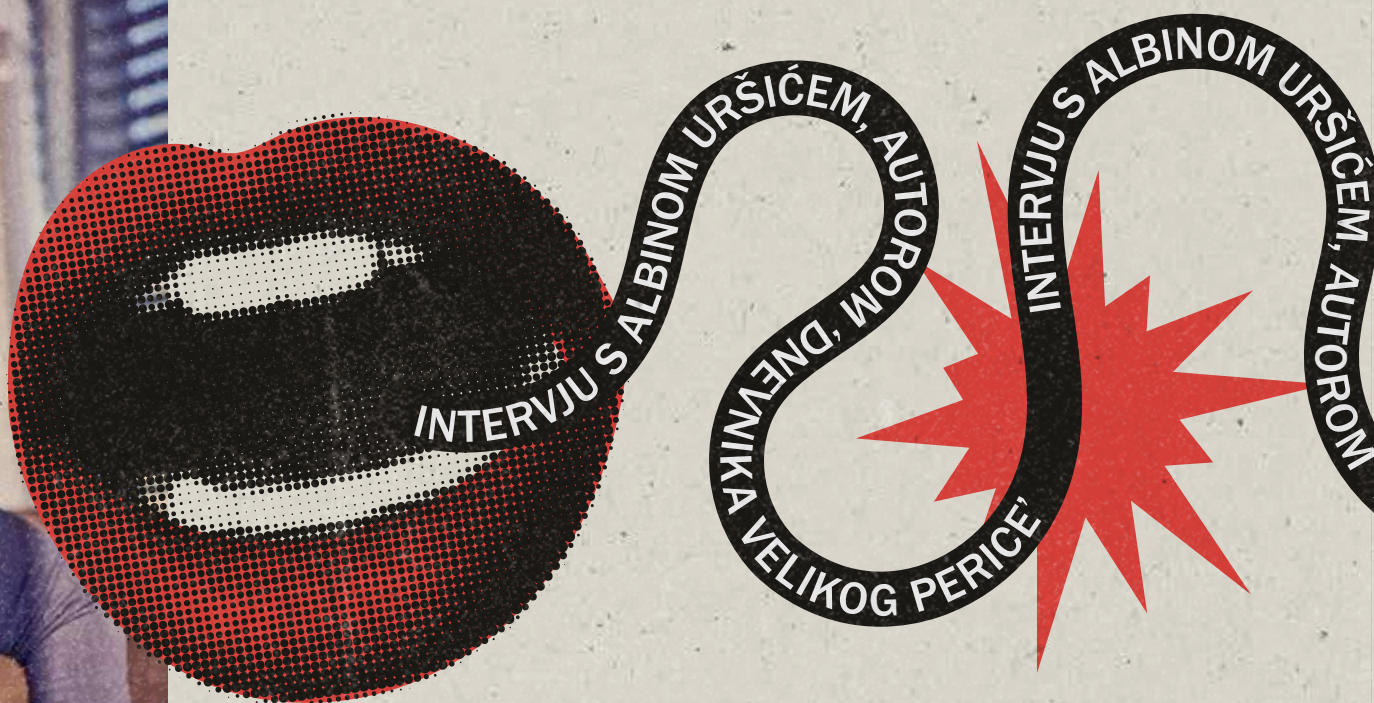

FOTO: PROFIMEDIA (4), ARHIVA HANZA MEDIJE (6) I PRESS (1)

Vinko Brešan rekao mi je da sam lud - ali bio je i on

To je ustvari trebao biti film. Kao, nastavak legendarnog "Tko pjeva zlo ne misli".

Međutim, vrlo brzo se iskristaliziralo da je pametnije raditi seriju jer, eto, sad je to kao bolja forma. Moram priznati da u početku nije bilo baš sluha za tu ideju. Dosta scenarista me odbilo kad su čuli o čemu bih radio seriju, bojali su se za reputaciju. Renato Baretić i Emir Imamović bili su puno spremniji izložiti se riziku pa smo krenuli zajedno u postavljanje scenarija. Trebao nam je i redatelj. Vinko Brešan, kojeg sam tek tada upoznao, rekao mi je da sam potpuno lud. Pitao me jesam li svjestan da riskiramo linč, strijeljanje, javno sramoćenje i potpunu propast - jer, igramo se sa svetinjom. Međutim, i on je bio potpuno lud te je pristao režirati seriju - s puno strasti govori Albino Uršić (56), autor "Dnevnika velikog Perice" i kreativni direktor marketinške agencije Real grupa koja produkcijski stoji iza druge sezone serije, nastavka prve sezone producirane od strane Croatia Filma za HRT. Premda šezdesete nisu njegova formativna dekada, doznao je sve o duhu tog vremena kako bi ga što vjernije prenio u drugu sezonu hit-serije koja se 2. prosinca počinje prikazivati na HRT-u. Slušao je muziku, gledao serije i filmove, proučavao oglase za perili-

ce rublja, kokoške juhe, žensku modu... Ovo potonje kao znatno željni istraživač, ali i sa stručnog aspekta. Albino Uršić pohađao je, naime, zagrebačku Školu primijenjenih umjetnosti, kasnije i Grafičku školu. Doduše, kako se Primijenjena nalazila preko puta Kavkaza, Zvečke i Blata, kulturnih mjesta ranih osamdesetih, priznaje, više je vremena provodio preko puta škole nego u njoj. No, i tamo se moglo svašta naučiti, pogotovo svjetonazorski. Poslije srednje htio je na Akademiju likovnih umjetnosti, ali ga nisu odmah primili. Zato je otišao u Prag na tamošnju likovnu akademiju, ali prije toga je trebalo proći pripremni dio koji je odradio u Bratislavi. Taman nakon što se smjestio, u Hrvatskoj je počeo rat pa se vratio kući.

Njegov put u marketingu započeo je - dizajnom tetrapaka za Vindijine sokove. Nakon povratka iz tadašnje Čehoslovačke, zaposlio se u dizajnerskom studiju "To je to!" kao junior dizajner, kasnije otišao u studio Nexus i tamo nakon nekoliko godina postao suvlasnik. Nexus je pak od 2012. dio Real grupe. Zajedno s prijateljem Borisom Kukom 1992. je pokrenuo umjetnički projekt "Božesačuvaj" koji je ubrzo postao vrlo primijećen na hrvatskoj dizajnerskoj sceni. Radili su plakate bez naručitelja, više kao komentar vremena, prostora i društva.

- Koliko god je to bilo simpa-

tično i popularno našoj generaciji, postojali su ljudi i institucije kojima se ti radovi nisu baš sviđali, pa smo tako dobili i nekoliko sudskih tužbi zbog moralnog uznemiravanja građana. Doslovce - govori Albino Uršić. Dvojac "Božesačuvaj" bio je i jedan od začetnika "Fiju briju" scene u Hrvatskoj početkom devedesetih. Osim samog imena "Fiju briju", osmislili su i dizajnirali omote i plakate za skoro sve rock bendove koji su tada svirali. Za Glorijino posebno izdanje Albino Uršić govori pak o šezdesetima, u koje je posljednjih mjeseci toliko uro- nio kao da u njima doista i živi.

- Što iz profesionalnog gledišta možete reći o kulturi oglašavanja 60-ih?

- Oglašavanje u Hrvatskoj, odnosno tada Jugoslaviji, tijekom šezdesetih godina predstavlja značajan prijelaz iz tradicionalnog, jednostavnog pristupa prema modernijem, dinamičnijem i kreativnijem obliku reklamiranja, uz kombinaciju socijalističkih vrijednosti i globalnih utjecaja, što se

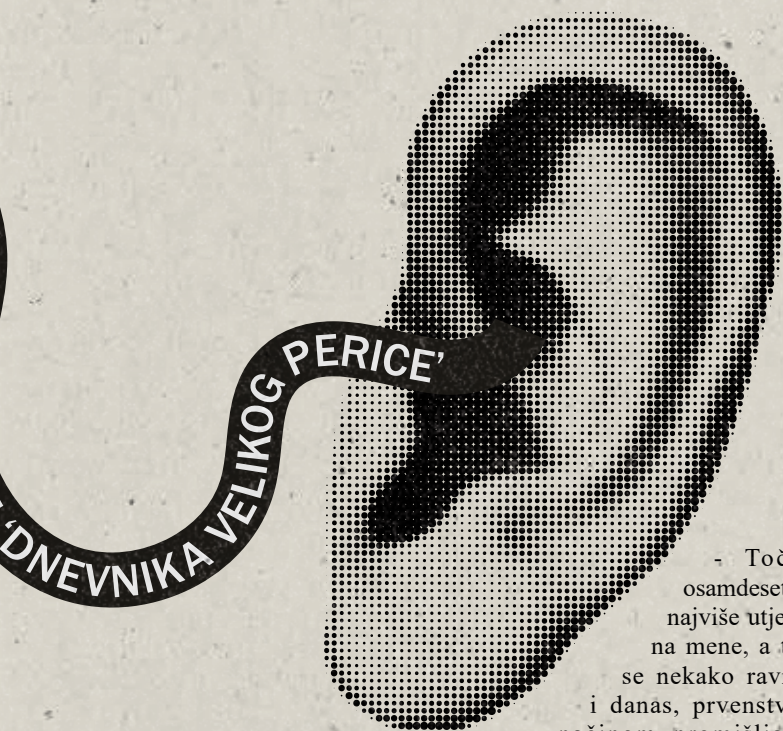
posebno ističe u drugoj polovici dekade. Naime, ekonomske reforme 1965. omogućile su veću autonomiju tvrtkama, koje su posljedično počele obraćati više pažnje na potrošače, što je dovelo do razvoja modernijih pristupa marketingu i oglašavanju. Što se tiče kanala komunikacije, tiskani mediji su dominirali, s brojnim novinama i magazinima koji su bili popularni u zemlji, dok je televizija, koja je postajala sve prisutnija, igrala ključnu ulogu u razvoju oglašivačke kulture. Oglašavanje na televiziji bilo je relativno novo, ali sve značajnije zbog sve većeg broja domaćinstava s televizorima. Radio je također imao važnu ulogu, a mnoge radiostanice su emitirale reklamne poruke. Reklame na radiju često su bile jednostavne, kratke i direktne, a česti su bili i džinglovi s prepoznatljivim melodijama.

- Koliko su, iz današnje perspektive, reklamne kampanje iz 60-ih staromodne ili

baš suprotno - progresivne i moderne?

- Ako gledamo tehnološki, kampanje su sigurno staromodne - u tiskovinama su se često koristile jednostavne ilustracije i fotografije, uz osnovne tipografske stilove. Televizijske reklame bile su kratke, sa skromnijom produkcijom, u crno-bijeloj tehnici, bez specijalnih efekata, danas pa gotovo smiješne. I sami kanali komunikacije bili su skromniji; obično bi

TKO JE OVDJE LUD?

Želja mi je bila sačuvati sjećanja iz djetinjstva - na maminu šarenu odjeću, čudnovate frizure njenih prijateljica, preprodavače karata ispred kina...

- Na koji ste način vi uro-
nili 1967., u vrijeme radnje
"Dnevnika velikog Perice",
čime ste se inspirirali?

- Inspiracija je djetinjstvo.
Iako sam rođen tek krajem
60-ih, dosta se vukao taj utjecaj
i u 70-ima. Jer, zapravo, sedam-
desete su počele upravo 1967.

- s Ljetom ljubavi. Želja je bila
sačuvati ta sjećanja iz djetinj-
stva; šarene odjevne kombina-
cije u kojima sam gledao mamu,
čudnovate frizure koje su nosile
njene prijateljice, hitovi s radi-
ja koje smo svi znali napamet,
buffeti u kojima se kartalo, pre-
prodavači karata pred kinima...
Puno fragmentiranih slika sje-
ćanja. No, najvažniji je bio taj
osjećaj bezbrižnosti i odsutnost
negativnosti, odnosno izostanak
tih gradacija dobrog i lošeg koje
vidimo danas kao odrasli ljudi.
Naravno, bilo je toga i tada, ali
kao dijete imaš ružičaste nao-
čale, sve je crno-bijelo. Znalo
se da je Tito dobar, a Hitler loš,
i točka. Upravo ta pozitivna, ta
odsutnost zla i aspiracija za
čistoćom osjećaja i odnosa nešto
je što bih volio da se sačuva i
pokaže kao primjer generacija-
ma. "Dnevnik velikog Perice"
i likovi u seriji alat su kojim to
prenosimo.

- Kad razmišljate o šezde-
setima, koje asocijacije vam
padaju na pamet?

- Brzopotežno: poplava u
Zagrebu, potres u Skoplju, sli-
jetanje na Mjesec, ubojstvo
Kennedyja, Beatlesi i Stonesi,
Dinamo prvak Kupa velesajam-
skih gradova, rat u Vijetnamu,
djeca cvijeća, crno-bijeli televi-
zor, malinovac.

- Koju muziku i autore iz
tog vremena danas volite i
cijenite?

- Moram priznati da uz Coca
Mosquita upravo proširujem
svoje znanje o autorima i izvo-
đačima s ovih prostora. Uživam
slušajući izvedbe Drage Diklića,

Vice Vukova, Ive Robića,
Beti Jurković, Anice Zubović,
kao i skladbe Alfija Kabilja,
Hrvoja Hegedušića, Miljenka
Prohaske, Arsena Dedića i dru-
gih. Naravno, tu su i rockeri
kao Indexi, Drago Mlinarec,
Ivica Krajač i ostali. Stvarno su
to dobre i vrijedne kompozicije
koje svakako vrijedi očuvati u
kolektivnoj svijesti. Od stranih,
uz Franka Sinatru, Leonarda
Cohena, Johnnyja Casha tu su i
nezaobilazni Stonesi, Iggy Pop
i Stooges, Lou Reed i Velvet
Underground, što je ustvari i
iskristaliziralo moj ukus.

- Što vam se iz te deкаде
dizajnerski i stilski sviđa?

- Prvenstveno, sviđa mi se
način razmišljanja umjetnika
tog vremena - jednostavnost i
funkcionalnost. Šezdesete su
bile zlatno doba modernistič-
ke arhitekture u Jugoslaviji.
Arhitekti su koristili čiste linije,
funkcionalnost i minimalizam
inspiriran Bauhausom i skan-
dinavskim dizajnom. Sigurno
su najviše utjecaja ostvarili
Vjenceslav Richter, Ivan Vitić,
Drago Galić koji su oblikovali
neke od najupečatljivijih stam-
benih projekata u Hrvatskoj.
Zatim Bernardo Bernardi i
Alfred Albini koji su oblikova-
li predmete i interijere koji su
i danas inspiracija dizajnerima.
Ima masu namještaja koji su
samo izvedenica ili blagi face-
lifting njihovih bezvremenskih
originala. Također, tu su Ivan
Picelj i Mihajlo Arsovski - tvor-
ničke postavke grafičkog dizaj-
na. Ne zaboravimo Edu Murtića

i Borisa Bućana. Imao sam čast
da je upravo Boris Bućan primi-
jetio moje rane radove iz diza-
jnerskog dvojca "Božesačuvaj"
te nam otvorio put da nas prime
na izložbu plakata u Tel Avivu
1994. Velika stvar tada za dva
mlada dizajnera. Smatram da su
šezdesete bile kruna hrvatskog
dizajna, arhitekture, ali i umjet-
nosti općenito, nenadmašne i
danas. Na kraju krajeva, upravo
i jest u trendu oživljavanje diza-
jna šezdesetih.

- Je li vam draži Zagreb
60-ih, koji ste oživili serijom
"Dnevnik velikog Perice", od
Zagreba 2024.?

- Teško je generalizirati. Ne
doživljavamo svi prostor i vri-
jeme iz istog aspekta. Dok su
nekome 60-e bile raj na zemlji,
drugome su bile tamnica naroda.
Ali ako gledamo onako ljudski,
neopterećeni društvenim urede-
njem, svako vrijeme nosi svoje
dobre i loše strane. Možemo
ih promatrati kroz činjenice, a
to sviđaju li nam se ili ne ulazi
u domenu osobnih preferen-
cija. Šezdesete su bile sporiye,
prisnije, humanije u odnosima
jedan na jedan. Tradicionalne
vrijednosti kao prijateljstva,
brakovi, rodbinske veze, pa čak
i neki poslovni moral, sve je
to imalo velik značaj. Zato se i
zovu vrijednosti. Ali, naravno, u
ljudskoj je prirodi da uvijek želi
ono što nema. Jer ono što imaš
- to imaš. Ne iziskuje nikakav
trud to nabaviti. Tako je i čitavo
društvo, razvijajući se tehnološki
i socijalno, izgubilo neke
od vrijednosti koje su bile važ-
ne nekada. Na njihovo mjesto
sjele su nove, a da bi ih čovjek
ostvario, svjesno mora zanema-
riti ili pregaziti neke druge. Pa
kako kome drago! Dok smo bili
mlađi, smetala nam je pospanost
grada, mir i pomanjkanje doga-
đanja, a danas, kada svi živimo
100 na sat, tražimo neku oazu
gdje bismo pronašli mir. Ili kako
jedan moj prijatelj kaže: "Htio si
bicikl? E, pa sad vrti pedale!"

to bili radio, novine i iznimno
televizija. Ali usprkos tehnološkim
ograničenjima mnoge kampanje iz
tog perioda bile su izuzetno kreativne
i domišljate. Reklame su često odražavale
specifične društvene vrijednosti
Jugoslavije, kao što su kolektivizam
i socijalistički duh, uz istovremenu
aspiraciju modernom, zapadnjačkom
i potrošačkom načinu života.

- Najbolji reklamni slogan
iz 60-ih bio je...

- Tu mogu biti samo subjek-
tivan. Po meni najbolji, odnosno
najpamtljiviji slogan je: "Svako jutro
jedno jaje organizmu snagu daje", za
Agrokoku. Osmislio ga je 1968.
Borivoj Dovniković Bordo,
jedan od najznačajnijih autora
Zagrebačke škole crtanog filma,
koji je autor animacije, ali i
stihova popularne pjesme zbog
koje je ova kampanja jedna od
najupečatljivijih hrvatskih
reklama svih vremena.

- Rođeni ste 1968., u godi-
ni nakon Ljeta ljubavi - koja
muzika, bendovi, izvođači,
filmovi i serije su na vas najviše
utjecali u vašim formativnim
godinama? Za vas su to, pretpo-
stavljam, bile 80-e.

- Točno, osamdesete su
najviše utjecale na mene, a time
se nekako ravnám i danas,
prvenstveno načinom promišljanja.

Mi smo generacija Novog vala
koja je svoju inspiraciju vukla iz
kreativnosti punk scene, koja je
globalno tada bila u opadanju.
Bendovi poput Ramonesa, Sex
Pistolsa, The Clash, ali i onih
tada novije punk scene kao GBH,
Anti Nowhere League, D.O.A.,
Dead Kennedys imali su ogroman
utjecaj na moju generaciju. "Družili
smo se i sa "starijim dečkima" pred
Kavkazom, Zvečkom i Blatom
koji su više bili inspirirani rock
scenom s kraja šezdesetih -
Stonesima, Lou Reedom, Stoogesima...
Slušali smo i upijali svu tu muziku
i ona je tada nekako formirala sve
naše životne vrijednosti. Filmove
smo pak gledali sve! Sve što je
došlo u kina mi smo išli gledati.
Posebno su se tu isticale matineeje
u Studentskom centru. Naime,
recipročno s dolaškom toplijih dana
smanjivao se broj odlazaka u školu,
pa smo tako skoro svaki dan bili
na matineji u 13 sati. A tamo je
bilo stvarno dobrih filmova,
uglavnom stranih. Ali zato smo
na TV-u pratili domaće serije:
"Otpisani", "Gruntovčani", "Mejaši",
"Malo misto", "Velo misto", "Kuda
idu divlje svinje", "Kamiondžije",
"Pozorište u kući"... Sve to i danas
rado pogledam kada imam priliku.

Svaka
sličnost sa
stvarnim
likom je
slučajna

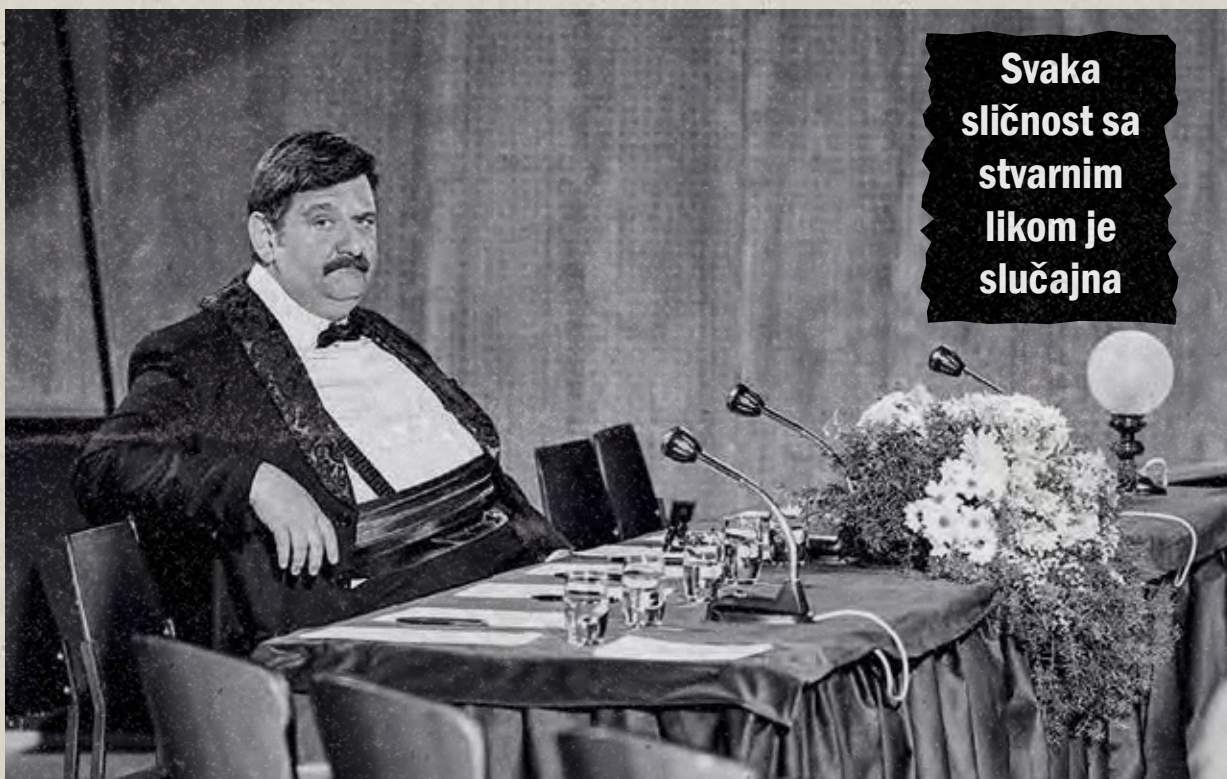

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

VINKO BREŠAN

redatelj 'Dnevnika velikog Perice'

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

Zagreb, Rijeka, Opatija, 54 dana snimanja, nebrojeni kostimi, perike, impresivni glumački ansambl, statisti, reklame i plakati izrađeni za potrebe serije - sve je to bilo potrebno da se napravi šest novih epizoda za drugu sezonu "Dnevnika velikog Perice", koju će gledatelji od početka prosinca moći pratiti na HRT-u. Redatelj tog ambicioznog projekta je Vinko Brešan (60), jedan od naših najzaposlenijih filmša, koji je s dugim metrom debitirao sada već davne 1996. Njegova humorna drama "Kako je počeo rat na mom otoku" postala je instant hit, u kinima ju je vidjelo više od 330 tisuća ljudi, a te je godine osvojila i Veliku zlatnu arenu za režiju na filmskom festivalu u Puli. Uslijedili su i drugi uspješni filmovi kao što su "Maršal", "Svećenikova djeca" i "Koja je ovo država". U tu raskošnu filmsku lepezu (bogat u i dokumentarcima te kratkim filmovima) prije četiri godine uplela se i jedna serija - prva sezona "Dnevnika velikog Perice". S radnjom smještenom u 1964., godinu njegovog rođenja, Brešan je morao uroniti u razdoblje u kojem nije svjesno živio - ali je uživao istražujući ga. Uoči početka nove sezone, čija se radnja odvija tri godine kasnije, govori o promjenama koje su se dogodile krajem šezdesetih, a koje su utjecale i na oblikovanje druge sezone.

- **Kako je izgledalo filmsko snimanje krajem šezdesetih?**

- Tih je godina Jugoslavija imala pristup najboljoj opremi, posebno Jadran Film u

'Gledao sam jako puno dokumentarnih filmova iz tog razdoblja. Bio sam fasciniran kadrovima s današnjeg Trga bana Jelačića, gdje sve žene imaju frizure, a svi muškarci su uredno obrijani i ošišani'

Zagrebu, u čijim su se studijima tada snimali i talijanski spektakli. I Avala Film u Beogradu je bio odličan. Drugim riječima, tu se radilo kao i u svim velikim europskim filmskim centrima. Razlika u odnosu na danas jest da vrijeme snimanja nije bilo toliko limitirano, primjerice na šest tjedana, nego se snimalo puno dulje. I montiralo se unutar studija. Doduše, ljudi su bili precizniji jer je količina filmske trake bila ograničena pa se nije moglo beskrajno snimati i isprobavati. Uz to, važno je reći da je svaku filmsku minutu financirala država. Nije bilo natječaja za filmove, nego je država financirala studije, a oni sami odlučivali u koji će projekt koliko uložiti.

- **Koje su serije i TV emisije obilježile to doba?**

- Na samom kraju šezdesetih počelo se snimati "Naše malo misto", isto kao i "Mejaši" redatelje Ive Vrbanića, obje dijalognog karaktera i obje prvi put prikazane 1970. Već u prvoj epizodi "Mejaša" pojavljuju se likovi koji se kasnije pojavljuju i u "Gruntovčanima". Sami početak sedamdesetih označava i serija "Kuda idu divlje svinje".

- **Je li istina ili mit da su glumci tada bili mnogo manje plaćeni nego danas?**

- Mislim da je to apsolutni mit. Bili su manje plaćeni u odnosu na svoje strane kolege. Ne mogu govoriti baš konkretno o glumcima, ali govorim generalno o filmskoj ekipi. Honorari su bili bitno veći nego danas. Možda su svi bili manje plaćeni po danu snimanja - ali snimalo se znatno dulje nego danas.

‘BONNIE I CLYDE’
(1967.), REDATELJ ARTHUR PENN

Film o ultimativnim antiherojima - koji su postali miljenici publike, kao i pravi heroji - i prvi u kojem je nasilje prikazano vrlo autentično.

‘DIPLOMAC’

(1967.), REDATELJ MIKE NICHOLS

Nichols je redefinirao američku kinematografiju - na nivou teme, pristupa, režije... Nakon “Diplomca” naprosto više ništa nije bilo isto. Tu je i pjesma “Mrs. Robinson” Simona i Garfunkela, koja je do danas bila i ostala kulturna.

Brežanov izbor
TOP FILMOVI

‘UZAVRELI GRAD’

(1961.), VELJKO BULAJIĆ

Film mozaične strukture kakva se radi i danas.

‘LJEPOTICA DANA’ (1967.),
REDATELJ LUIS BUÑUEL

Strašno utjecajan redatelj, naprosto neponovljiv. Njegov rad je inovativan i danas kao i tada.

‘BREZA’
(1967.),
REDATELJ ANTE BABAJA

Inovativan i jedan od najznačajnijih hrvatskih filmova uopće.

‘TRI’

(1965.), REDATELJ ALEKSANDAR PETROVIĆ

Pobijedio je na festivalu u Karlovym Varyma, bio je i kandidat za Oscara i predstavlja apsolutni vrh jugoslavenske kinematografije. Briljantno ostvarenje s tri antiratne priče prikazuje užas rata, a u trećoj priči otvara se tema užasa koji rade pobjednici. Poruka je da u ratu, naravno, nema pobjednika.

‘SKUPLJAČI PERJA’

(1967.), REDATELJ ALEKSANDAR PETROVIĆ

Pravi autentični film crnog vala, nominiran za Oscara i za Zlatni globus u kategoriji najboljeg stranog filma.

‘PERSONA’
(1966.) INGMAR BERGMAN

Eksperimentalni film koji istražuje ljudsku psihu, identitet. Izuzetno vizualno inovativan. Nevjerojatne filmske analize, ranjivosti junaka.

Brešanov izbor TOP GLUMAČKA

BATA ŽIVOJINOVIĆ, zvijezda partizanskih i ratnih filmova kao što je "Kozara", tu je i legendarni film Saše Petrovića "Skupljači perja" iz 1967., koji je osvojio Grad Prix na festivalu u Cannesu.

BEKIM FEHMIU, također glumi u "Skupljačima perja" s kojim je dobio veliko međunarodno priznanje, nakon toga u "Odiseji" iz 1968.

MILENA DRAVIĆ - svestrana, igrala u filmovima crnog vala, što je bila stilska struja jugoslavenskog filma 60-ih. Baš je 1967. glumila u dva kulturna filma - "Kad budem mrtav i beo" Živojina Pavlovića i "Jutro" Mladomira Puriše Đorđevića. Godinu dana ranije snimila je "Rondo" s Reljom Bašićem.

LJUBIŠA SAMARDŽIĆ, poznat po ulogama običnog čovjeka, radnika. Genijalan je film "Prekobrojni".

BEBA LONČAR
Popularnost joj je dala komedija "Ljubav i moda" odmah na početku šezdesetih, a potom je otišla u Italiju.

NA SVJETSKOJ RAZINI TO SU DEFINITIVNO ELIZABETH TAYLOR, AUDREY HEPBURN, SOPHIA LOREN, CATHÉRINE DENEUVE, PAUL NEWMAN, SEAN CONNERY. NE MOGU ODOLJETI DA NE SPOMENEM CLINTA EASTWOODA. FAVORIT MI JE NJEGOV VESTERN "ZA ŠAKU DOLARA".

IMENA

OLIVERA KATARINA,
glumica, pjevačica i spisateljica,
jedna od vodećih zvijezda
jugoslavenske kinematografije
60-ih i 70-ih.

BORIS DVORNIK, glumio
u filmu "Deveti krug" koji je
bio jugoslavenski kandidat za
Oscara, a 1970. počeo snimati
"Naše malo misto".

- Ideju autora serije Albina Uršića da se napravi svojevrsni nastavak filma "Tko pjeva zlo ne misli" smatrali ste ludom u početku...

- Smatrao sam je ludom jer tu zapravo nema nastavka. Krešo Golik je s jako malo elemenata napravio jednu veselu igru, ali ako analiziramo, onda to izgleda ovako. Od čega živi gospodin Fulir? Ne znamo. Ne znamo ni što radi Franjo Šafranek - osim što znamo da negdje radi, u nekoj firmi. Gospodin Fulir se ženi za Minu jer je ona dobrostojeća, ali zašto onda Ana, koja joj je sestra, nije dobrostojeća? Ima tu jako puno elemenata o kojima mi nemamo pojma, ali oni zapravo nisu ni bitni. To je vesela igra između četvero junaka, gdje je smještena i kritika jednog malograđanskog društva. To je savršen film kojem nema nastavka. Mi smo se mogli samo malo nasloniti na njega, a to smo napravili uz Mirjanu Bohanec Vidović, odnosno lik Ane Šafranek. Ona je naša jedina veza s originalnim filmom. Okej, tu je i Perica Šafranek, ali to nije onaj isti dječak kao u Golikovom filmu.

- Kako ste se uopće pripremali za "Dnevnik velikog Perice"?

- Puno sam čitao. Baš u to vrijeme je izašlo mnogo materijala o dizajnu i modi šezdesetih. Svu literaturu dala mi je naša scenografkinja Željka Burić. Gledao sam jako puno dokumentarnih filmova iz tog razdoblja, i to onih Zagreb Filma koji je tada bio jedan od najvećih proizvođača dokumentaraca. Oni su mi točno pokazali kakav je bio život tada, kako su izgledali ljudi na ulici, kako su se ponašali... Sve možete doznati iz tih dokumentarnih filmova. Bio sam fasciniran gledajući kadrove s današnjeg Trga bana Jelačića, gdje sve žene imaju frizure, baš sve prolaznice. Svi su uredno odjeveni, većina muškaraca ima kravatu i sako. Rijetko tko ima jaknu. Svi su obrijani i ošišani. No, to se sve počelo mijenjati upravo 1967., koja je bila zapravo velika priprema za 1968. kad se dogodio apsolutni preokret u kulturi i načinu življenja. Tu govorim i o seksualnoj revoluciji. Kraj '67. je drugi svijet u odnosu na početak te iste godine. Mi u seriji dajemo naslutiti dolazak tih promjena.

- A kako biste se vi odijevali? Možete li zamisliti da, kao i ljudi koje ste gledali u dokumentarcima, na snimanje idete u odijelu, s kravatom?

- Gledao sam jedan dokumentarac o susretu svjetskih i jugoslavenskih alternativnih umjetnika u Trakošćanu. Kad gledate te snimke, to izgleda kao skup direktora banke. A riječ je o ljudima koji razgovaraju o tome je li alternativna umjetnost nakon što uđe u muzeje i galerijske prostore i dalje alternativna. Dakle, izgledaju kao ljudi iz nekog strogo poslovnog miljea, a njihova umjetnička djela su luda da ne mogu biti luđa. Fascinantno luda.

'Da sam u 1967. i da mogu voziti koji god automobil želim, bez razmišljanja bih odabrao Citroën DS, legendarnu Žabu. I da, vjerojatno bih na posao išao s kravatom'

Danas umjetnika prepoznajem na kilometar udaljenosti, a kad vidim njegovu umjetnost, ona djeluje dosta konvencionalno. Da se vratim na vaše pitanje - vjerojatno bih nosio kravatu i sako, iako ih sada ne nosim. Ljudi se odijevaju po standardu vremena, ali bitno je ono što rade.

- Da ste bili odrasla osoba te '67. (a ne trogodišnji dječak), koji biste automobil vozili?

- Žabu, legendarni Citroën DS, bez razmišljanja.

- Pamтите li svoj prvi odlazak u kino?

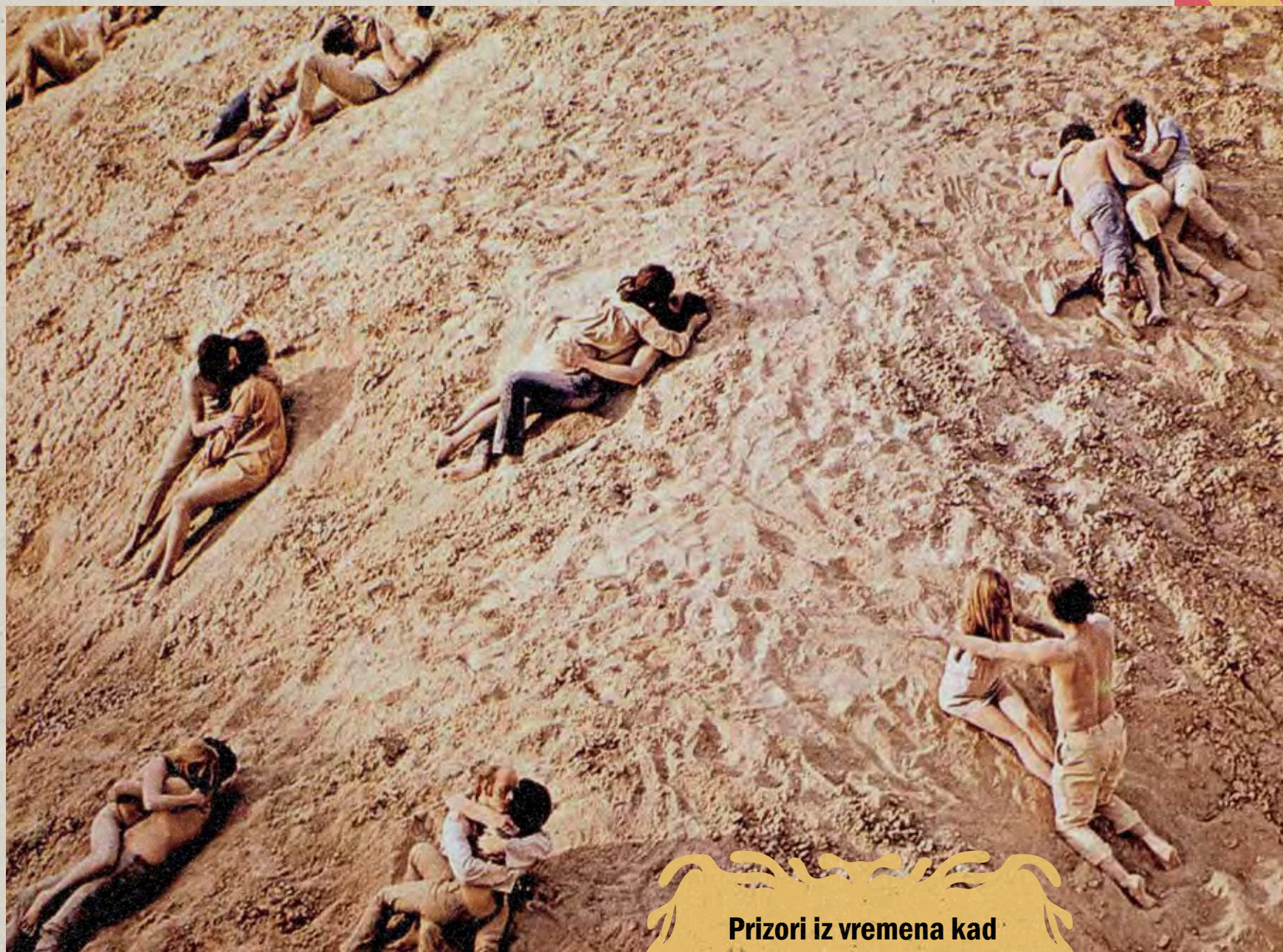
- Pamtim matineeje na koje sam odlazio u šibensko kino. Već krajem šezdesetih sam išao u kino gledati Charlieja Chaplina i Bustera Keatona. To su filmovi iz 30-ih i 40-ih, ja sam ih gledao '69. Filmska kultura tada je bila mnogo razvijenija nego danas. Matineeje su bile centri društvenog i kulturnog života i sedamdesetih i osamdesetih... Sve do trenutka zatvaranja gradskih kina u novom mileniju.

- Koliko je politika tada ograničavala slobodu umjetnika ili su, naprotiv, umjetnici zapravo bili puno slobodniji nego danas?

- Socijalistička vlast je dala vrlo jasne granice unutar kojih možete govoriti. I tu su umjetnici pronalazili razne načine kako da kažu ono što žele a da ostanu unutar tih granica. Morali su biti snalžljivi, mudri, ti limiti nametnuti izvana su poticali maštovita umjetnička rješenja. Zato su filmovi toga doba imali fascinantno dobra scenarijska i režijska rješenja, gdje se ne govori direktno o problemu neslobode sistema u kojem se živi, ali indirektno smo sve shvatili - kroz metafore, kroz alegorije, kroz neke znakove. Na taj način su umjetnici u Jugoslaviji bili beskrajno slobodni, samo su morali pronaći ključ kako da to budu. Danas je vrijeme u kojem možete biti beskrajno direktan, ali ta izravnost vam nije pomogla u umjetničkom izričaju, dapače, možda vam je i odmogla.

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

Prizori iz vremena kad
se mijenjao svijet - u
kulturnom, modnom,
društvenom smislu...

LJETO LJUBAVI 1967.

Oko sto tisuća
mladih Amerikanaca
nahrupilo je u
Kaliforniju uživati u slobodnoj ljubavi,
glazbi i LSD-u, a spontano okupljanje
hipi generacije pretvorilo se u društveni
fenomen koji fascinira i 57 godina kasnije

AUTORITETI SU NA DUGU KOSU GLEDALI SUMNJIČAVO: MAJKE SU SE BOJALE DA ĆE NJIHOVI MEZIMCI ODUSTATI OD FAKULTETA I POČETI SE DROGIRATI, OČEVI DA ĆE IM SINOVI POSTATI HOMOSEKSUALCI, A POSLODAVCI I PROFESORI NAPROSTO NISU TOLERIRALI NIKAKAV ODMAK OD KONVENCIONALNOG

FOTO: PROFIMEDIA (1) I SHUTTERSTOCK EDITORIAL (2)

Vruće je poslijepodne u Haight-Ashburyju: dugokosa djevojka odjevena u vruće hlačice i top kroz koji strše drugim feminističkim valom oslobođene bradavice, zanešeno recitira stihove iz zbirke “The Love Book” američke pjesnikinje Lenore Kandel, koju je tadašnji guverner Kalifornije Ronald Reagan proglasio nacionalnom ugrozom jer u svojoj poeziji obilato koristi “proste riječi”. Oskudno odjevenu curu koja izvičuje riječi k...c i p...a negdje drugdje bi vjerojatno uhapsili, no u ovom boemskom kvartu San Francisca njezin je nastup popraćen gromoglasnim pljeskom okupljenih. U zraku se osjeti miris marihuane, indijskih štapića i znoja, štuju se psihodelični rock i indijska božanstva, a ulice su prepune mladih, nasmiješenih ljudi... dobro došli u Ljeto ljubavi 1967.! Ono što je te godine počelo kao spontano okupljanje mladih u četvrtima Haight-Ashbury i Golden Gate pretvorilo se u socijalni fenomen i najveću migraciju mladih Amerikanaca u povijesti, tijekom koje je

sto tisuća ljudi, mahom hipija, bitnika i umjetnika, stiglo u San Francisco uživati u slobodnoj ljubavi, glazbi i LDS-u te protestirati protiv vlasti.

BUNT PROTIV ESTABLIŠMENTA

Bila su to iznimno turbulentna vremena u povijesti SAD-a: Vijetnamski rat je bjesnio, antiratni prosvjedi bujali, kao i pokreti za građanska prava, a nova generacija feministica zalagala se za odbacivanje tradicionalnog koncepta obitelji i rodni uloga u njoj, smatrajući da su one bile sredstvo kojim su se žene držale u pokornosti. Pokornosti su, osim američkih domaćica i njihovih kćeri, bili siti i pripadnici afroameričke zajednice, koji su sve glasnije zagovarali radikalno suprotstavljanje bjelačkom političkom i kulturnom establišmentu. U njujorškom East Villageu Jerome Ragni i James Rado upravo su dovršavali mjuzikl koji će obilježiti eru i ući u povijest - “Kosu”. Film je iznenada

Boemska atmosfera San Franciscica i njegove šarene fasade već su ranih 60-ih počele privlačiti mlade ljude

postao iznimno važan: buntovni mladići navučeni na glazbu rock bendova počeli su puštati kosu i bradu, na očaj svojih uredno izbrijanih i podšišanih očeva te frizera koji su se zabrinuli za svoju budućnost. Autoriteti, uključujući roditelje, učitelje i poslodavce, na dugu kosu gledali su sumnjičavo: majke su se bojale da će njihovi mezimci odustati od fakulteta i početi se drogirati, očevi da će im sinovi postati homoseksualci, a poslodavci i sveučilišni profesori tog vremena naprosto nisu tolerirali nikakav odmak

od konvencionalnog. Duga kosa postala je izraz bunta protiv rigidnih društvenih normi tog vremena i važan element hipi pokreta.

SEX, DRUGS & ACID ROCK

“Ako ideš u San Francisco, stavi malo cvijeća u kosu. Ako ideš u San Francisco, upoznat ćeš neke nježne ljude tamo”, stihovi su kultne pjesme “San Francisco (Be Sure to Wear Flowers in Your Hair)”, koju je u svibnju 1967. napisao John

Phillips, a otpjevao Scott McKenzie, kao najavu Monterey International Pop Music festivala, koji se održao od 16. do 18. lipnja te godine. Festival je zapamćen po prvom velikom javnom nastupu Janis Joplin te se smatra svojevrsnim debijem hipi ere i početkom Ljeta ljubavi koje se iz San Franciscica proširilo čitavom zapadnom obalom SAD-a. Pjesma je postala njegova neslužbena himna, naravno, uz Beatlesov hit “All You Need is Love”, a Kalifornija je svakim danom imala sve više novih stanovnika. ►

**GODINU
PRIJE LJETA
LJUBAVI U
ULICU 710
ASHBURY
DOSELILI SU
SE ČLANOVI
BENDA THE
GREATFUL
DEAD, U
ISTOJ ULICI
ŽIVJELA
JE I JANIS
JOPLIN...**

- Stigli smo sa željom da odbacimo konformističke i materijalističke vrijednosti te kreiramo novi društveni poredak u kojem će naglasak biti na slobodi, zajedništvu i dijeljenju. A bilo je, naravno, i puno onih kojih su došli u San Francisco jer su čuli da ima besplatne droge, tulum na kojima se sluša acid rock i da su hipi djevojke iznimno liberalne - duhovito je konstatirao jedan od brojnih sudionika Ljeta ljubavi. A zašto je baš taj grad postao prijestolnicom hipija?

SAN FRANCISCO KAO OBEĆANA ZEMLJA

Njegova boemska atmosfera i šarene fasade još su početkom šezdesetih počeli privlačiti mlade ljude, koji su u jednom džepu držali primjerak knjige "On the Road" Jacka Kerouaca, a u drugom joint. Grupice umjetnika pronašle su svoje oaze u unajmljenim viktorijanskim kućicama u oronulom kvartu Haight Ashbury, u kojem je najam bio jeftin. Počeli su se i odijevati u viktorijanskom stilu, noseći duge plaštevce od baršuna, čizme ukrašene čipkom i košulje s visokim uštrkanim kragnama. Janis Joplin doselila se tamo s prijateljem Chetom Helmsom, sa snom da postane pjevačica, baš kao i studenti George Hunter i Michael Ferguson koji su s nekoliko prijatelja osnovali bend The Charlatans. Glazba je bila okosnica njihove svakodnevice, naravno uz tulum na kojima se konzumirao LSD. Zvali su se "acid tests", a organizirao ih je mladić po imenu Ken Kesey, pisac i veliki zagovornik psihodelične droge (koja je u

Kaliforniji zabranjena 6. listopada 1966.). Ken je kupio stari školski autobus, vozeći se po Kaliforniji s prijateljima (prozvali su se Merry Pranksters) i organizirajući tulum čiji su uzvanici trebali "proći acid test". Ta je iskustva iskoristio za svoju knjigu "Let iznad kukavičjeg gnijezda".

- LSD je puno važniji nego Harvard - izjavio je Timothy Leary, američki pisac, psiholog, promotor psihodeličnih droga i još jedna od ključnih figura hipi pokreta.

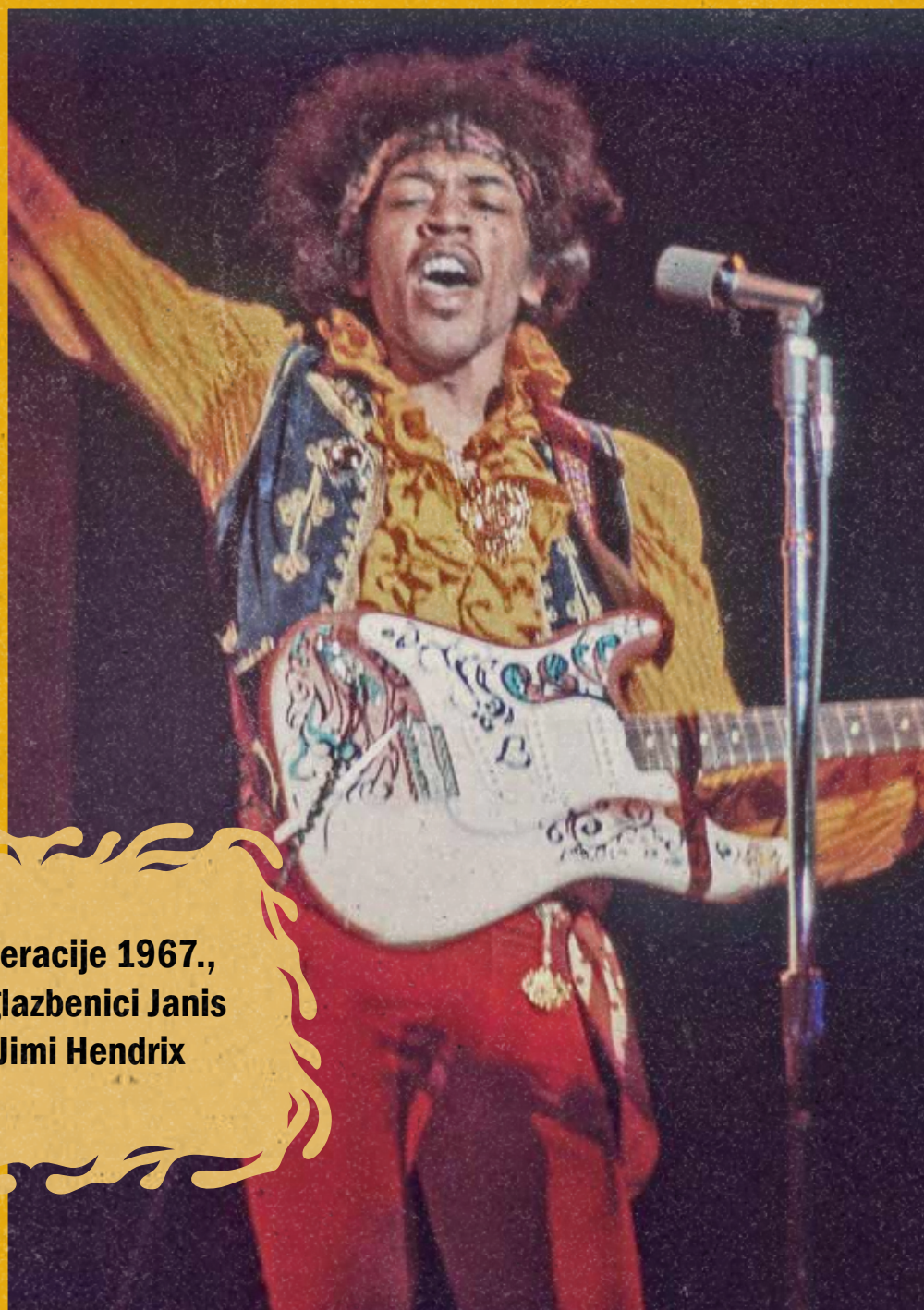
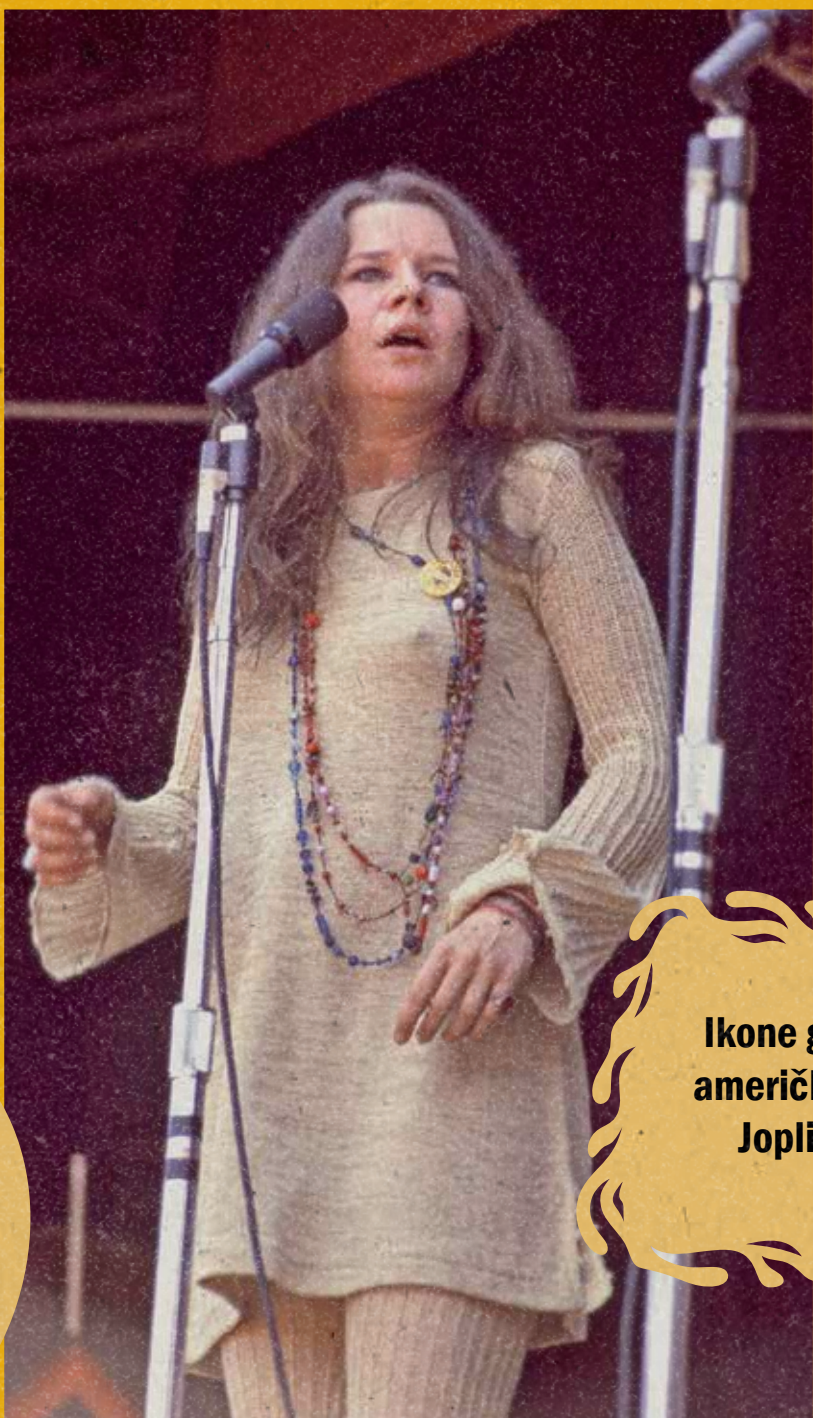
Godinu prije slavnog Ljeta ljubavi, 1966., u San Francisco su se, u ulicu 710 Ashbury, doselili i članovi benda The Grateful Dead. U istoj ulici živjela je i Janis Joplin, a malo dalje pjesnik Allen Cohen koji je s djevojkom Laurie organizirao spiritualna druženja na kojima su svi čitali iz Tibetanske knjige mrtvih te uređivao alternativne novine The San Francisco Oracle.

- To su bila čarobna vremena, pravo utopijsko društvo: ako biste hodajući ulicom stali i ispružili ruke, deset bi vas ljudi spontano došlo zagrliti - prisjeća se Cindy Read, jedna od hipijevki koja se te godine doselila u San Francisco i s prijateljima živjela u komuni.

SAN O NOVOM PORETKU

Uskoro se formirao pokret mladih nazvan The Diggers koji su smatrali da je dotadašnji socioekonomski poredak neodrživ i nepravedan. S.F. Diggers izrasli su iz San Francisco Mime Troupea, satirične kazališne skupine koja je svoje ime i filozofiju preuzela iz engleske agrarno-komunističke zajednice iz 17. stoljeća koja je smatrala da zemlja po pri-

Ikone generacije 1967., američki glazbenici Janis Joplin i Jimi Hendrix

rodi stvari “treba pripadati onima koji su gladni”. Članovi Diggersa otvorili su dućan u kojem je sve bilo besplatno te su na ulici dijelili hranu i jointove. Sredinom siječnja 1967. u Golden Gate parku održano je okupljanje pod nazivom “The Human Be-In”, kojem je prisustvovalo 20 tisuća ljudi, a producirao ga je i organizirao umjetnik Michael Bowen. Pjesnik Allen Ginsberg vodio je meditaciju, a tad 46-godišnji Timothy Leary kreirao slavnu frazu “turn on, tune in, drop out”, koja je ujedinjavala ključne ideje pobune 1960-ih, koje su uključivale eksperimentiranje sa psihodelicima, život u zajednici (u to su vrijeme procvale hipi komune), političku decentralizaciju i napuštanje društva. Događaj je, naravno, bio i medijski popraćen, pa se glas o San Franciscu kao obećanoj zemlji za hipije poput požara proširio SAD-om. Sve je to bila svojevrsna uvertira u Ljeto ljubavi koje je uslijedilo, a koje je, naravno, imalo i svoje kritičare. Poput Nicholasa von Hoffmana, kritičara Washington Posta, koji je došavši u San Francisco konstatirao kako je tamo vidio “masu mladih ljudi koji nisu bogzna kako obrazovani i uglavnom se ne razumiju u politiku, ali vole o njoj pričati te ih uvijek možete dobiti za

neki protest ako im obećate seks, drogu i rock& roll”. Hoffman je bio zgrožen razmjerima drogiranja, zaključivši kako ste “prije generaciju i pol mogli istresti kamion pun kokaina ispred srednjoškolskih vrata i nitko ne bi reagirao, dok su sad odjednom sva djeca na nekoj vrsti droge”. Dolazak sve većeg broja mladih u San Francisco uznemirio je vlasti, čiji je stav bio da će držati hipije podalje. U želji da zaustavi priljev mladih ljudi, gradske vlasti nenamjerno su svratile dodatnu pažnju na taj fenomen, nizom članaka u lokalnim novinama, kojim su upozoravani nacionalni mediji o sve većem broju hipija u tom dijelu države. Umjesto da ih odvрати, to je samo privuklo nove. Na proljeće je formiran Savjet Ljeta ljubavi (jer se već mjesecima koristio termin Summer of Love) s ciljem pružanja različitih oblika podrške došljacima koji će nahrupiti u grad nakon završetka škole i studija, poput besplatne zdravstvene klinike i smještaja. Osnovali su ga pripadnici hipi komune Family Dog, članovi kazališne trupe The Straight Theatre, članovi pokreta The Diggers i uredništvo časopisa The San Francisco Oracle, s još oko 25 ljudi, nastojeći ublažiti neke od očekivanih problema zbog priljeva mladih koji se

očekuju tijekom ljeta. Umjetnik psihodeličnih plakata Bob Schnepf izradio je službeni poster “Ljeto ljubavi”, koji je postao trajna ikona tog doba.

SPROVOD HIPIJA

U lipnju 1967. u gradiću Monterey održan je trodnevni glazbeni festival kojem je prisustvovalo 90 tisuća ljudi, a označio je neslužbeni početak dugo najavljivanog Ljeta ljubavi. Nastupale su veličine poput Jimija Hendrixa, Janis Joplin, benda Jefferson Airplane, Otisa Reddinga i bendova The Who i The Grateful Dead i bilo je to iskustvo za pamćenje. Ljeto ljubavi u Kaliforniju je privuklo širok raspon ljudi različite dobi: tinejdžere i studente na ljetnim praznicima, turiste srednje klase, ljude u krizi srednjih godina koji su tražili novi smisao, pa čak i vojnike iz vojnih baza u blizini. Haight-Ashbury nije mogao primiti toliku navalu ljudi, a situacija u susjedstvu se brzo pogoršala, s prenapučenosti, beskućništvom, glađu te problemima s drogom i kriminalom. Ugodno mjesto za život pretvorilo se u turističku hipi meku. Za neke je to bilo previše. Članovi benda The Grateful Dead smatrali su kako je koncept Ljeta ljubavi

uništio njihovu dotad mirnu boemsku oazu, pretvorivši ulice San Francisca u sveopći cirkus iz kojeg su naposljetku pobjegli. Članovi pokreta The Diggers 6. listopada 1967. organizirali su event pod nazivom “Death of Hippie”, lažni sprovod koji je trebao označiti kraj Ljeta ljubavi. Cilj je bio uvjeriti medije da prestanu izvještavati o njihovom gradu kao o obećanoj zemlji: niz Haight Street organizatori su nosili lijes, sudionici su spalili underground novine i hipijevsku odjeću, a gomila se zaustavila kako bi “kleknula” na uglu Haighta i Ashburyja. Tim su performansom Diggers željeli okončati komercijalizaciju hipijevskog stila života, poručivši svijetu da revoluciju “provedu u vlastitom gradu”.

Billboard TOP 100

Otputujte u 1967. uz pjesme koje dobro stare - mnoge s popisa i danas su jednako popularne kao što su bile prije više od pola stoljeća

SINGLOVA

1	"To Sir With Love"	Lulu
2	"The Letter"	The Box Tops
3	"Ode to Billie Joe"	Bobbie Gentry
4	"Windy"	The Association
5	"I'm a Believer"	The Monkees
6	"Light My Fire"	The Doors
7	"Somethin' Stupid"	Frank & Nancy Sinatra
8	"Happy Together"	The Turtles
9	"Groovin"	The Young Rascals
10	"Can't Take My Eyes Off You"	Frankie Valli
11	"Little Bit O' Soul"	The Music Explosion
12	"I Think We're Alone Now"	Tommy James and the Shondells
13	"Respect"	Aretha Franklin
14	"I Was Made to Love Her"	Stevie Wonder
15	"Come Back When You Grow Up"	Bobby Vee
16	"Kind of a Drag"	The Buckinghams
17	"Sweet Soul Music"	Arthur Conley
18	"Expressway to Your Heart"	Soul Survivors
19	"Soul Man"	Sam & Dave
20	"Never My Love"	The Association
21	"Apples, Peaches, Pumpkin Pie"	Jay & the Techniques
22	"Come On Down to My Boat"	Every Mother's Son
23	"Incense and Peppermints"	Strawberry Alarm Clock
24	"Ruby Tuesday"	The Rolling Stones
25	"It Must Be Him"	Vikki Carr
26	"Love Is Here and Now You're Gone"	The Supremes
27	"For What It's Worth"	Buffalo Springfield
28	"Gimme Little Sign"	Brenton Wood
29	"The Happening"	The Supremes

30	"All You Need Is Love"	The Beatles
31	"Release Me"	Engelbert Humperdinck
32	"Your Precious Love"	Marvin Gaye & Tammi Terrell
33	"Somebody to Love"	Jefferson Airplane
34	"Get on Up"	The Esquires
35	"Brown Eyed Girl"	Van Morrison
36	"Jimmy Mack"	Martha and the Vandellas
37	"I Got Rhythm"	The Happenings
38	"A Whiter Shade of Pale"	Procol Harum
39	"Don't You Care"	The Buckinghams
40	"Then You Can Tell Me Goodbye"	The Casinos
41	"Reflections"	The Supremes
42	"On a Carousel"	The Hollies
43	"Please Love Me Forever"	Bobby Vinton
44	"Alfie"	Dionne Warwick
45	"Silence Is Golden"	The Tremeloes
46	"My Cup Runneth Over"	Ed Ames
47	"Up, Up and Away"	The 5th Dimension
48	"San Francisco (Be Sure to Wear Flowers in Your Hair)"	Scott McKenzie
49	"The Rain, the Park & Other Things"	The Cowsills
50	"There's a Kind of Hush"	Herman's Hermits
51	"Mercy, Mercy, Mercy"	The Buckinghams
52	"This Is My Song"	Petula Clark
53	"(Your Love Keeps Lifting Me) Higher and Higher"	Jackie Wilson
54	"I've Been Lonely Too Long"	The Young Rascals
55	"Penny Lane"	The Beatles
56	"You're My Everything"	The Temptations
57	"Georgy Girl"	The Seekers

FOTO: PROFIMEDIA (12)

58	“Western Union”	Five Americans
59	“Baby I Love You”	Aretha Franklin
60	“A Little Bit Me, a Little Bit You”	The Monkees
61	“California Nights”	Lesley Gore
62	“Dedicated to the One I Love”	The Mamas & the Papas
63	“How Can I Be Sure”	The Young Rascals
64	“Carrie Anne”	The Hollies
65	“(We Ain’t Got) Nothin’ Yet”	Blues Magoos
66	“Friday on My Mind”	The Easybeats
67	“Soul Finger”	Bar-Kays
68	“Gimme Some Lovin”	The Spencer Davis Group
69	“Let It Out (Let It All Hang Out)”	The Hombres
70	“Let’s Live for Today”	The Grass Roots
71	“Close Your Eyes”	Peaches & Herb
72	“Groovin”	Booker T. & the M.G.’s
73	“Funky Broadway”	Wilson Pickett
74	“Pleasant Valley Sunday”,	The Monkees
75	“I Never Loved a Man (The Way I Love You)”	Aretha Franklin
76	“Tell It Like It Is”	Aaron Neville
77	“Cold Sweat”	James Brown
78	“She’d Rather Be with Me”	The Turtles
79	“98.6”	Keith
80	“Here We Go Again”	Ray Charles
81	“White Rabbit”	Jefferson Airplane
82	“Bernadette”	Four Tops
83	“The Beat Goes On”	Sonny & Cher
84	“Snoopy Vs. The Red Baron”	The Royal Guardsmen
85	“Society’s Child”	Janis Ian
86	“Girl, You’ll Be a Woman Soon”	Neil Diamond
87	“Ain’t No Mountain High Enough”	Marvin Gaye & Tammi Terrell
88	“I Take It Back”	Sandy Posey
89	“Here Comes My Baby”	The Tremeloes
90	“Everlasting Love”	Robert Knight
91	“I Dig Rock and Roll Music”	Peter, Paul and Mary
92	“Little Ole Man (Uptight, Everything’s Alright)”	Bill Cosby
93	“I Had Too Much to Dream (Last Night)”	The Electric Prunes
94	“Daydream Believer”,	The Monkees
95	“Baby I Need Your Lovin”,	Johnny Rivers
96	“Mirage”	Tommy James and the Shondells
97	“Green, Green Grass of Home”	Tom Jones
98	“I Can See for Miles”	The Who
99	“Don’t Sleep in the Subway”	Petula Clark
100	“Thank the Lord for the Night Time”	Neil Diamond

GLAZBENI KONCERT

VIS
SATELITI

Nastupaju u Češkom domu

12. 07. 1967.

Početak u 19:00
Besplatan ulaz

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

VREMEPLOV COCA MOSQUITA, ČOVJEKA ZBOG KOJEG PONOVRNO VOLIMO ŠLAGERE

Tko bi rekao da će u doba trapa i TikToka, kratkih i brzih formi (starijim generacijama često neshvatljivim), mlada publika zavoljeti i - šlagere, pjesme iz spektra zabavne glazbe koje su vrhunac popularnosti doživjele šezdesetih i sedamdesetih. No, to se dogodilo zahvaljujući Gordanu Muratoviću (55), poznatijem kao Coco Mosquito, autoru pjesme koja je obilježila prvu sezonu "Dnevnika velikog Perice". U spektakularnoj finalnoj epizodi prve sezone - koju je za HRT producirala Croatia Film - glavni junak Perica Šafranek pjeva "Sve dođe na svoje". Pjesma, koju zapravo izvodi pjevač Dino Antić, odmah je ušla u srca i uši gledatelja pa je postala i pravi hit na YouTubeu. Sa skladateljem i glazbenim urednikom i druge sezone "Dnevnika velikog Perice" - što ju je za HRT producirala Real grupa i koja je nastavak prve sezone - razgovarali smo o muzici šezdesetih. Gitarist, producent i vođa kulturnih Jinxa govori i o tome kako bi se sam snašao u tom vremenu, a otkrio nam je i omiljene izvođače i pjesme toga doba.

Kakvu biste glazbu stvarali 1967., u godini kad se odvija radnja druge sezone serije?

- S obzirom na to da sam cijelu karijeru stilski manje ili više retro, veliko je pitanje da li bih 1967. bio moderan. Ali dobro po mene - a i po ovo pitanje - jest da je psihodelična 1967. dijelom bila i retro te je mnogo, posebno engleskih bendova, tada miksalo psihodeličan zvuk s tradicionalnijim, pred r'n'r stilovima poput music halla, swinga, britanskog folkloru ili klasike. Beatlesi i Kinski vjerojatno su najekspoziraniji primjer nečeg takvog i lako je moguće da bih te 1967. i ja radio nešto slično... Ili bih barem pokušavao.

Tko su po vama najfascinantnije osobe na našoj sceni te godine i zašto?

- Na prvom mjestu Grupa 220 i Drago Mlinarec. Meni osobno zanimljivi se čine i zagrebački Delfini (postojali

su i splitski) te Zlatni akordi u kojima je pjevala Josipa Lisac.

A strani izvođači?

- Hendrix, Pink Floyd, Velvet Underground, Mothers of Invention, Grateful Dead, Jefferson Airplane, Buffalo Springfield... Zapravo cijela ta nova psihodelična scena, ali i tada već nešto stariji i etablirani izvođači poput već spomenutih Beatlesa, Kinksa. Tu su i Beach Boys, Rolling Stones i Bob Dylan.

Što bi se sve iz tog doba našlo na vašoj playlisti, možete li izdvojiti top pet albuma?

- Ako baš mora biti pet... Love - "Forever Changes", The Velvet Underground - "The Velvet Underground & Nico", Mothers of Invention - "Absolutely Free", Jefferson Airplane - "Surrealistic Pillow", Pink Floyd - "Piper at the Gates of Dawn". Da ste me pitali

za singl, odgovor bih bio Beach Boys - "Good Vibrations", i to bez konkurencije.

Kako se tada snimala glazba - koliko je sve skupa bilo kompliciranije, dugotrajnije i skuplje?

- Bilo je jednostavnije, brže i puno skuplje. Snimalo se na magnetofonsku traku, uglavnom sve odjednom, i samo oni najveći su si mogli priuštiti višekanalno snimanje, četiri ili osam kanala. Čini mi se da je 1967. bilo moguće najviše osam kanala. Snimanja su se postupno produljila i zakomplicirala s razvojem tehnologije pa time i mogućnostima eksperimentiranja sa zvukom, ali stoji da su '66. i '67. zapravo bile počeci tog "kompliciranja".

Koliko je ljudi i vremena bilo potrebno da se snimi album?

- Kako koji album, isto kao i danas. Ozbiljno snimanje je tada bilo skupo i snimanja su puno kraće trajala. "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" Beatlesa snimljen je za tada "suluda" tri mjeseca, suluda jer su se albumi tada snimali sedam do deset dana. Danas je normalno da se album radi godinu dana. Zahvaljujući tehnologiji.

Je li bilo efekata i kakvih?

- Efekti poput spring i plate reverba postojali su već i davno prije 1967., a tada već i fuzz, tape echo, phaser... Da ne dosađujem dalje.

Što biste sve bili spremni učiniti da nabavite svoj prvi kasetofon (pojavi su se 1963.)?

- Apsolutno ništa. Meni je kasetna bila bezveze oduvijek, imala je smisla samo

u ranim osamdesetima kad se pojavio walkman.

Kako biste se stilizirali?

- Mislim da bih pripadao modu, supkulturnom pokretu koji se pojavio u Engleskoj krajem pedesetih. Nešto kao Charlie Watts ili Brian Jones iz Rolling Stonesa. Sigurno bih prije bio za šik odijelo nego za indijansku jaknu s resicama.

A kakva bi vam bila frizura?

- Isto mod.

Koji auto biste vozili, ako biste si ga mogli priuštiti?

- Ovo je najlakše pitanje - Rolls Royce.

Kamo biste izlazili?

- Sigurno bih izlazio na mjesta gdje se svira.

Gdje biste nastupali?

- Za početak ne znam bih li zaslužio igdje nastupati, ali moram priznati da i nisam baš tako dobro upoznat s prostorima za nastupe 1967., kako u Zagrebu tako ni što se tiče nekih svjetskih lokacija. Na pamet mi ovaj tren pada jedino Fillmore East u San Franciscu, tamo je snimljeno dosta koncerata pa sam ga zato zapamtio. Marquee je u Londonu bio popularan tek kasnije. Možda je Roundhouse već tada radio, nisam siguran.

Što biste čitali?

- Što se tiče književnosti, tada su bili jako popularni bitnici poput Ginsberga, Kerouaca, Burroughsa. Bih li ja te trendove tada pratio, ne znam, inače trendove uglavnom prezirem, a još češće im se izrugujem.

VEGETA

40

PAKETIĆ POVIJESTI

• PODRAVKA •

5 PITANJA ZA GONZU

Nostalgične epizode direktora fotografije Radislava Jovanova

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

**U seriji mu je poseban gušt
(i izazov) igrati se bojama
stanova, soba, ulica, kostima...**

Zagrebačkog snimatelja i redatelja Radislava Jovanova (60) nitko ne zove po imenu, ali zato je Gonzo opće mjesto na domaćoj filmskoj, glazbenoj i televizijskoj sceni. Čovjek nevjerovatno bogate karijere, koji je s 18 godina snimio svoju prvu naslovnicu Poleta (sa scenaristicom Sandrom Antolić u ulozi modela), dobitnik 12 Porina za najbolje videospotove, preklani je debitirao s prvim dugometražnim igranim filmom “Punim plućima”. Gonzo je kao direktor fotografije odgovoran i za nostalgičnu sliku šezdesetih koja je osvojila gledatelje “Dnevnika velikog Perice”, a uoči početka prikazivanja druge sezone serije pitali smo ga - iz snimateljske perspektive - o vremenu ranih osamdesetih, kad je počinjao svoju karijeru, ali i o šezdesetima koje je zbog “Perice” morao detaljno istražiti. Uostalom, riječ je o vremenu kad su nastali filmski klasici poput “Ljepotice dana” Luisa Buñuela s Cathérine Deneuve u glavnoj ulozi, “Diplomca” koji je proslavio Dustina Hoffmana...

U seriji “Dnevnik velikog Perice” poseban mu je užitek i izazov, kaže, igrati se bojama stanova, soba, ulica, kostima... Doduše, ne sjeća ih se jer je tada bio premalen. Ostale su mu fotografije, mutna sjećanja, priče bake, tate i mame koji su se 1964. morali odseliti iz Rapske ulice zbog strašne poplave koja je pogodila Zagreb u vrijeme kad je kao beba došao iz rodilišta.

- Kako je izgledalo snimanje kad ste vi, tada još srednjoškolac, zakoračili u svijet filma?

- Znam kako je bilo na snimanju TV serije “Inspektor Vinko” Kreše Golika. Tada sam počinjao raditi u sektoru scenografije kao fizikalac. Samo snimanje je teklo kao i danas - profesionalno i po dispoziciji, ali ipak dosta ležernije, definitivno manje stresno. Filmska vrpca, kamere i kompletni proces u laboratoriju te montaža ipak su bili “zakon” koji se poštovao.

- Je li ekipa na setu bila mnogo veća nego danas, je li se radilo sporije?

- Nema sjećanje da se toliko žurilo, radilo više od 12 sati u komadu, da se radilo nedjeljom... Glumci tada nisu snimali toliko serija kao danas pa je ipak bilo lakše sve skupa planirati u koordinaciji s kazališnim predstavama. Na seriji “Smogovci” 1988., gdje sam već bio asistent kamere, još je taj filmski tempo bio prisutan. Bilo je radno i naporno, ali i zabavno i opušteno, tempo koji je jedva usporediv s današnjim načinom rada na seriji tipa “Dnevnik velikog Perice”. Uglavnom, bilo je manje stresno! Jasno, danas u poziciji direktora fotografije imam znatno veću odgovornost nego onda kada sam uglavnom nosio rekvizitu i ormare i možda više razmišljao o nekoj “njoj” ili idem li u Lap, Jabuku ili Kulušić.

- Gdje su se krajem šezdesetih gledali filmovi?

- Sigurno je bilo kućnih druženja, ali ne preglasnih. Ljudi baš i nisu imali tako glasnu aparaturu. Izlazilo se više, a kino je bilo zakon. Tamo si jedino mogao gledati nešto novije igrane filmove. Na TV-u nije baš bio velik izbor osim zabavnih emisija, serija, dokumentaraca i, jasno, politike. Početkom sedamdesetih i osamdesetih išlo je nabolje s TV programom, a u kinu se moglo gledati aktualne hit i art filmove.

- Jeste li ikad kartu za rasprodanu projekciju filma kupili od tapkaroša?

- Sve što se moglo, pa i kupovanje karata od preprodavača nije bilo upitno niti problem da bih gledao “Nebo nad Berlinom”. Čini mi se da su tada, osamdesetih, u Zagrebu bile 24 kinodvorane.

- Pamтите li svoj prvi odlazak na koncert?

- Imao sam deset godina kada me stari 1974. odvezao do Doma sportova, da vidim prvi rock koncert. Bila je to mađarska grupa Omega i Smak, genijalno!

OSVAJAČ EUROPSKOG TROFEJA 1967.

UČLANI SE
U KLUB PRVAKA

LIKOVIZAP

PERICA

ŠAFRANEK

Jedan čovjek,
jedna serija

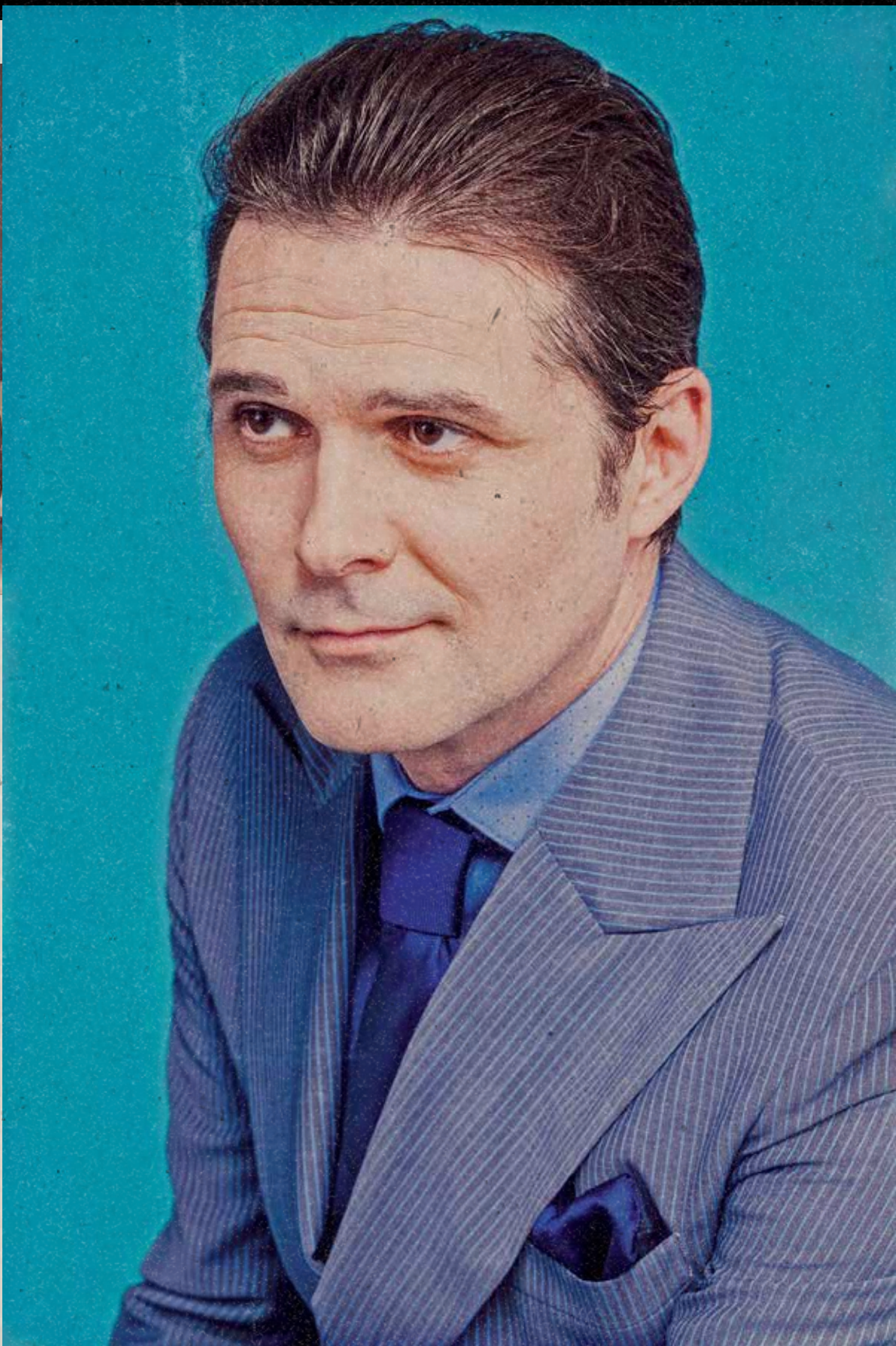

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ (2)

Perica Šafranek (Živko Anočić), centralni lik, doživio je ogromne privatne i profesionalne promjene u usporedbi s prvom sezonom. Ondje smo ga upoznali kao finog, nenametljivog, čak i pomalo nesigurnog profesora hrvatsko-srpskog jezika u osnovnoj školi, koji živi s majkom i suprugom, a velika mu je želja - pjevati. U tome nema podršku supruge Željke, koja ga smatra nedovoljno ambicioznim, ide joj na živce njegovo kućno muziciranje, sanjarenje o glazbenoj karijeri i trošenje

novca na gramofonske ploče. Perica i Željka toliko su se promijenili kao ljudi tijekom braka i toliko su im postali različiti interesi da su se pretvorili u strance koji igrom slučaja dijele životni prostor. Jaz postaje još dublji kad se u Peričinoj školi pojavljuje nova profesorica muzičkog - Nada Žegar, o kojoj ne prestaje razmišljati. Nada razumije njegov senzibilitet za glazbu, i sama ga ima, te mu daje podršku kakvu nema kod kuće. Perica počinje pjevati po društvenim domovima u okolici Zagreba, Nada ga povremeno i vozi na gaže (jer on nema

vozačku dozvolu, a kamoli automobil). U međuvremenu dolazi i do službenog kraja njegovog braka sa Željkom, koja odlazi iz njihovog stana nakon što se dozna za njenu aferu s komandirima Karlom Bulićem. Posljednja epizoda prve sezone "Dnevnika velikog Perice" donosi spoznaju o tome da je Perica postao ozbiljan pjevač koji nastupa na Zagrebačkom festivalu, a sretan je i privatno sa svojom Nadom s kojom čeka dijete.

U drugoj sezoni, vremenski udaljenoj tri godine od prve, Pericu Šafraneka

dočekujemo kao veliku jugoslavensku zvijezdu. Njegov menadžer je i dalje njegov najbolji prijatelj Josip Žnidaršić Žnida, no za njega se počinju trgati i veliki agenti s međunarodne scene. Perica je u međuvremenu dao otkaz u školi, živi od pjevanja, a brak s Nadom polako ulazi u kolotečinu. Podijelili su se tako da njega nema, a Nada je doma s djetetom, njihovim sinom Martinom. Nada je žena s vlastitim ambicijama koje je zbog obiteljskog života stavila po strani i ubrzo dolazi do konflikta i početka njihovih svađa.

MĆENJE

KOGA SVE
PRATIMO U
DRUGOJ
SEZONI
'DNEVNIKA
VELIKOG
PERICE'

Žegar i Kača VOLIMO IH U PARU

Nadinog oca Žegara (Nikola Kojo) u prvoj sezoni upoznajemo kao čovjeka koji beskrajno voli svoju kćer. Odgojio ju je sam jer mu je supruga preminula kad je bila vrlo mlada, a zajedno su se preselili iz Trebinja u Zagreb. Njegov plan da Nadu uda za Milana, člana zrakoplovnih snaga JNA, propada, a s Pericom ga zbliži trenutak u kojem ga ovaj izvlači iz vode u koju je upao u noći zagrebačke poplave 1964. Žegar, naime, ne zna plivati. Nada doista jest cijeli Žegarov svijet, ali postoji i jedna druga žena kojoj poklanja puno svoje pažnje, doduše - u tajnosti. Riječ je o Kači (Ana Begić Tahiri), pipničarki iz nekadašnjeg "Žnidaršića" koja živi preko puta kafića. Žegar i Kača skrivaju se u njenom stanu, ona mašta da će otputovati jednog dana i skupa na more, a Žegar joj poklanja i televizor koji zajedno gledaju. No, riječ je uređaju sa serijskim brojem od Jugoslavenske narodne armije, zbog čega u noći poplave Žegar završava na policiji. Kača uz pomoć Žnide pod okriljem noći vraća televizor pred postaju, Žegara puštaju, a na kraju prve sezone vidimo ih kako se ljube u javnosti,

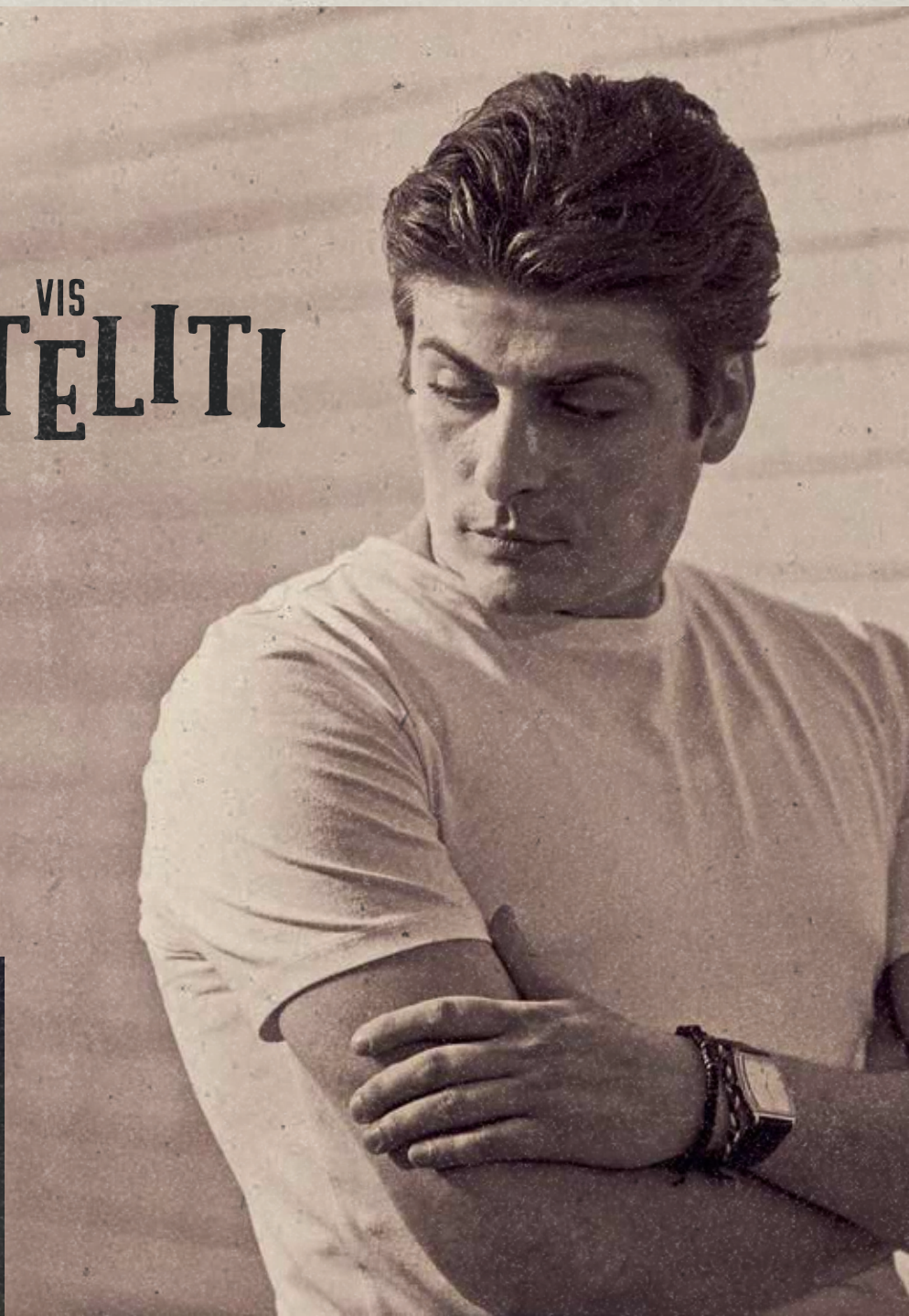
ANA ŠAFRANEK Veza s drugim vremenom

Ana Šafranek (Mirjana Bohanec Vidović) jedini je lik koji se pojavljuje i u Golikovom "Tko pjeva zlo ne misli" i u "Dnevniku velikog Perice". U prvoj sezoni gledamo je, u emotivnom smislu, tamo gdje je i ostala na kraju kultnog filma - kako pati za gospodinom Fulirom. U prvoj epizodi doista je neutješna zbog smrti Fulira - Perica komentira da tako nije plakala ni za suprugom Franjom - čak nije u stanju ni pjevati mu na sprovodu. Ana Šafranek opsjednuta je svojim sinom, antipod je Žegaru koji je zadržan svojom kćeri Nadom. Gospođa Šafranek izrezuje svaku vijest u novinama u kojoj se pojavi njen Perica. Dolazi u kontakt s novim likom, Edijem Fulerom, koji je pokušava privući na svoju stranu, a ne bi li ona utjecala na sina i nagovorila ga da menadžerski posao prepusti Fuleru umjesto Žnidi.

VLADO TOT I BEND SATELITI

*Buntovnici
s razlogom*

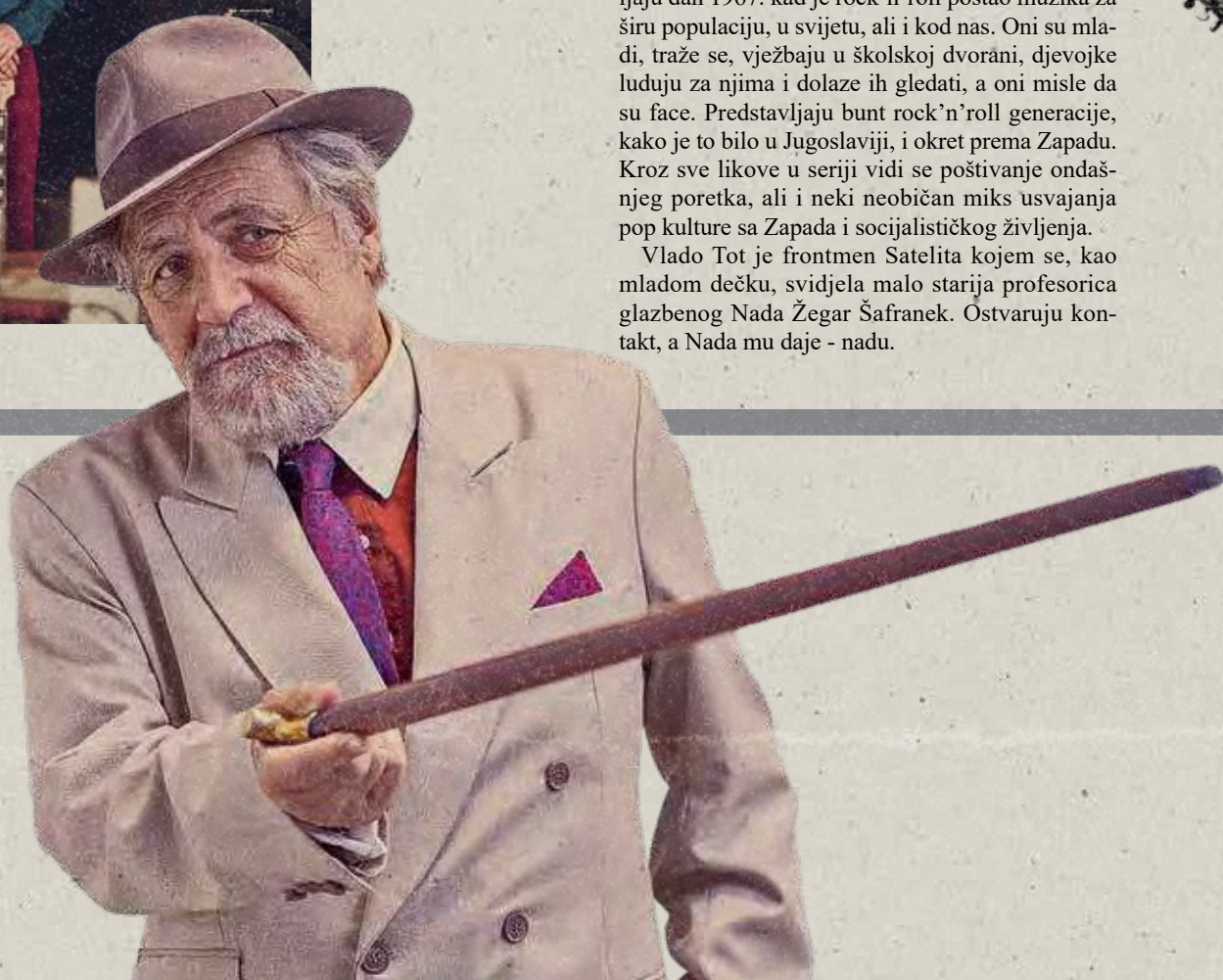
VIS
SATELITI

Vlado (Bernard Tomić) i njegov bend predstavljaju dah 1967. kad je rock'n'roll postao muzika za širu populaciju, u svijetu, ali i kod nas. Oni su mladi, traže se, vježbaju u školskoj dvorani, djevojke luduju za njima i dolaze ih gledati, a oni misle da su face. Predstavljaju bunt rock'n'roll generacije, kako je to bilo u Jugoslaviji, i okret prema Zapadu. Kroz sve likove u seriji vidi se poštivanje ondašnjeg poretka, ali i neki neobičan miks usvajanja pop kulture sa Zapada i socijalističkog življenja.

Vlado Tot je frontmen Satelita kojem se, kao mladom dečku, svidjela malo starija profesorica glazbenog Nada Žegar Šafranek. Ostvaruju kontakt, a Nada mu daje - nadu.

EDI FULLER: Misterij koji dolazi izvana

Novi lik druge sezone je Edi Fuller (Rade Šerbedžija), jedan bjelosvjetski čovjek koji je dugo radio vani. Iz njegovih rečenica možemo naslutiti da poznaje cijelu holivudsku elitu, no prepreden je sto na sat. U Zagreb dolazi s mladom pjevačicom Milom Majhër, čime radi uslugu prijatelju izvana, iz Njemačke. Mila lijepo pjeva i Edi Fuller je procijenio da je za njen uspjeh najbolje da je poveže s nekim već etabliranim pjevačem. Tu, naravno, vreba Pericu i želi ga preuzeti od Žnide.

Nada Žegar Šafranek

S A M A S T A J N O M

Nada (Iva Babić) je profesorica muzičkog u osnovnoj školi i voli svoj posao. Momentalno, doduše, nema vremena za sklada-nje, što joj je velika strast. Uostalom, to je i bilo ljepilo između nje i Perice u prvoj sezoni: Nada je napisala glazbu za njegovu pje-smu "Sve dođe na svoje". No, sada je u posve drugačijoj životnoj fazi, u kojoj kad nije u školi vrijeme provodi kod kuće s djetetom i brine se o kući. Nada je, ustvari, doma preuzela i mušku i žen-sku ulogu. Perica pritom nema nikakve nove pjesme, nego izvodi obrade - što je i bio običaj u to vrijeme. U drugoj sezoni nastav-ljamo gledati Nadu i kroz prizmu modne ikone kraja šezdesetih. Njena odjeća, make-up i frizure sugeriraju da nije riječ o ženi koja se može zadovoljiti samo ulogom kućanice.

Nada voli svoj posao profesorice muzičkog odgoja, ali uz brigu o kući i sinu, ne ostaje joj vremena za komponiranje

Žnida postaje menadžer velike jugoslavenske zvijezde, a u Jagici pronalazi žensku verziju sebe

ŽNIDA I JAGICA

Drugi život uličnog muljatora

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ (3) I TOMISLAV KRIŠTO/CROPIX (2)

Josip Žnidaršić Žnida (Dušan Bućan), kojeg u prvoj sezoni njegov najbolji prijatelj Perica Safranek predstavlja kao “privatnika najviše vezanog uz kulturu”, pravi je primjer ulične pameti. Probija se i u svijetu mode, prodajući talijanske šušakve po zagrebačkim vežama, a posvećen je i tome da pomogne Perici u ostvarenju sna o pjevačkoj karijeri. Gledamo ga kako uspješno i manje uspješno osposobljava motor nabavljen od tko zna kuda kako bi Pericu odveo na nastup, on je raskrin-

kao Željkinu vezu s komandrom Karlom Burićem, a bio je i spreman potući se zbog Perice koji je pak branio Nadu u jednom okršaju s njenim tadašnjim zaručnikom Milanom. U drugoj sezoni dao je posao bivšem inspektoru Matiću, koji ga je nekada ucjenjivao, a potom dobio otkaz. Matić radi kao Žnidin vozač, no ta poslovna priča traje vrlo kratko, a Matić pronalazi način kako da se vrati u miliciju. Jagica je ženski Žnida. Spajaju se u prvoj sezoni, iza plasta sijena nakon jedne Peričine gaže. Povijest im znamo, budućnost je izvjesna.

MILA MAJHER

Žena o kojoj se priča

Mila (Lana Ujević Telenta) je odrasla u inozemstvu, u Njemačkoj, ali po svojoj strukturi je jednostavna djevojka iz malog mjesta. Porijeklom Imočanka, apsolutno je fascinirana Pericom Šafrankom i to se u jednom trenutku jako pogrešno protumači. I sama prekrasno pjeva, a svojevrsni je vizualni kontrast Nadi Žegar Šafranek. Mila je prava mediteranska ljepotica, po stilu nalik glumačkim divama kao što su Sophia Loren i Marilyn Monroe.

ZDENKA GALIĆ

GENERACIJA S MISIJOM

Zdenka (Lana Meniga), novi lik u seriji, radi u milicijskoj stanici i kćer je druga Galića. Ne vidimo ga i ne znamo tko je, ali da se naslutiti da je to neki lik na visokom položaju i da je Zdenka uhljeb. Ona je drčna, bezobrazna, zna tko joj je tata i prava je predstavica nove generacije šezdesetsedmaša i baby boomera, prvih bitnika i hipija te se tako i ponaša. Nema dlake na jeziku, za nju ne postoje autoriteti.

češljaonica
Slawica

samo
10 DINARA

**FEN FRIZURE
LAK FRIZURE
FRIZURE ZA
DAN I NOĆ**
uz profesionalne
“HOODETTE” haube!

Proleterskih brigada 16, Zagreb
telefon 041 42 703

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ (1) I TOMISLAV KRIŠTO/CROPIX (2)

Strastvena
veza Željke i
Karla pomalo
gubi žar:
oni su sada
već 'stari'
par koji živi
skupa i upada
u zamku
monotonije

KARLO BULIĆ I ŽELJKA KOSTANJŠEK

Nova dinamika odnosa

Strast između komandira Bulića (Goran Navojec) i daktilografkinje u miliciji Željke (Csilla Barath Bastaić), koja je bila tako očita u prvoj sezoni, u drugoj blijedi. U prvoj su sezoni, naime, stalno tražili izlike da nekako budu zajedno, tobože zbog posla. Komandir Bulić joj je jednom pred svim kolegicama rekao da je smatra najljepšom u odjelu, a poljubac u automobilu ispred ulaznih vrata njenog doma - u kojem je živjela s Pericom - sve je promijenio.

U drugoj sezoni gledamo ih drugim očima: oni su sada već stari par, žive zajedno, u stanu u novogradnji. Željka je ambiciozna, želi napredovati, u međuvremenu je završila fakultet da postane inspektorica. Čeka svoju priliku - koju nikako da dobije. Karlo joj u tom smislu teško može pomoći, iako najradije bi. Radi sve što može samo da je zadovolji. Doduše, vrlo je nespretn u tim izljevima ljubavi i tu dolazi do raznih komičnih situacija.

Franck kava

100% ARABICA
MJEŠAVINA

ZA SREĆU JE POTREB

Nada i Perica u drugoj
su sezoni roditelji
dvogodišnjeg sinčića

Perica i Nada mnogo su toga prošli da bi se izborili za svoju vezu, no što se događa kad svakodnevni život, kućanski poslovi i briga oko djeteta zasjene zaljubljenost - otkrit ćemo u drugoj sezoni serije

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

NO DVOJE - I GLAZBA

Mnoge velike ljubavne priče u početku su naišle na neku nemogućnost, prepreku koju se ni formalno ni moralno nije smjelo prekoračiti. Za Pericu Šafraneka, koji se na prvi pogled zaljubio u Nadu Žegar, to je bio brak sa Željkom. Neovisno o tome što su živjeli kao stranci - svatko je spavao u svojoj sobi, a k tome je uz njih cijelo vrijeme bila i Peričina mama Ana - Šafranki su vojnički trpjeli svoj nesretni brak. Bilo je tu ljubavi, u to nema sumnje, uostalom Perica u sceni otvaranja prve sezone govori kako su “mama i Željka osobe koje najviše voli (kao i Žnidu) i da mu je neizmjereno drago što je Željka uspjela pobjeći s posla kako bi stigla na sprovod njegovog tetka Fulira”. Ali malo kasnije priznaje i da su se negdje putem pogubili, otuđili, da više ništa ne znaju jedno o drugome i da svatko zapravo živi neki svoj život. Perica se zatvara u pjesme, svjestan da mu je Željka zamjerila tu sanjarsku crtu i nedovoljnu ambiciju na poslu “zbog čega ne mogu ni pomišljati na život u novogradnji koju si je ona toliko željela”. Žena s kojom je proveo

deset godina svog života nije imala sluha za njegovo sviranje klavira, štoviše, fizički se htjela riješiti instrumenta. To jasno oslikava besperspektivnost njihovog odnosa, jer kako Perica kaže: “Šafranki jako vole glazbu.” Željka smatra da se ozbiljni ljudi ne bave pjevanjem, a svog muža doživljava kao nesposobnog i kukavicu i odbila ga je kad ju je pozvao da mu pravi društvo na snimanju jedne glazbene TV emisije koja ga je veselila.

No, zato je poveo sa sobom Nadu Žegar: nova profesorica muzičkog odgoja u njegovoj školi, koja se s ocem netom doselila u Zagreb, izgledala je kao filmska glumica u ružičastoj haljini. I najvažnije, istinski je uživala kao gošća u studiju tijekom televizijskog snimanja. Perica ju je poslije toga, jasno, dopratio kući, a nevinost njihove komunikacije - kao i njihove odjevne kombinacije - ostavljaju dojam kao da je riječ o maturantima koji se vraćaju skupa s plesa, a ne o odraslim ljudima.

Perica je Nadu prvi put vidio kroz prozor učionice. “Izgledala je kao san, kao glumica iz talijanskih filmova. Neću je nikad upoznati. Možda i bolje”, rekao je samom sebi tada. A onda se ugodno iznenadio kad je tu ženu - san - ugledao

‘IZGLEDALA JE KAO SAN, KAO GLUMICA IZ TALIJANSKIH FILMOVA. NEĆU JE NIKAD UPOZNATI, A MOŽDA JE TAKO I BOLJE’, REKAO JE PERICA KAD JE PRVI PUT UGLEDAO NADU

u zbornici i shvatio da je riječ o pojačanju u njihovom školskom timu.

Njihova komunikacija isprva je bila nespretna, baš onakva kakva obično biva kad vam se netko stvarno sviđa. Perica je vrijeme izvan škole provodio uz klavir, pjevajući “Prolazi sve” iz 1966. Jimmyja Stanića. Istu pjesmu izveo je i na proslavi u povodu Prvog maja u dvorištu škole. Perica je pjevao Nadi, Nada je to nekako i slutila.

No, ni ona nije slobodna činiti što ju je volja. Preselila se u Zagreb s ocem, bez partnera, no to ne znači da ga nema.

Štoviše, na ručku u novom domu obitelji Žegar doznaje preko pisma poslanog njenom ocu da njen Milan, član zrakoplovstva JNA, planira zaruke. Nada je bijesna jer ne zna ništa o tome, diže se od stola i demonstrativno odlazi u svoju sobu na katu. Bijesna je na oca, bijesna je na Milana jer ima dojam da drugi odlučuju o njenom životu a da je nisu ništa pitali. Njena ljutitost potakne Milana da posjeti svoju dragu u Zagreb: njihov susret je kiseo, Nadi zapravo nije drago što je on tu i nema ga potrebu poljubiti, dodirnuti. Izbjegava fizički kontakt, a najradi-

je bi zaobišla i društveni. No, Milan ima (dobar) osjećaj da mu je pozicija ugrožena pa se nameće Nadi u život. Upoznaje se i s Pericom, a napetost među dvojicom rivala je toliko očita da se može rezati nožem. Milan i Perica ne mogu biti različiti, a opet, i jedan i drugi su bili u nekom trenutku života interesantni Nadi. Njihova netrpeljivost eskalira tijekom jedne plesne zabave na kojoj dolazi i do fizičkog obračuna. Tu se upliće i Žnida, s kojim je Perica u tom trenutku bio "na ledu" zbog svađe oko menadžeriranja njegove karijere, ali njihovo prijateljstvo je puno jače od toga. Taj okršaj označava i kraj Nadine i Milanove veze.

Paralelno se i Peričin brak raspada. Željka se, naime, upustila u aferu s komandrom Karlom Bulićem koji joj je nadređen u miliciji. Njih su se dvoje dugo gledali i željeli, a onda je komandir preuzeo inicijativu i poljubio je u automobilu kad ju je jedne večeri vraćao kući nakon "radnog sastanka". Strast nisu uspjeli zauzdati ni na radnome mjestu, no tu dolazi i do nezgodnog trenutka kad ih na djelu ulovi Žnida. "To je najbolji prijatelj mog supruga", nekako uspije izustiti Željka, sva crvena oko usana od siline Karlovog poljupca. Premda je Žnida otkrio Perici da mu je zatekao ženu u zagrljaju drugog muškarca, Željka je i sama priznala što se dogodilo, odmah je spakirala stvari i otišla iz njihovog stana.

Svi ti događaji otvorili su put ljubavi Nade i Perice koji se zbližavaju u noći s 25. na 26. listopada 1964. kad Zagreb pogađa jedna od najvećih

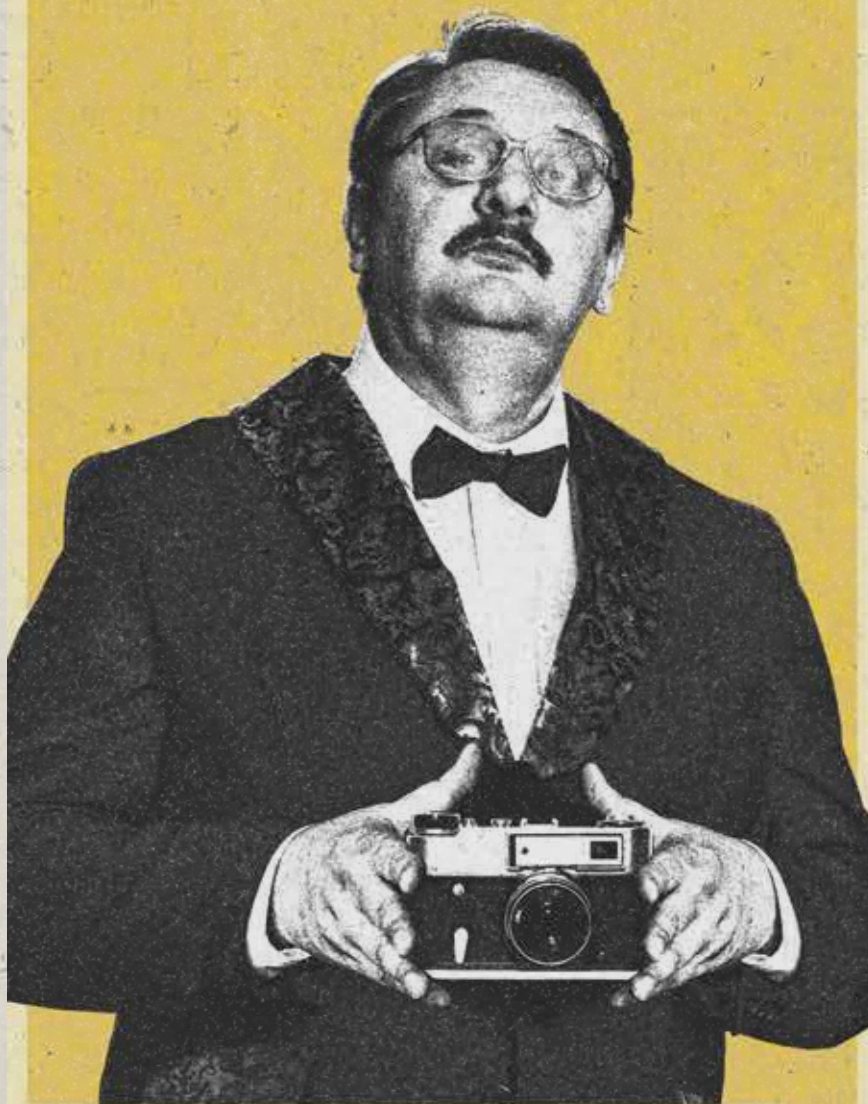
prirodnih katastrofa u povijesti grada. Sava se izlila iz korita, a poplavljen je cijeli Donji grad. Nakon noći pune strasti, Nada i Perica suočavaju se s tom užasnom spoznajom i ukrcavaju se u čamac ispred Nadine zgrade skupa s njenim ocem. Žegar pada iz čamca u vodu, a ne zna plivati, no stvar spašava Perica koji ga izvlači. Žegari i Perica spletom nevjerojatnih okolnosti završavaju u milicijskoj postaji, jer ih inspektor Matić hapsi zbog sumnje na krađu vojnog televizora. To je i trenutak u kojem se Perica susreće s bivšom suprugom u miliciji, koja tamo radi, a ondje je i njen komandir Karlo Bulić. Željka ih smješta na ugodnije mjesto unutar zgrade, a uskoro je ekipa i puštena iz postaje - jer je sporni televizor u međuvremenu dopremljen ispred milicijske postaje. Drugim riječima - nije ukraden. To je i moment kada dolazi do dramatičnog obrata: Perica, moker od skoka u vodu i potpuno iznemogao, pada u nesvijest i završava u bolnici s visokom temperaturom. Uz njega su cijelo vrijeme mama - i Nada. Kad se probudi, prvo što vidi je Nadino lice, a prva sezona završava sretno. Perica nastupa na Zagrebačkom festivalu, a u publici mu je najvjernija navijačica Nada, s kojom se u međuvremenu vjenčao i čeka dijete.

Drugu sezonu dočekujemo s Pericom i Nadom kao bračnim parom u kojem je svu brigu oko djeteta preuzela Nada, dok Perica nastupa diljem Jugoslavije. Hoće li njihova ljubav izdržati i taj test?

Foto Braco

**SPROVODI, SVADBE I SVEČANOSTI
FOTOGRAFIJE ZA DOKUMENTE**

TEHNIKE

- ameriken tuš
- venecijan vinjet

OKVIRI ZA FOTOGRAFIJE

041 68926

trg republike 4

Od šminke do frizure i (kontra)kulture uz slikaricu maske Anu Bulajić Črček

FOTO: VANESA PANDŽIĆ/CROPIX (3), BILJANA ŠIMIĆ / DOMINIK BRLEČIĆ (2)

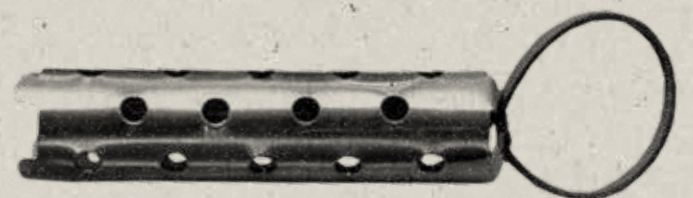
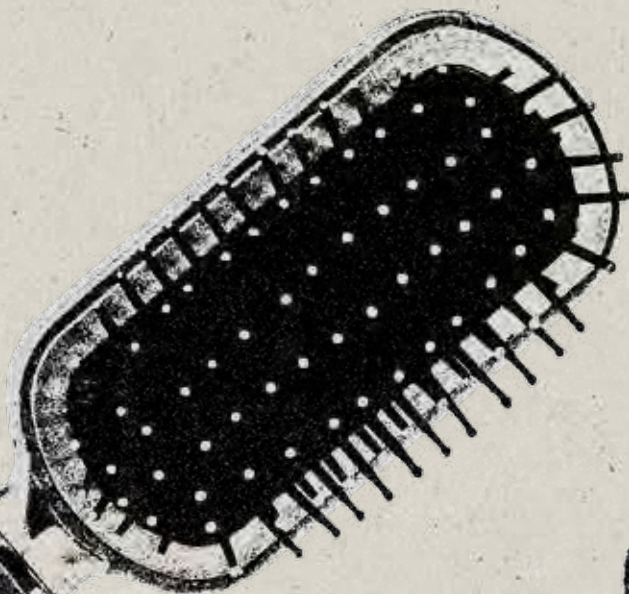
Seriya "Dnevnik velikog Perice" okupila je najbolje domaće kreativce, a voditeljica sektora maske prve i druge sezone višestruko je nagrađivana Ana Bulajić Črček (54), među kolegama odmilja zvana Nana. Dugogodišnja članica Europske filmske akademije, od srpnja ove godine članica je i prestižne Američke akademije filmske umjetnosti i znanosti (Academy of Motion Picture Arts and Sciences - AMPAS). Na filmu radi od dvadesete, a u njenom bogatom životopisu je više od 85 filmskih naslova. Među njima su i svjetski hitovi kao što su "Kum III.", "Gladijator", "Pad crnog jastreba", "Titus", "Mirotvorac", "O'dessa", "Illyricvm", serija "Heirs of the Night", domaći filmovi "Živi i mrtvi", "Broj 55"... S Vinkom Brešanom, redateljem "Dnevnika velikog Perice", surađivala je i na filmovima "Kako je počeo rat na mom otoku" te "Koja je ovo država".

Ana Bulajić Črček dobitnica je čak pet pulskih Zlatnih arena za najbolju masku, a za vizualno impresivni film "Titus" iz 1999., gdje je radila s glumcima Anthonyjem Hopkinsom i Jessicom Lange, bila je nominirana za nagradu OFTA (Online Film & Television Association). Suradivala je s Christopherom Leejem, Georgeom Clooneyjem, Nicole Kidman, Russellom Croweom, Joaquinom Phoenixom, Richardom Gereom, Jessejem Eisenbergom, Carrie Fisher te brojnim domaćim zvijezdama.

Uoči početka prikazivanja nove sezone "Dnevnika velikog Perice" Ana Bulajić Črček ispričala nam je sve o trendovima šezdesetih te o ozbiljnoj, promišljenoj i nadograđenoj promjeni imidža glumica Ive Babić, Csille Barath Bastaić i Lane Ujević Telente za potrebe nove sezone.

- Jedan od najdominantnijih trendova šminke u 60-ima bio je fokus na očima. Inspiracija je dolazila iz mod pokreta, izvorno se govorilo modernist, kasnije se skratilo na mod ili mods, i u opće poznatom obliku ikona poput Twiggy, koje su imale ekstremno naglašene trepavice, uvijek umjetne, i brižljivo naglašene obrve. Debeli slojevi tuša za oči, smjelo povučene crte na kopcima i dramatične trepavice postale su zaštitni znak generacije. Tamni pregib kapka, bijela olovka na vodenoj liniji oka, naglašen luk oka... Mi smo imali sreću da se ovakva promjena događa baš na Csilli, kojoj stil šezdesetih pristaje kao da je živjela u to doba - govori Ana Bulajić Črček. O novom liku, Mili Majher koju tumači Lana Ujević Telenta, nije nam smjela puno otkriti, ali ono što znamo jest da ćemo je najviše vidati na pozornici, i to s koraljnom nijansom ruža, dominantnim eyelinerom i divnom perikom. Općenito, ostavlja dojam putene, južnjačke djevojke, malo vraćene na početak 60-ih, uvijek ženstvene. Lana je, kaže Ana Bulajić Črček, Sophia Loren današnje generacije.

Kraj šezdesetih obilježile su hipernaglašene oči, prirodni tonovi na usnama i gotovo skulpturalne forme u kosi

NAGLAŠENE OČI

Jedan od najistaknutijih trendova bio je usmjeren na oči. Inspiracija je dolazila iz mod pokreta, debeli slojevi eyelinera, hrabro iscrtane linije na kapcima i dramatične trepavice postale su prepoznatljiv stil. Tamni pregib na kapku i bijela olovka na unutarnjoj liniji dodatno su isticali oči. Make-upom se mijenjao oblik oka tako da laska licu i da se maksimalno istakne taj element ženske ljepote.

MATIRANO LICE

Koža je trebala izgledati što prirodnije i mat, s minimalnom količinom podloge i pudera. Ovaj trend bio je odgovor na prethodna desetljeća koja su preferirala savršen ten s jakim konturama. Pristup šminkanju postao je suptilniji.

BOB I KRATKE FRIZURE

Jedan od ključnih trendova krajem 1960-ih bila je kratka, ravna kosa u stilu boba. Ovaj stil, koji su promovirale modne ikone poput Mary Quant, žene koja je osmislila minicu, i manekenke Twiggy, odražavao je modernost, jednostavnost i sofisticiranost. Bob je često bio geometrijski i elegantan, ponekad sa šiškama, naglašavajući dizajn koji je bio u trendu.

VISOKE PUNDE I 'BEEHIVE' FRIZURE

Iako su ležerne frizure dobivale na popularnosti, glamurozni stilovi poput 'beehive' frizure (visoka punda toliko voluminozna da je nalik na pčelinju košnicu) i dalje su bili prisutni, naročito za formalne događaje. Ove frizure bile su inspirirane retro stilom ranijih šezdesetih, ali su postajale manje stroge i prirodnije krajem dekad.

UTJECAJ KONTRAKULTURE I SLOBODE IZRAŽAVANJA

To je bio period velikih društvenih promjena, s jačanjem feminističkog pokreta, pokreta za građanska prava i kontrakulturnih struja koje su promicale slobodu izražavanja. To se odrazilo i u modnim trendovima, gdje su ljudi eksperimentirali s izgledom kao izrazom individualnosti i slobode.

MAKE-UP TRENDOWI

Krajem 60-ih make-up se drastično promijenio u odnosu na ranije dekade, postajući odvažniji i kreativniji. Ovaj period bio je obilježen eksperimentiranjem i izražavanjem individualnosti, inspiriran kontrakulturom, umjetničkim pokretima poput pop arta i jačanjem feminističkog pokreta.

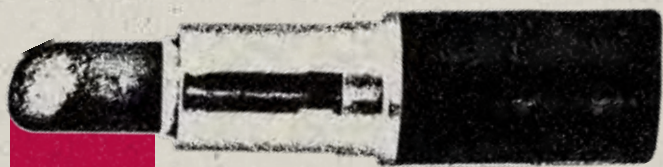
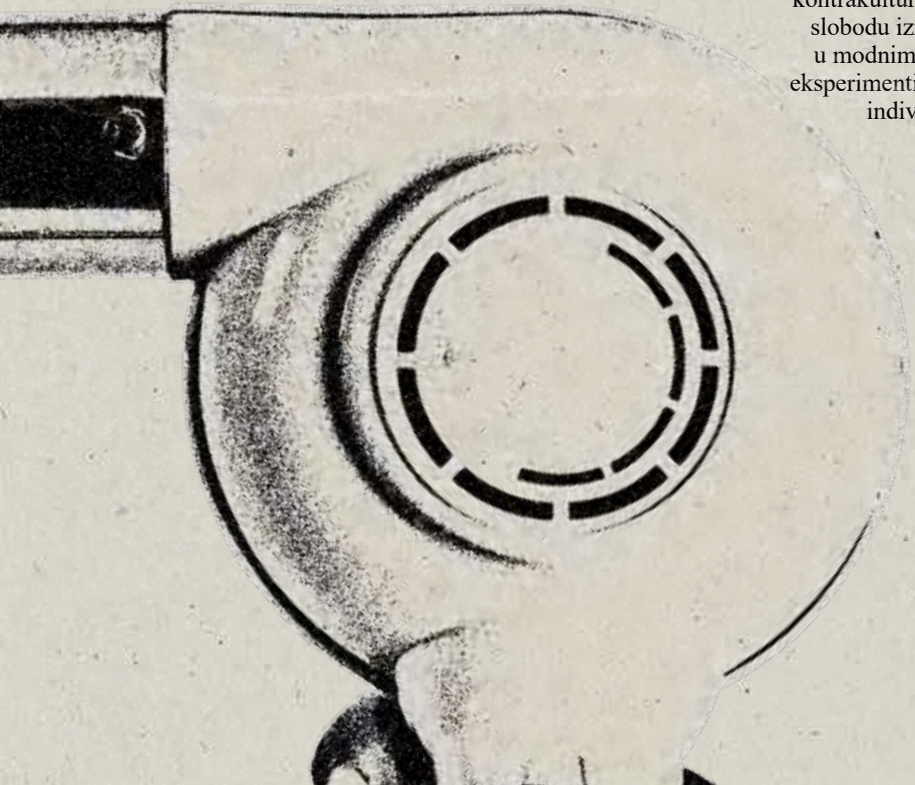
MINIMALISTIČKI RUŽ ZA USNE

Dok su oči bile u centru pažnje, usne su uglavnom ostajale neutralne ili blago obojene prirodnim nijansama. Ruževi u boji breskve, nude i svjetloružičaste nijanse bili su u skladu s prirodnijim izgledom kakav se preferirao, u kontrastu s glamuroznim usnama iz ranijih dekada.

SVE PERIKE I UMJETNE TREPAVICE 'DNEVNIKA VELIKOG PERICE'

U stvaranju likova za drugu sezonu korišteno je više od 500 perika raznih vrsta i frizura, stotine umjetnih trepavica, svaki je lik i karakter, glumac i statist dobio svoj isprobani i zadani izgled i razlog zašto kao baš takav postoji. Zaista smo posvetili maksimalnu pažnju toj raznolikosti koju nudi kraj 60-ih, i kod žena i kod muškaraca. Vjerujem da se veliki angažman cijelog autorskog tima vidi već s prvim kadrovima te da će publika uživati još više nego u prvoj sezoni. Mi smo uživali!

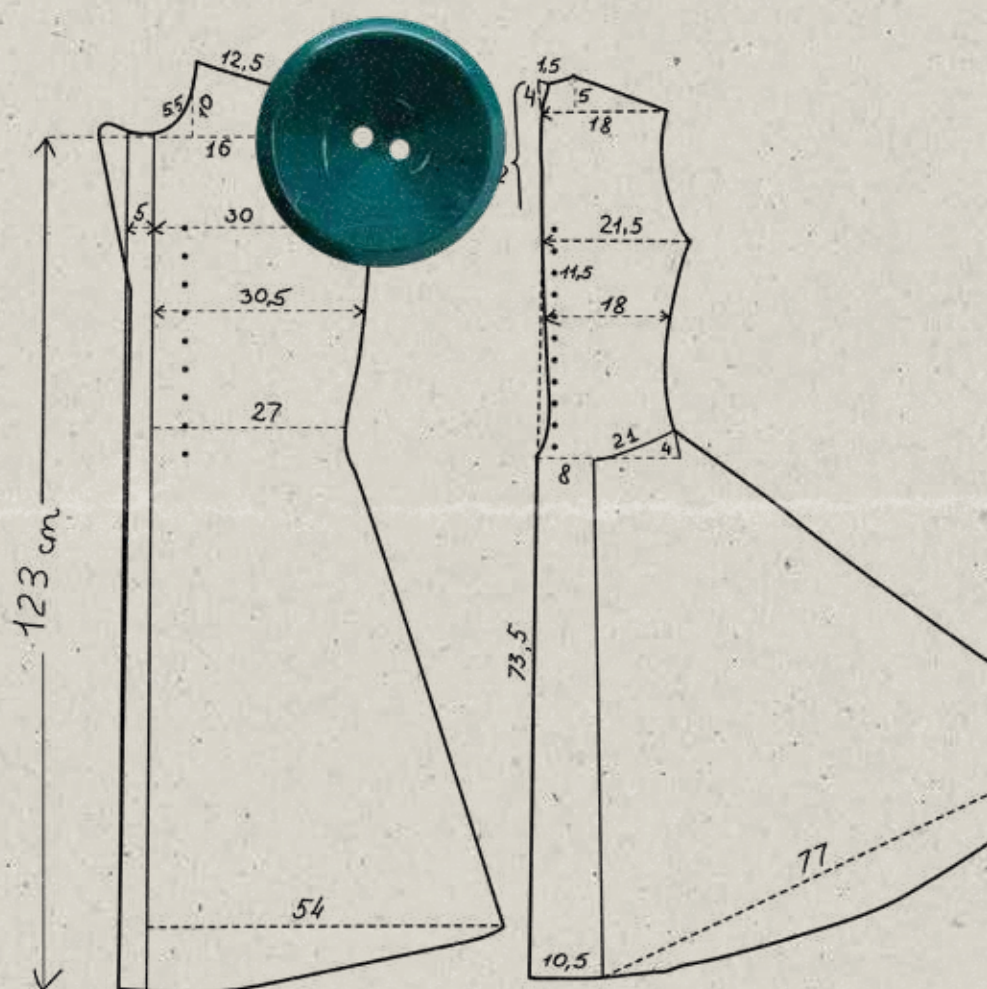
ŽELJKA FRANULOVIĆ Male tajne velikih kostima

‘Eksperimentiranje sa stilovima, krojevima i materijalima odražavalo je potrebu za slobodom, individualnošću i odbacivanjem starog poretka. Bilo da je riječ o mini suknjama, etničkim detaljima ili uniseks modi, kraj 60-ih definirao je novo shvaćanje mode kao sredstva za osobno izražavanje i kulturnu promjenu’, kaže glavna kostimografkinja ‘Dnevnika velikog Perice’

FOTO: DARKO TOMAŠ/CROPIX

**Ružičasta haljina
Nade Žegar iz prve
sezone serije**

Sjećate li se jarko ružičaste haljine iz prve sezone “Dnevnika velikog Perice” u kojoj je Nada Žegar pratila glavnog junaka na televizijsko snimanje? Ili kostima Željke Šafranek kojim je toliko očarala komandira Karla Bulića da joj je pred svim njenim kolegicama rekao da je najljepša? Za sva ta modna ostvarenja zaslužna je glavna kostimografkinja serije Željka Franulović (57), zajedno s timom suradnika koji su se drugi put upustili u kreiranje i osmišljavanje likova ove serije. Od ove jeseni nastavnica na novom formiranom studiju Scenskog dizajna, usmjerenja Kostimografije na zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti, ima više od 27 godina iskustva rada na terenu. Dobitnica je i dvije Zlatne arene za kostimografiju filmova “Snivaj, zlato moje” i “Nije kraj”.

- Tijekom studija na Tekstilno - tehnološkom fakultetu u Zagrebu nisam razmišljala o profesiji kostimografkinje, na neki način je kostimografija izabrala mene - i zadržala sve ove godine. Zaista beskrajno uživam u ovom poslu. Suprug mi je jednom prilikom u šali rekao da od 24 sata u danu, 23 živim kostimografiju - i nije bio daleko od istine. Kad se

bavite ovim poslom, od trenutka kad dobijete scenarij vi ste potpuno u tom svijetu fikcije zajedno sa svim likovima - govori Željka Franulović. Razvoj likova i njihove karakterne promjene u drugoj sezoni “Dnevnika velikog Perice” pružili su joj, kaže, slobodu da se poigra njihovim stilom. Perica Šafranek najviše je napredovao u svom scenskom stilu, promjenom krojeva smokinga i detaljima, a kostimografska ekipa lagano ga je uvela u modu 70-ih.

- U kostimografiji, psihološki pristup samom liku daje mogućnost poigrati se s karakterom te kroz odjeću pomoći ispričati i kostimografsku priču. Ovdje je naša priča retro i moderna, ozbiljna i duhovita, s naglašenom karakterizacijom likova. Ideja iz prve sezone “Dnevnika velikog Perice”, da se povežu moda, dizajn i kostimografija, doživjela je veliki uspjeh. To smo nastavili i još više podcrtali u drugoj sezoni - govori Željka Franulović.

Napravili su pravi mali hommage poznatim modnim kreatorima kao što su Hubert de Givenchy, Yves Saint Laurent, Paco Rabanne koji su se u jednom životnom trenutku upustili u kostimografiju.

- Moda kroz film stvara nezaboravne scene. Lik Nade Žegar u drugoj sezoni itekako se modno razvija i predstavlja mo je kao modnu ikonu s kraja šezdesetih - govori Željka Franulović. Nije, doduše, otkrila u čemu će se Iva pojaviti na kraju sezone, ali garantira da će zadovoljiti svakog ljubitelja mode. Željka Konstanjšek, bivša supruga Perice Šafraneka, također se stilski mijenja. Njena poslovna ambicija se odražava i na način odijevanja. Što se tiče novog lika Mile Majher, koju tumači Lana Ujević Telenta, Željka Franulović opisuje je kao našu Marylin Monroe.

- Uživat ćete u njenom liku - kaže kostimografkinja koja je do sada surađivala s cijelom lepezom redatelja. S Vincom Brešanom ima najdulji “radni staž”.

- Mislim da nam je ovo šesta suradnja. Otkad ga znam tvrdi da se ne razumije u modu i da jedino što sebi sam kupuje su cipele. Ipak vrlo dobro zna procijeniti što želi, a što ne. Bira autore od povjerenja, prepusti im da rade ono u čemu su dobri i ako je rezultat karakter lika koji želi, onda smo svi zadovoljni. Na kraju svega to je najbitnije, jer znači da vizija uvijek postoji - zaključuje Željka Franulović.

ODJEĆA KAO IZRAZ INDIVIDUALNOSTI

Krajem 1960-ih moda je doživjela revoluciju koja je u mnogim aspektima bila odgovor na društvene i kulturne promjene tog vremena. Ovaj period mode bio je dinamičan, raznolik i često kontradiktoran, miješajući različite stilove u svrhu izražavanja individualnosti i slobode.

MINI SUKNJE I MOD STIL

Mini suknja, koju je popularizirala britanska dizajnerica Mary Quant sredinom 1960-ih, zadržala je svoju popularnost do kraja dekade. Postala je simbol mladenačke pobune protiv društvenih normi i konzervativnog odijevanja. Uz nju su se često nosile šarene čarape, takozvane go-go čizme (bijele, tupog oblika i niske potpetice) te kratke, strukturirane jakne i haljine A-kroja.

Mod stil, koji je bio popularan među britanskom omladinom, donio je jednostavne, geometrijske linije, žive boje i smjele uzorke. Haljine s jednostavnim krojevima, u kombinaciji s geometrijskim printovima, bile su u skladu s modernističkom umjetnošću i arhitekturom tog vremena. Moda je postala mladenačka i bezbrižna, naglašavajući slobodu pokreta i eksperimentiranje s proporcijama.

UNISEKS KOMADI

Krajem šezdesetih godina uniseks moda postala je sve popularnija, reflektirajući sve snažniji pokret za rodnu jednakost. I muškarci i žene počeli su nositi slične odjevne predmete - traperice, pulovere, majice i vojničke jakne. Trapez traperice posebno su se isticala kao univerzalni simbol slobode i casual stila. Također, u uniseks modu ušla je odjeća s niskim strukom i trapez krojem, što je naglašavalo komfor i slobodu kretanja. Tkanine poput traperi i baršuna dominirale su casual stilom, dok su ležerni krojevi omogućavali udobnost bez previše formalnosti.

Što se tiče utjecaja mode na showbiz pozornicu, u tom periodu najčešće se pojavljuju smokinzi, šalovi, lanena odijela, sve što scenski može djelovati dominantno.

UTJECAJ POP KULTURE

Filmske zvijezde, modeli i rock glazbenici postali su ključni trendseteri tog vremena. Poznate osobe poput Twiggy, Brigitte Bardot, Janis Joplin i Jima Morrisona utjecale su na modne izbore mlađe generacije, dok su filmovi, primjerice “Blow-Up”, i festivali poput Woodstocka promovirali boemski, eksperimentalni i nekonvencionalni stil.

UMJETNOST I DIZAJN

Pop art i op art pokreti, predvođeni umjetnicima poput Andyja Warhola i Bridget Riley, imali su snažan utjecaj na modnu industriju. Geometrijski uzorci, psihodelični printovi i kontrastne boje našli su svoj put u odjevne komade, prenoseći umjetnički izražaj u svakodnevnu modu. Moda krajem 1960-ih bila je odraz revolucionarnih promjena u društvu, kulturi i umjetnosti.

MODA S EKRANA

Željka, Nada i Mila najblištavije su zvijezde “Dnevnika velikog Perice” - i ovog posebnog editorijala gdje ekskluzivno otkrivamo odjevnice kombinacije koje će obilježiti novu, drugu sezonu. Njihovi različiti karakteri odražavaju se i u modnim izborima: Željka je pragmatična i praktična, ali itekako zavodljiva, Nada stilski utjelovljuje sve odvažne promjene koje je donio kraj šezdesetih, a kakva je Mila, to će gledatelji tek saznati. No, možemo reći da je ona prava mediteranska ljepotica, naša Sophia Loren, a kad se pojavi, nitko ne ostaje ravnodušan. Hoće li joj Perica, razveden od Željke i odnedavno u braku s Nadom, uspjeti odoljeti?

fotografije MARE MILIN

2.

1.

1. Mila je prava mediteranska ljepotica kojoj laskaju crvena i boja zlata, a svileni marama zavezana oko torbice neočekivani je i itekako dobrodošao detalj

2. Zdenka je novi lik u seriji, a njena energija je sasvim drukčija u odnosu na Milinu: unatoč tome što i ona voli crvenu i zlatnu, u njenoj interpretaciji one dobivaju rokerski štih, osobito u kombinaciji s kožnatim balonerom

3. Nada je prava modna ikona pa nosi haljinu inspiriranu kolekcijom Mondrian, nazvanu po slavnom nizozemskom umjetniku, koju je 1965. napravio legendarni dizajner Yves Saint Laurent

3.

Nijedna
suknja
nije
prekratka
niti prorez koji
otkriva bedro može
biti predubok.
Minice volimo
i želimo!

Geometrijski uzorak
dovoljno je mirna
podloga za igru s
modnim detaljima:
Nada bira torbu mini
dimenzija i upadljive
boje, naušnice iste
nijanse i bijele Mary
Jane cipele. U njima se
može lutati gradom, ali
i plesati cijelu noć

4.

UZORCI

Smaragdnozelena
jednobojna haljina čezne
za 'divljim' dodacima: Mila
bira stolu i muf sa šarama
leopardova krzna koji grije
tijelo - i modni duh

5.

4. Sandale metalik
sjaja donose kombi-
naciji otmjenost i dodatnu
dozu zavodljivosti

5. Muf, istina, nije najpraktičniji modni doda-
tak, ali s ovakvim modelom bit ćete itekako
primijećeni dok čekate u redu za ulazak u
kazalište ili kino

6. Haljinu dugačkih rukava koja prati liniju
tijela, a seže tik ispod koljena laska svakoj
građi i generaciji

6.

7.

8.

9.

7. Košulja predimenzionirane kragne i pomalo psihodeličnog uzorka kombinira se s kratkom i slatkom jednobojnom ružičastom haljinom

8. Torbica preko ramena prati uzorak košulje, a dodatno je ukrašena i metalik finišem

9. Cipele s robusnom potpeticom hit su za dan i noć

10. Nadina pastelno zeleno jakna s kratkim rukavima i hlače do gležnja od buklea savršena su kombinacija za ležerne, ali i poslovne prilike

11. Željkin moćni set prsluka i hlača omekšan je satenskom košuljom

10.

U dva dijela

Kompleti nikad nisu bili zabavniji, ženstveniji i popularniji nego krajem šezdesetih, a nose se u svim prilikama

11.

12. Klasični kostim sa suknjom iznad koljena uvijek je dobar izbor, osobito u jesen

13. Dobro krojen sako osnova je svake poslovne garderobe, a sjajno se kombinira s hlačama do gležnja i mokasinkama ravnih potplata - za stilski ugodan dan u uredu

Dugo ili kratko?

Srećom, nosi se i jedno i drugo!

16.

14.

MODERNA VERZIJA SNJEGULJICE:
porculanskoj puti i tamnoj kosi malo što tako laska kao boja ciklame, a haljina koja u donjem dijelu ima elemente različitih duljina naprosto je pun modni pogodak

14. Torbica za večernji izlazak jednako je važna kao i cipele, a Mila bira model u obliku školjke na tankom lančiću zlatnog sjaja koji blista poput njenog nakita

15. U vrijeme popularnosti bijelih go-go čizama Nada nosi kožnate cipele na vezanje: potrebno je mnogo vremena da se obuju, ali je dojam koji ostavljaju nezaboravan

16. Hladnoj, ali intenzivno plavoj boji haljine suprotstavlja se vatrenocrveni nakit

15.

KRAŠ Bajadera

**70 GODINA
NEODGODIVO
DOBRA**

OTKRIJ SLOJEVE RASKOŠNOG NOUGATA OD
LJEŠNJAKA, BADEMA I NAJFINIJEG KAKAA.

NE DOZVOLI DAMI DA ČEKA.

19.

18.

17.

21.

DETAILJI

22.

20.

23.

24.

17. Smeđe kožnate mokasinke modni su evergreen koji se nosi od kraja šezdesetih do danas

18. Kožnata torba boje konjaka pristaje doslovce uz svaku dnevnu odjevnu kombinaciju

19. Modna rukavica je bačena:

u drugoj sezoni 'Dnevnika velikog Perice' za titulu najbolje odjevene konkuriraju i Nada i Željka i Mila - koja obožava ženstvene detalje

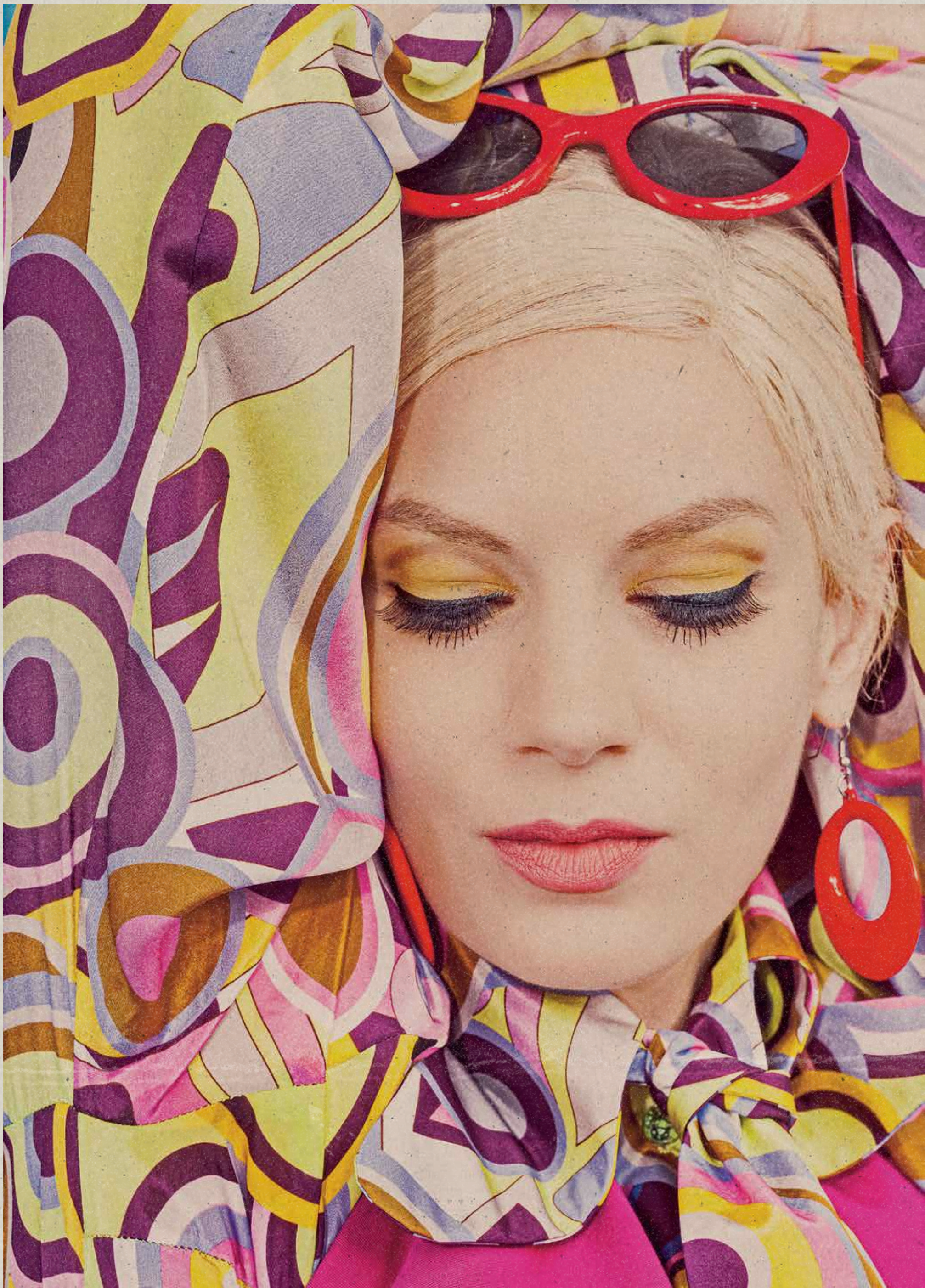
20. Pune, plastične i visokog sjaja - Nadine naušnice naprosto 'vrište' 1967.

21. Kožnata ručna torba manjih dimenzija odličan je izbor za sve generacije

22. Tko kaže da se različiti uzorci ne mogu međusobno kombinirati? Ivina crno-bijela pepita torba i prugasti šal idealan su par!

23. Pogled skriven iz tamnih predimenzioniranih naočala i zlatni nakit donose dašak drame, ali i sofisticiranost u svaku odjevnu kombinaciju

24. Zdenka izvrsno pjeva - i obožava dokoljenke koje su i ove godine hit

LJEPOTA NIJANSE SU VAŽNE

Tko se boji žute i plave na očima? Nada Žegar Šafranek definitivno ne, a kombinira ih s odvažnim potezom tuša na gornjem kapku, obilnim slojem maskare i diskretnim, nježnoružičastim ružem

1.

STAV I ŽENSTVENOST

1. Žuta dobiva dubinu sjenčanjem linija na gornjem kapku, na mjestima gdje prirodno nastaje pregib. Opći dojam intenzivira sasvim crni eyeliner, koji je baš kao i maskara u potpunom kontrastu sa sunčanom nijansom sjenila. Dobro je znati da ovakav make-up pristaje i plavušama, i brinetama, i crnkama

2. Plavo sjenilo veliki je hit kraja šezdesetih i pravi je izbor za večernji make-up

2.

SVA LICA TUŠA

Smisao tamne linije
povučene mirnom rukom
tik uz rub gornjeg kapka je
da naglasi prirodnu ljepotu
oka, a ne da mijenja njegov
oblik. Eyeliner pristaje
svakoj ženi i svakom stilu

OČI U PRVOM PLANU

Željka, Zdenka i Mila obo-
žavaju tuš i pokazuju kako
se on različito ponaša u
različitim stilskim uloga-
ma. Željka ga kombinira
uz nježnu nijansu ruža i sa
sasvim nježnom podlogom
na licu, Zdenka ga s kosom
u maniri Janis Joplin sma-
tra pravim rokerskim do-
datkom, dok ga Mila nosi
ultimativno ženstveno - uz
koraljnu nijansu ruža

• LABUD • ZAGREB

FRIZURA

PROFIL ČUVA STIL

Kosa je blago stepenasto šišana kako bi se dobio volumen pri kori-jenu, a ne širenje prema vrhovima. Volumen se dodatno naglašava bla-gim tapiranjem kose na potiljku

DNEVNI GLAMUR UZ VISOKI SJAJ

Željkin zaštitni znak je vatrena nijansa kose, savršeno isfenirana, s vrhovima uvi-jenim prema van. Šiške lijepo uokviruju čelo, obrve i oči, što osobito laska ženama s duguljastim oblikom lica

Pozadina priče...

Dojam je potpun uz podignuti gornji sloj kose i atraktivnu kopču

Baza ovakve frizure je kosa savršeno oblikovana četkom i sušilom. Nakon toga pramenovi se naizgled nemarno pričvršćuju ukosnicama i tvore neodoljivu frizuru punu života

Podignuto i ležerno

Da je ikona stila s kraja šezdesetih, Nada pokazuje i odabirom frizure

DVIJE STILSKE PRIČE JEDNE ZVIJEZDE

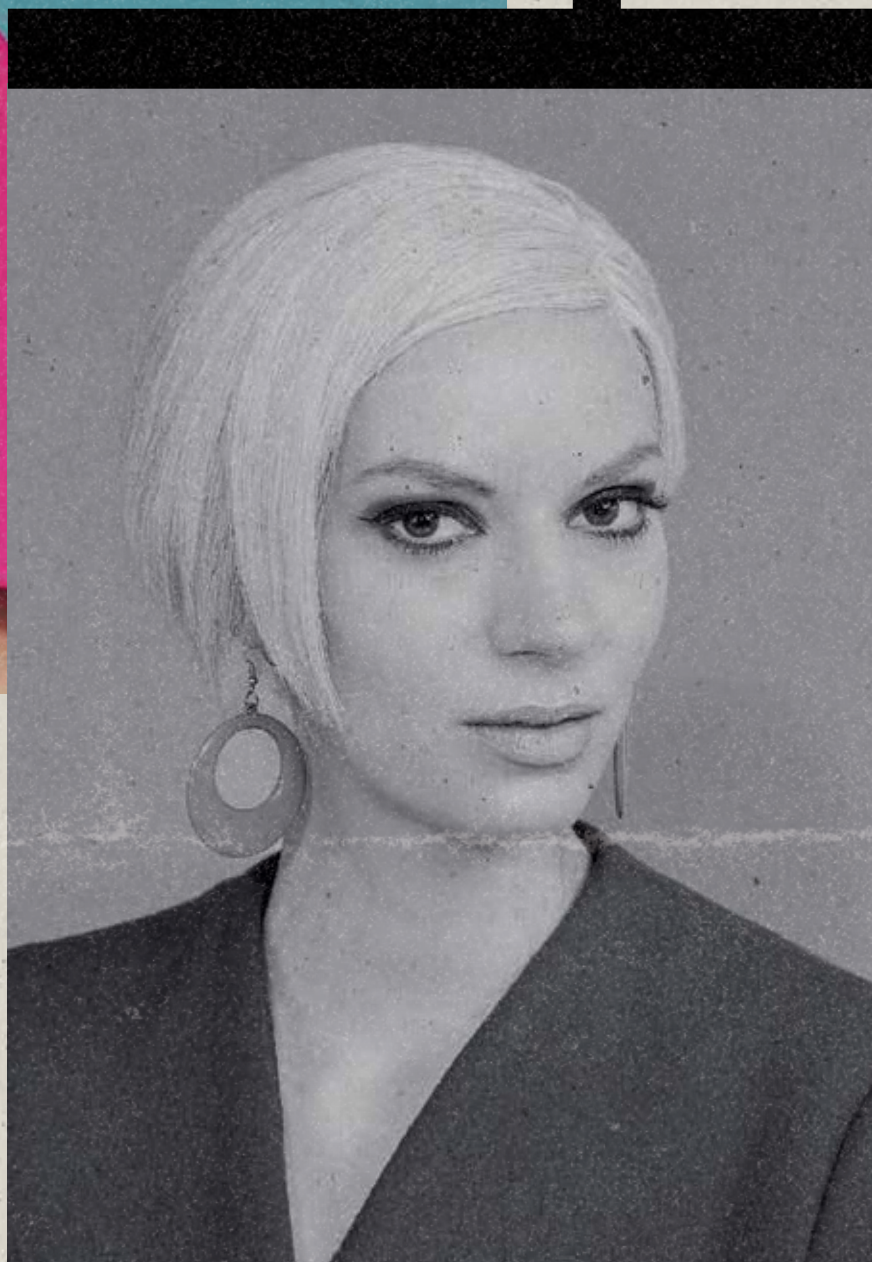
Zdenka se obožava igrati
svojim scenskim
imidžem: nekad je
beskompromisna rokerica
s neukroćenim uvojcima,
a nekad prava dama - s
visoko podignutim i
besprijeckorno
stiliziranim repom.
Gumica je, dakako,
skrivena pramenom kose,
kakav je i običaj u
svečanim prigodama

Milina blago valovita kosa idealna je za stepenasti rez, a nehaijni uvojci daju joj živost. No, opći dojam nije dječaćki razigran nego krajnje sofisticiran - zahvaljujući uredno oblikovanim šiškama

KRATKA I SLATKA VIZIJA ŽENSTVENOSTI

Kaže se da žena mijenja frizuru kad mijenja svoj život, a što je povod Nadinoj transformaciji, otkrivamo u drugoj sezoni 'Dnevnika velikog Perice'

Danas pere ČARLI

Nekad i sad

U vrijeme plesnjaka, zabavne glazbe i prepoznatljivih modnih kombinacija, Čarli se već nalazio na policama i u kuhinjama, spreman priskočiti u pomoć. Sinonim za čistoću, nježnost, ali i snagu, pratio je obiteljske rituale koji su okupljali generacije. Čarli, simbol čiste kvalitete koja ne blijedi, razvijen s ljubavlju i pažnjom, podsjeća nas na vrijednosti koje traju!

ŽELJKA BURIĆ

MOJA FASCIN

FOTO: BILJANA ŠIMIĆ I DOMINIK BRLEČIĆ

Široki društveni slojevi bili su zahvaćeni utjecajem kulture i vizualne estetike tog vremena, jer su grafička rješenja za plakate, novine, oglase, ambalaže raznih proizvoda bila pomno osmišljavana. Najpoznatiji avangardni umjetnici - Picelj, Srnec, Richter - autori su naslovnica, plakata u sferi kulture, Srnec radi vizualni identitet časopisa Svijet primjenjujući apstraktan vokabular, dinamičku igru geometrijskih oblika i sučeljava ih s modelima odjevenim po posljednjoj modi - strastveno govori Željka Burić (55), zagrebačka arhitektica i scenograf

kinja prve i druge sezone "Dnevnika velikog Perice", koja protekle 22 godine radi na filmskim produkcijama. Među njima su "Otok ljubavi" i "Quo vadis, Aida" Jasmile Žbanić, "Sve najbolje" redateljice Snježane Tribuson, "Ustav Republike Hrvatske" i "Svemu dođe kraj" Rajka Grlića...

Pola stoljeća nakon što je Krešo Golik napravio "Tko pjeva zlo ne misli" Željka Burić postala je dio ekipe serije koja u nekoj mjeri oživljava sjećanja na taj kulturni zagrebački film. Neke su originalne predmete iz filma posudili od Muzeja

grada Zagreba gdje se čuvaju sve ove godine. Pritom je radnja serije vremenski udaljena tridesetak godina od filma pa je trebalo itekako paziti na omjer nostalgичnih elemenata i stvari koje ilustriraju to novo doba u dizajnu i arhitekturi - šezdesete. Pripremali su se, kaže Željka Burić, u nekom laganom ritmu kroz povremene razgovore gotovo godinu dana, dok su posljednja tri-četiri mjeseca prije početka snimanja bila vrlo intenzivna.

- Gdje ste tražili ideje, koju ste gradnju i materijale proučavali kako biste osmislili prostore za seriju?

- Šezdesete, to doba modernizma, urbanizacije, tehnološkog napretka, prosperiteta, razvoja države blagostanja, moja su fascinacija još iz studentskih dana pa mogu reći da se pripremam oduvijek, skoro da već desetljećima čekam da se dogodi ovakva serija. Ideje ne tražim, one su zapravo posljedica dugo nakupljenih informacija, slika i impresija iz svijeta koji gledam oko sebe, iz kojeg onda stvaram ovaj imaginarni svijet koji vidimo u seriji.

- Što vam je bio najveći izazov?
- Uobičajeno, najveći je izazov ▶

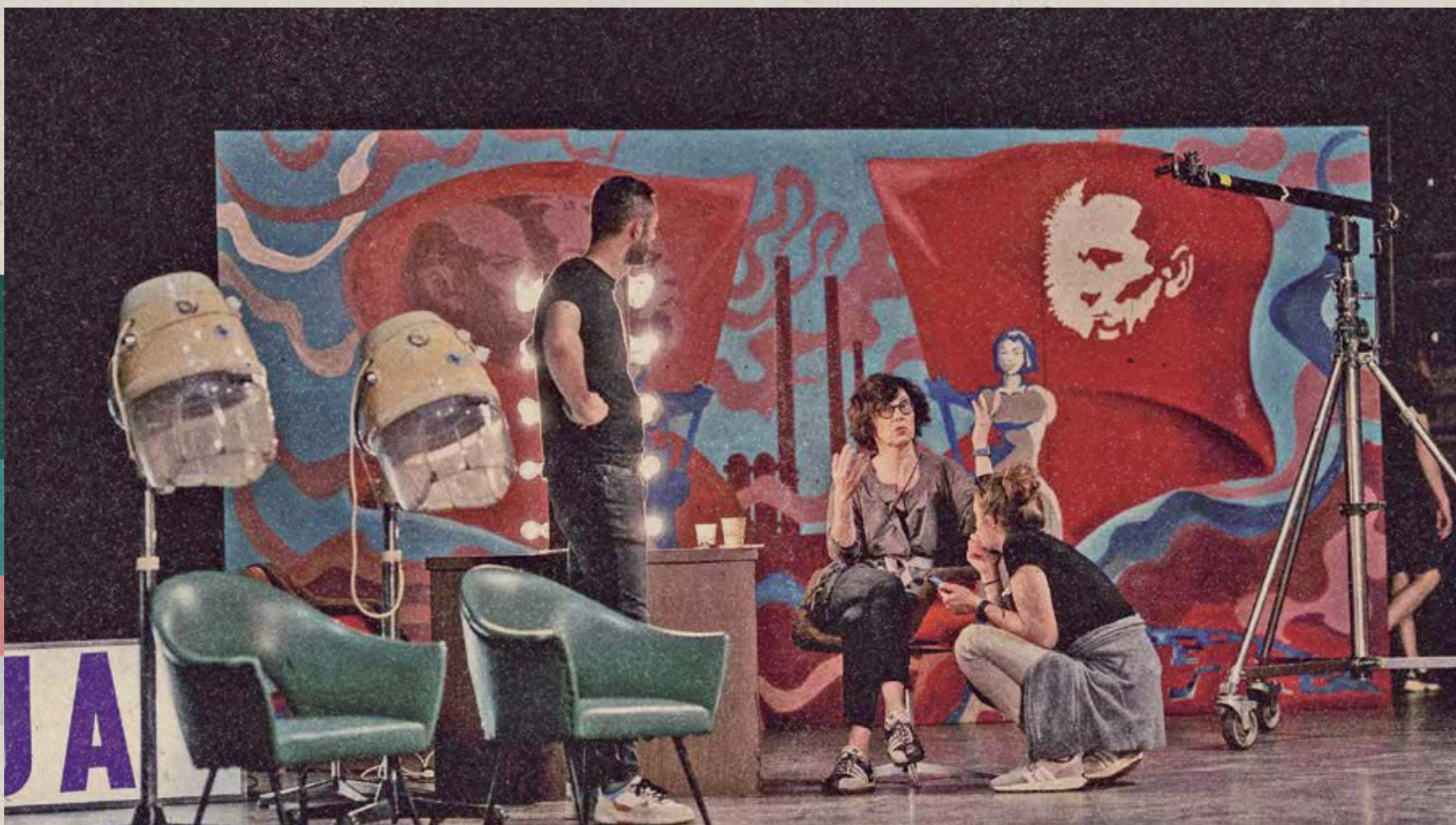

Druga sezona
'Dnevnika velikog
Perice' prikazuje
period kada se
masovno kupuju
novi kućanski
uređaji, a središnji
predmet u domu
postaje televizor
oko kojeg se
okuplja obitelj

ACIJA 60-IMA

'To je bilo zlatno doba domaćeg dizajna, ne samo vizualno-komunikacijskog nego i industrijskog. Po količini i vrsti radova to je najizdašnije razdoblje u našoj dizajnerskoj ostavštini', kaže zagrebačka scenografkinja i arhitektica

Samo za snimanje prve sezone scenografski tim skupio je desetke tisuća predmeta, s time da sve što nisu mogli nabaviti, sami su izradili

smjestiti sve svoje i redateljeve želje i snove u ograničeno vrijeme i skroman budžet, naći zajednički stilski nazivnik brojnim lokacijama - a bilo ih je više od 50 - i pokazati što više Zagreba koji danas, 60 godina kasnije, izgleda podosta drugačije.

- Kraj 60-ih je u svijetu pop kulture, mode, ljepote, načinu života znatno drukčiji nego početak deкаде - koliko ste morali mijenjati scenografiju u odnosu na prvu sezonu, kakva se promjena dogodila u interijerima u tom relativno kratkom periodu?

- Period od tri godine obično je prekratak da bi se u njemu odigrale neke velike promjene, ali kraj šezdesetih predstavlja intenzivno razdoblje u kojem se ljudi masovno sele u sasvim nove stanove, opremaju ih novim namještajem, a naročito novim kućanskim aparatima - jednima koje im štede vrijeme poput perilice rublja i drugima, poput TV prijemnika, koji im služe za zabavu i relaksaciju, a koji će postati novi centralni fokus doma stvarajući mjesto okupljanja obitelji. Naši junaci također se moderniziraju i više će se okupljati na kauču uz TV program nego uz objed i razgovor oko stola.

- Najbizarniji ili najteži način na koji ste došli do nekog od rekvizita sa snimanja...

- Do svakog je rekvizita bilo teško doći, naročito zato što nam je trebao nov i funkcionalan (a tek mu je 60), ali imala sam fantastične najbliže suradnike koji su sve uspijevali pronaći. Ono što nisu, nacrtali su i izradili.

- Na koji ste način prostore prilagođavali razvoju likova?

- U drugoj sezoni susrećemo mnogo više likova nego u prvoj pa je bilo važno precizno odrediti glavne osobine njihovih karaktera i pretočiti ih u lako raspoznatljive životne stilove. Tako Željka, primjerice, živi u uglancanom stanu u novozagrebačkom neboderu, Žnida u zapuštenom gornjogradskom čumezu, a gospodin Fuller ima reprezentativan, prostran ured u centru grada.

- Koji su za vas najblistaviji primjeri dizajna i arhitekture kraja šezdesetih u Hrvatskoj?

- Prije pojedinačnih primjera važnije je reći da je postojala vizija i plan razvoja, gradio se grad na velikom obuhvatu, planirala su se i gradila cijela naselja, gradila se infrastruktura. U takvom su velikom poduhvatu onda nastala i pojedinačna arhitektonska djela vrhunske vrijednosti. Nažalost, ograničeni ekonomski kapaciteti grada i politika koja je bila sklona izbjegavati previše kompleksne zahvate spriječili su realizaciju odista modernog, metropolskog Zagreba. Danas imamo samo zametke te ideje pa bih kao najblistavije izdvojila Zgradu društveno-političkih organizacija, popularnu Kockicu, arhitekta Ive Vitića i umjetnika Raula Goldonija, Ede Murtića i Jagode Buić čiji su radovi integrirani u njezinu arhitekturu. Tu je

‘Stolci i fotelje Bernarda Bernardija i danas su moderni kao onda kada su nastali - preživjeli su nekoliko generacija, kupili su ih naši roditelji, a koriste ih naša djeca, izdržali su adaptacije i prenamjene prostora, premještanje iz ureda u stanove i kuće’

KOCKICA KAO DRAGULJ VREMENA

Nekadašnja Zgrada društveno-političkih organizacija otvorena 1968., remek-djelo je arhitekta Ivana Vitića i primjer sinergijskog rada umjetnika: plave staklene pregrade napravio je Raul Goldoni, Jagoda Bulić tapiserije, a Edo Murtić murale

najizdašnije razdoblje u našoj dizajnerskoj ostavštini.

- **Koji su proizvodi, namještaj ili uporabni predmeti s kraja šezdesetih i danas jednako suvremeni kao i tada?**

- Svi oni koji su preživjeli ovih nekoliko generacija, kupili su ih naši roditelji, a koriste ih naša djeca. Izdržali su adaptacije i prenamjene prostora, premještaje iz ureda u stanove i kuće - Bernardijevi stolci i fotelje.

- **Da živite krajem šezdesetih u Zagrebu, koju biste zgradu ili kuću odabrali za život i zašto?**

- Da sam tada živjela, ne bih baš mogla birati, ali da ostanemo u svijetu mašte, živjela bih na zapadnoj strani Svačićeva trga, u zgradi kroz čije velike prozore zapravo živite u parku.

- **Koji ste lik iz "Dnevnika velikog Perice" vezali uz scenografiju koja se vama osobno najviše sviđa, koja odgovara vašoj estetici?**

- Mladu modernu obitelj, Nādu, Pericu i Martina, smjestili smo u naslijeđeni obiteljski donjogradski stan koji smo iz uobičajene estetike 19. stoljeća "presvukli" u suvremeno ruho.

i zgrada nekadašnje Zračne luke Zagreb arhitekta Josip Uhljka, dizajnera interijera Bernarda Bernardija i signalizacije Aleksandra Arsovskog.

Oba primjera izdvajam upravo iz tog sinergijskog principa rada svih umjetnika koji su ih oblikovali. Bez idealiziranja kompliciranih prošlih vremena, impresionira ideja koliko su bila prisutna takva cjelovita umjetnička ostvarenja.

Šezdesete godine imaju status zlatnog razdoblja domaćeg dizajna, ne samo vizualno-komunikacijskog nego i industrijskog. Po količini i vrsti radova 60-e su

FOTO: IVANA GRGIĆ/CROPIX (4)

REVOLUCIJA ZVANA PANTON

Sve o kultnom stolcu

**U takozvano svemirsko doba dizajna
nastao je sjevremenski komad
namještaja: napravljen je iz jednog
komada plastike i jednog kalupa, a i
danas je jednako poželjan kao 1967.
kad je lansiran i odmah postao
ikona modernizma**

FOTO: PROFIMEDIA (1) I VITRA PRESS (3)

Nazvan je prema svom kreatoru Verneru Pantonu, jednom od najutjecajnijih danskih dizajnera 20. stoljeća

Po mnogočemu prijelomne, šezdesete su definitivno označile prekretnicu i u svijetu produkt dizajna te izrade namještaja. Primjerci napravljeni tada i danas su jednako moderni i poželjni pa se osim u muzejima nalaze i u domovima strastvenih kolekcionara. Osobita se pažnja u toj dizajnerski plodnoj dekadi polovicom prošlog stoljeća posvećivala kreiranju - stolaca, a među najpopularnijim primjercima je Polyprop iz 1962. britanskog dizajnera Robina Daya. Tu su i Model No. GF 40/4 Amerikanca Davida Rolanda i Solus talijanske arhitekture Gae Aulenti, oba iz 1964. Nešto kasnije, 1969., nastala je legendarna Donna Up5, fotelja talijanskog genijalca Gaetana Pescea. No možda najpopularniji - i najkorišteniji - lansiran je upravo 1967.: riječ je o Pantonu danskog dizajnera Venera Pantona, prvom stolu nastalom iz jednog kalupa i jednog komada plastike, prepoznatljivom po zakrivljenom obliku poput slova "S". Verner Panton, vizionar u svakom smislu te riječi, razvio je stolac u suradnji sa švicarskom tvrtkom namještaja Vitra, čija je povijest poslovanja isprepletena s inovativnim dizajnerima. Bilo je to razdoblje kada su mnogi dizajneri eksperimentirali s plastikom kako bi postigli oblike i dizajn koje je teško izvesti s tradicionalnim materijalima poput drva ili metala. Pantonovu viziju "fluidnog" stolca omogućile su ove nove proizvodne metode i materijali.

Nakon izlaska na tržište Panton je odmah stekao popularnost zbog futuri-

stičkog izgleda, utjelovljujući živahan, razigran i nekonvencionalan duh kasnih 1960-ih. Postao je simbol modernog dizajna i prepoznat je kao ključni dio pop kulture, koji se pojavljuje u umjetničkim, modnim i dizajnerskim publikacijama tog doba. Njegovu zakrivljenu formu kritičari su nazivali skulpturalnom i bio je simbol dizajnerskog pokreta naziva svemirsko doba, koje je trajalo od šezdesetih do sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Primjeri "svemirskog dizajna" su Egg Ball Chair, stolac inspi-

riran izgledom jajeta, luster Sputnik zrakaste forme, Tulip Chair, nazvan po cvijetu na čiji oblik podsjeća...

Pantonov stolac proizvodi se i danas, uz male prilagodbe materijala kako bi se poboljšala njegova trajnost, izdržljivost, ali i utjecaj na okoliš. Koliko je važan na globalnoj razini, govori činjenica da je izložen i u Muzeju moderne umjetnosti (MoMA) u New Yorku, simbolizirajući svoj trajni utjecaj na moderni dizajn.

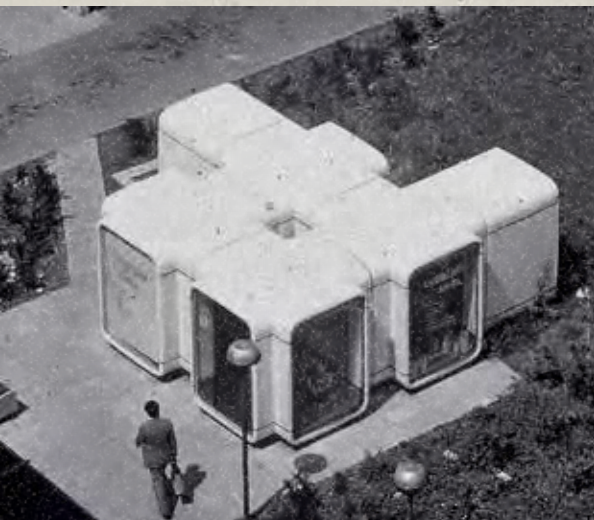
Godina 1967. je ključna jer je pred-

stavljala skok u tehnologiji proizvodnje, omogućujući dizajn koji je prije bio nezamisliv. To je vrijeme kad su umjetnost, dizajn i potrošački proizvodi počeli pomicati granice tradicionalne estetike. Stolec Panton ostaje klasik obožavan zbog svestremenosti organskog, ergonomskog dizajna i načina na koji je redefinirao proizvodnju namještaja. Njegovo izdanje 1967. pozicioniralo ga je kao ikonu modernizma i učvrstilo naslijeđe Venera Pantona u povijesti dizajna.

Proizvodi se u švicarskoj Vitri svih ovih godina

**Prednost je što
nudi beskrajnu
mogućnost
slaganja i
preslagivanja u
prostoru, poput
Lego kockica**

FOTO: PRIVATNI ARHIV SAŠE J. MÄCHTIGA (2)

KIOSK PO MJERI ČO

Prodete li Rockefellerovom ulicom u Zagrebu, na jednom njenom dijelu osjećat ćete se kao u vremeplovu - barem oni koji su sedamdesetih, osamdesetih i devedesetih živjeli na ovim prostorima. Za to je zaslužan K67, legendarni višenamjenski kiosk koji je 1966. dizajnirao, a godinu dana kasnije lansirao na tržište slovenski arhitekt i dizajner Saša Mächtig. Zagrebački primjerak, iako napušten, zapušten i bez funkcije, ipak sasvim jasno dočarava zašto je nekoć bio revolucionaran i zlata vrijedan. Mächtig, tada još student, a danas profesor emeritus na ljubljanskom sveučilištu, zamislio ga je kao modularni objekt koji

će se brzo i lako proizvoditi, slagati poput Lego kockica ovisno o potrebama, lagan pa stoga jednostavan za transport... I doista je to sve i bio. U gradovima i manjim mjestima bivše i sadašnje države zato ga se moglo vidjeti na svakom koraku, a služio je za prodaju novina, karata javnog prijevoza, umjesto zidanih trgovina... Njegova modularna struktura doslovce je revolucionirala dizajn javnih prostora u Jugoslaviji i šire - i sjajno se uklopila u urbani krajolik gradova ovih prostora.

Proizvodnja kioska K67 tekla je usporedno s razdobljem jugoslavenskog optimizma, sna o urbanizaciji i modernizaciji. Modularni kiosk trebao je pružiti univerzalnu strukturu prilagodbu

godljivu različitim namjenama. Fotografije i snimke Beograda, Zagreba i Ljubljane nezamislive su bez tog elementa koji je postao svojevrsni zaštitni znak jugoslavenskih ulica. Ti su kiosci bili i mali centri društvenog života - tu se dolazilo po informacije iz novina, netko ih je kupovao, netko molio da ih samo malo prolista, tu su se sretali poznanici pa iskoristili vrijeme za kratku diskusiju, tu su se nabavljale stvari koje su bile hitne u izlasku poput upaljača i duhana. Drugim riječima, K67 bio je puno više od jedne korisne strukture, on je bio dio svakodnevnog života građana. Njegov dizajn odražavao je jugoslavenske ideale funkcionalnosti, dok je pristupačnost i

fleksibilnost kioska učinila dostupnim u urbanim i ruralnim sredinama. Njegov upečatljiv, futuristički izgled pridonio je osjećaju društvenog napretka - služio je kao opipljiv prikaz težnji zemlje za modernizacijom i povezivanjem, rezonirajući sa socijalizmom i urbanim planiranjem.

Mächtigov dizajn bio je i međunarodno priznat, a vrlo brzo stekao je popularnost i u drugim dijelovima Europe, pa čak i u Sjedinjenim Američkim Državama. Praktičan dizajn i estetska briljantnost priskrbili su mu mjesto u prestižnim institucijama, uključujući Muzej moderne umjetnosti (MoMA) u New Yorku, gdje je prvi put izložen već 1970. i ondje stoji kao primjer inovativnog, društveno osviještenog dizajna.

tveno osviještenog dizajna.

Njegova proizvodnja trajala je sve do 1999., a tijekom tog tridesetogodišnjeg razdoblja proizvedeno je 7500 jedinica. Iako je većina kioska K67 ostala u bivšoj državi, on je bio i tadašnji izvozni hit. Velik broj K67 izvezen je u Japan, Novi Zeland, Irak, Keniju, bivše zemlje SSSR-a, Poljsku i SAD.

Kiosci K67 u upotrebi su i danas i svojevrsne su retro uspomene na ulicama gradova bivše Jugoslavije. Kiosk je to koji utjelovljuje ideju industrijskog dizajna i pokazuje svu njegovu domišljatost. Status ikone dizajna učvršćen je izložbama i restauracijama, osiguravajući da K67 ostane simbol dizajna 20. stoljeća.

**Lagan, modularan i višenamjenski K67
slovenskog arhitekta Saše Mächtiga
simbol je domišljatosti i utjelovljenje
onog što bi industrijski dizajn trebao biti,
a svaka ta plastična kućica bila je centar
društvenih zbivanja - tu se dolazilo po
informacije iz novina, kupovale se karte
za javni prijevoz ili osnovne potrepštine
za dobar večernji izlazak**

VJEKA

FOTO: LUCIJA OČKO/CROPIX (1) I PROFIMEDIA (1)

**Legendarni dizajner ispred svog
najpoznatijeg proizvoda, koji
se i dandanas može vidjeti u
zagrebačkoj Rockefellerovoj ulici**

Slatki kutak

**JESTE LI
SPREMNI ZA
BLAGDANE?**

**DONOSIMO RECEPTE ZA NEODOLJIVE ZIMSKE KOLAČIĆE
- UZ ČIJU PRIPREMU I GLEDANJE DRUGE SEZONE
‘DNEVNIKA VELIKOG PERICE’ ODBROJAVAMO DO BOŽIĆA**

Hrskavi kruščići

SASTOJCI: 20 dag krupno mljevenih oraha, badema ili lješnjaka, 15 dag maslaca, 15 dag šećera u prahu, 1 jaje, 3 žlice mlijeka, 50 dag oštrog brašna
ZA PRELJEV: 15 dag čokolade za kuhanje, 3 žlice mlijeka, 2 žlice šećera, malo ukrasnih mrvica ili krupno nasjeckanih oraha, badema ili lješnjaka

PRIPREMA: Mikserom pomiješati maslac, šećer u prahu, jaje i mlijeko te postupno dodavati brašno. Smjesu potom umijesiti rukama, dodati orahe, lješnjake ili bademe te izrađivati dok ne postane prhka. Oblikovati štrucu, omotati je najlonom i pustiti da 24 sata odstoji u hladnjaku. Narezati kriške promjera šest milimetara, poslagati u

pobrašnjen lim ili u lim prekriven papirom za pečenje i peći u pećnici ugrijanoj na oko 200 stupnjeva dvadesetak minuta, dok ne postane zlatnožuto. Pomno paziti da boja ne postane zagašitožuta! Otopiti na pari 15 dag čokolade, 3 žlice mlijeka i 2 žlice šećera. Preljevom premazati ohlađene kruščiće i ukrasiti mrvicama ili nasjeckanim orasima, bademima ili lješnjacima.

Kocke ‘Karuzo’

SASTOJCI: 14 dag kristal šećera, 14 dag maslaca, 4 žumanjka, 10 dag mljevenih oraha, 10 dag sitno naribane čokolade za kuhanje, 4 bjelanjka, 1 žlica brašna
ZA PRELJEV: 15 dag čokolade za kuhanje, 10 dag margarina, 2 žlice mlake vode, 3 žlice obič-

nog šećera, 8 dag maslaca, 1 žumanjak

PRIPREMA: Mikserom miješati 14 dag šećera, 14 dag maslaca i 4 žumanjka, oko sedam minuta. U istu posudu dodati mljevene orahe, naribanu čokoladu, istučeni snijeg i brašno. Izmiješati mikserom, najmanjom brzinom. U lim, premazan maslacem i pobrašnjen (ili prekriven papirom za pečenje), uliti smjesu i ravnomjerno je rasporediti. Peći u pećnici ugrijanoj na 170 stupnjeva, oko pola sata, odnosno kad na čačkalici kojom se na kraju pečenja probode kolač ne ostane ni mrvica. U posudi, na pari, rastopiti tri rebra čokolade, margarin, dodati mlaku vodu i šećer. Maknuti s pare, ohladiti i kad je smjesa mlaka, dodati žumanjke i šećer. Dobro promiješati i time preliti kolač. Pustiti da odstoji oko dva sata, a potom narezati na kocke.

Rolada ‘Livija’

SASTOJCI: 20 dag mljevenih oraha, 20 dag čokolade za kuhanje, 20 dag šećera u prahu, 2 žlice ruma
ZA ŽUTU KREMU: 2 kuhana žumanjka, 10 dag maslaca, 10 dag šećera, 2 žlice ruma

PRIPREMA: U posudi na pari rastopiti čokoladu. U posebnu posudu dodati mljevene orahe, šećer u prahu, rum i rastopljenu čokoladu. Dobro umijesiti rukama i razvaljati na najlonu (da se ne lijepi) na debljinu od pola centimetra. Pomiješati u posebnoj posudi žumanjke, maslac, šećer i rum. Tu kremu ravnomjerno nanijeti na razvaljanu smjesu od oraha i čokolade. Zarolati, umotati u najlon i ostaviti u zamrzivaču oko dva sata. Prije posluživanja izvaditi na sobnu temperaturu i narezati.

Prutići od oraha

SASTOJCI: 42 dag mljevenih oraha, 42 dag šećera u prahu, 8 žumanjaka, 1 bjelanjak, sok od polovice limuna, 14 dag običnog šećera

PRIPREMA: Mikserom izmiješati mljevene orahe, šećer u prahu i žumanjke. Smjesu razvaljati i narezati na prutiće te jedan po jedan složiti na lim prekriven papirom za pečenje. Potom izmiksati snijeg od bjelanjaka, uz dodavanje običnog šećera i soka limuna. Tom smjesom premazati prutiće. Lim s prutićima staviti u pećnicu ugrijanu na 50 stupnjeva i peći dva sata.

Grilaža

Sastojci: 25 dag šećera, 30 dag mljevenih oraha, 8 žumanjaka, 10 dag običnog šećera, 25 dag maslaca ili margarina, 2 oblatne za kolače, čokoladna glazura po želji, malo nasjeckanih badema za ukasiti

PRIPREMA: Na laganoj vatri grijati 25 dag šećera dok se ne rastopi. Dodati mljevene orahe i kratko popržiti. Masu istresti na vlažan tanjur i pustiti da se ohladi. Na pari pomiješati žumanjke i običan šećer. Kad smjesa postane

gusta, dodati maslac, dobro promiješati, maknuti s pare i pustiti da se ohladi. U tu kremu dodati smjesu od prženog šećera i oraha te dobro promiješati. Ravnomjerno rasporediti po jednoj oblatni i na to staviti drugu oblatnu. Pritisnuti težim predmetom da se oblatne dobro slijepe. Preliti čokoladnom glazurom, ukasiti bademima, pustiti da malo odstoji i narezati.

Čokoladne šnite ‘Very good’

SASTOJCI: 25 dag margarina, 25 dag čokolade za kuhanje, 35 dag kristal šećera, 8 žumanjaka, 6 dag brašna, 15 dag mljevenih oraha, malo ruma, 8 bjelanjaka, 10 dag krupno nasjeckanih oraha

PRIPREMA: Čokoladu rastopiti na pari. Mikserom dobro promiješati margarin, rastopljenu čokoladu i šećer te postupno dodavati jedan po jedan žumanjak, brašno, mljevene orahe i rum. U tu smjesu potom umiješati snijeg od osam bjelanjaka, mikserom namještenim na najmanju brzinu. Smjesu uliti u namašćen i pobrašnjen lim ili lim prekriven papirom za pečenje. Posuti sve krupno nasjeckanim orasima i peći u pećnici ugrijanoj na 170 stupnjeva, četrdesetak minuta.

cic

DOMAĆI PRAŠAK ZA SUDE

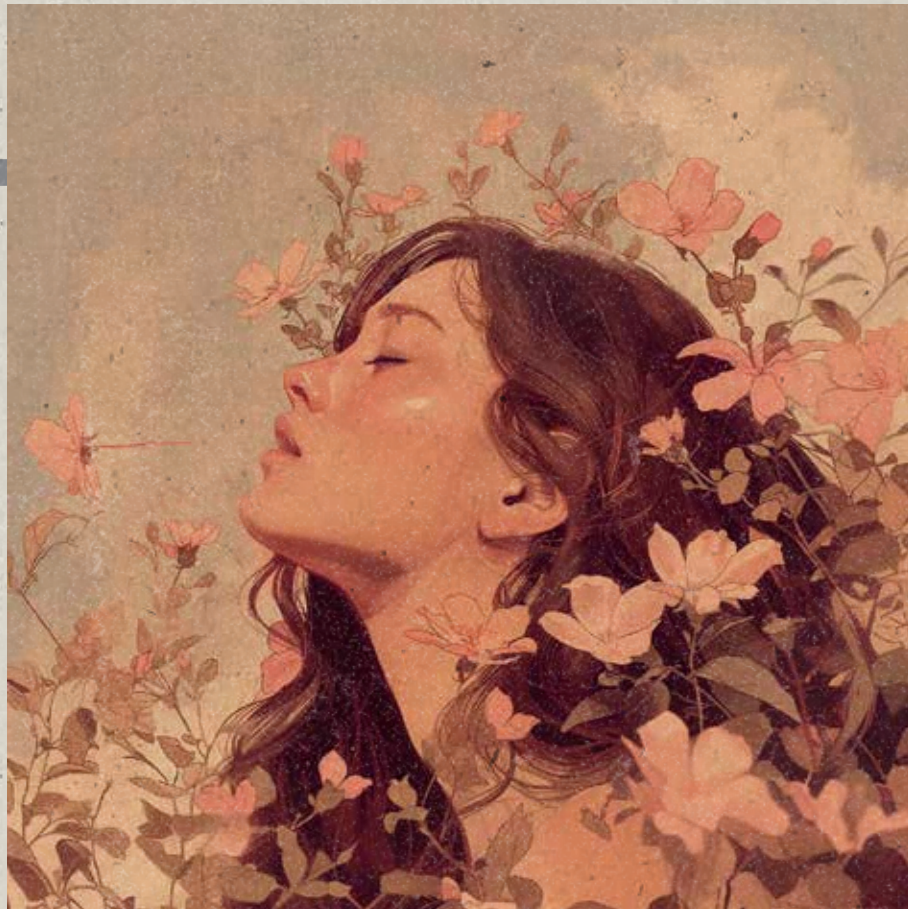
ZA
SAVRŠENU
ČISTOĆU
I BLISTAV
SJAJ

NOVA FORMULA

Eugenie Wayne:

VRAĆAM SE KUĆI

Lisa odlazi iz roditeljskog doma u New Yorku kad joj sestra počinje koketirati s dečkom. No život ipak nagrađuje poštene...

7 SADRŽAJ PRVIH ŠEST NASTAVA-
KA: Lisa započinje novi život u Philadelphi-
ji, gdje dobiva mjesto asistentice na fakultetu. Njezina doktorska
disertacija dovodi je do profesora
Martina Giffina, člana komisije, koji
je prije nešto više od godinu dana
izgubio suprugu i sina u strašnoj
prometnoj nesreći. Lisa je u strahu
od profesorovog kometara, jer ga
iznimno cijeni. Na kraju više nego
uspješno obranjuje disertaciju, a ona
i Martin shvaćaju da ih veže mnogo
više od posla.

Lisa je dvoumila kad je izašao taj natječaj da li da uopće
preda molbu. Jer, znala je, i nije joj bilo krivo, da čovjek koji
se natječe, ima apsolutne prednosti pred njom. A opet, bilo
je i onih koji su joj savjetovali:

- Moraš se natjecati jer ako te sad odbiju, a hoće, ostat ćeš
prva na listi. A ovaj neće dugo biti docentom. Svaki drugi
natječaj bit će tada formalnost.

- A ako ne bude? - brzo bi reagirala, no ne jednom je čula,
zna se i od koga, od Scotta:

- Imat ćeš drugo rješenje koje se meni već sad čini izgled-
nijim i boljim.

- Ti uvijek sa svojim predviđanjima.

- Daj, prijateljice, i ne pokušavaj me zavarati. Niti sam sli-
jep niti sam gluh. Možda ti imaš i pravo kad misliš da se ne
trebaš ni natjecati. I tako si pozvana onamo o kome drugi
mogu samo sanjati. Ali, što ja to pričam...

- Ipak i mene nešto muči.

- A što to tebe ima mučiti?

- Svašta - odgovorila mu je, ali bez ljutnje što je njemu bio
dobar znak.

Bio je i njoj jer otkad je Giffin otišao, začudo, počeo
ozbiljno raditi na doktoratu. Ali sve je to bilo nekako poveza-
no. Silno ga je zanimalo jesu li ona i Giffin u vezi jer ako nisu,
morao bi nešto poduzeti. Skoro će dva mjeseca kako je on
već u New Yorku i nešto bi se već trebalo pokrenuti.

I odlučio je sad ipak jedno - ne čekati da nešto slučajno
sazna, već je okrenuo Giffinov broj, a sad je imao i izgovor da
ga pita kad bi ga mogao primiti zbog konzultacija za svoj
doktorat.

Kad mu je Giffin čuo glas, istinski se obradovao. I nije ni
čekao da mu Scott kaže zašto ga zove, već je on njega upitao:
- Što ovo znači? Nije se, valjda, nešto loše dogodilo? Zna-
te, još sam jako vezan uz Philadelphiju. A bit ću sve dok...

Scott ga je brzo nadopunio:

- Oh, profesore, i mi uz vas. Nego, nešto bih vas zamolio?

- Recite!

- Pri kraju sam disertacije, ali nekako mi je sad zapelo.
Bih li mogao doći do vas? Bojim se dalje nastaviti da sve ne
ode u pogrešnom smjeru.

Ovaj je tek koju sekundu razmišljao, ali Scottu se to učini-
lo jako dugo i kad je već htio još nešto reći, Giffin ga je pre-
duhitrio:

- Doći ću ja u Philadelphiju.

- Kada?

- Mogao bih i ovaj vikend. Ovisi...

Ovo ovisi Scott je protumačio samo jednim - ako je Lisa u
Philadelphiji. I sad više ništa nije htio prepustiti slučaju. Rea-
girao je munjevito:

Oh, baš fino! Napraviti ćemo vam veličanstven doček!
Onakav kakav vi i zaslužujete!

- Pobogu, Scott, ne pravite nikakve spektakle oko moga
dolaska. Znaite vi ljude.

- A zašto se na ikog treba obazirati? A što se tiče dočeka,
nisam mislio ni na koga drugoga osim na sebe i Lisu. A nas
ćete moći podnijeti.

- Kad ste vas dvoje u pitanju, ne bih to tako ni nazvao. To
ima neko drugo i drugačije značenje.

- Znam to, profesore, odavano. Samo vam se čudim. I ne
samo vama. Još je život pred vama, bez obzira na sve. I treba
ga znati živjeti. A vama su se dvoma zvijezde dobro posložile.
Ovakvo gledajući sa strane, znam se upitati što uopće čekate.

- Mislite?

- Ma što mislim? Siguran sam u to i čudi me da vi još imate
neke dvojbe!

- Nemaš ja...- zastao je, ali činilo se Scottu da nema snage
nastaviti pa je to učinio on. A i lakše je ovako kad ga ne mora
gledati oči u oči:

- Mislim da nema ni Lisa, a i vidio sam na onom domjenku
da je sve krenulo dobro, samo ne znam gdje je zapelo. A očito
jest.

- Ja sam obična kukavica, ja nemam petlje reći ono što
mislim, a kamoli ono što osjećam. A osjećam, čak se i sam
čudim jačini tih osjećaja.

- Onda se više ne moram bojati...Znači, vidimo se za
vikend.

- Vidimo.

Scottu je to bilo dovoljno. Sad je to samo trebalo priopćiti
Lisi, oprezno, jasno izostavljajući dio razgovora koji je on ne
samo vodio nego i inicirao. Jer, ona sigurno ne bi bila s njim
zadovoljna. Ona je osoba koja ne bi željela nikakvo posredo-
vanje, barem ne kad je ljubav u pitanju.

I baš kako je odmah nazvao Giffina, odlučio se nazvati i
nju. I čim se javila, upitao ju je:

- Može starom prijatelju pomoć? Jer, kadgod mi zapne ja
znam kome se treba obratiti.

- Uvijek. Samo reci što? Opet neki domjenak? Bolje bi ti
bilo da prineseš...

- Sve u službi znanosti, draga moja. Ali ništa bez domjen-
ka.

- No, dobro, bez velikih uvoda. Samo reci - kada, zbog
koga i čega, i gdje?

- Kod mene doma, opet catering, ali nešto što bi više nali-
kovalo objedu, i samo ti i ja i moj gost. A on mi znači jako,
jako mnogo.

- Giffin?

- Kako si to pogodila otprve?

- Intuicija.

- To mogu tumačiti svakako.

- A tko ti brani da tumačiš? Samo još reci i razlog, i tu
smo?

- Zar si i ti mislila da neću nikad doktorirati? To se od
tebe ipak ne bih nadao.

- Pa...Nećeš se ljutiti ako kažem da sam, najblaže rečeno,
dvojila.

- Neću jer sam ostavljao takav dojam. Glupan sam bio, i
sve moram učiniti da taj dojam popravim. I ne znam i bih li da
nije Giffina. Njemu čovjek naprosto ne može ništa odbiti.
Sram me zbog njega da katedra ostane bez ikoga. Razumiješ
me?

- Itekako. Ali zar nisi mogao ti u New York da se on ne
muči? Možda ipak tražiš od njega previše? No, opet, pozna-
jući ga, njemu za znanost nikad ništa nije teško učiniti.

- Mogao sam i to sam mu rekao, ali on je rekao da će doći
ovamo. Ali, mislim da želi i tebe vidjeti. Ja sam to odavno pri-
mijetio, ali ni ti nisi slijepa da nisi to mogla osjetiti. Ti se nje-
mu sviđaš. Ne bih rekao da to nije uzajamno, no teško je to
izraziti i jednom i drugom. Toliko se toga sve ispreplelo da
čak i razumijem zašto je tome tako. Ali tome jednom valja
reći - dosta. I neću više o tome ni riječi! Niti želim da ti to sad
komentiraš. Želim da u subotu budeš kod mene nešto prije
ručka, zapravo kad dođe catering. I to je sve. Samo reci tra-
žim li previše?

Odgovorila je onako kako je ona mislila da mora. Tek na
dio pitanja:

- Dobro. Bit će u određeno vrijeme kod tebe, šefe! Uosta-
lom, ja tebi i tako ne mogu ništa odbiti.

Ovo je već bio silan napredak. Bio je siguran da više neće
trebati ničija intervencija za tu vezu poslije ovoga vikenda. A
to mu je bilo jedino važno.

* * *

- Teško bi joj bilo reći je li joj lakše poslije razgovara sa
Scottom ili teže. Nije je čak više ni smetalo što je i on zapazio
ono što ona više pred njim nije ni skrivala, iako se baš nije
time ni hvalila. Ali čudio ju je Giffin. Nikad nije zaboravila
onaj domjenak jer sve je započelo upravo tada. I baš tad joj se
činilo da nije moglo bolje. A onda muk. Otišao je i javio joj se
u ova dva mjeseca tek dva puta. I to nekako odmah nakon
odlaska da joj se još jednom zahvali, čak je tad i navijestio da
će se vidjeti pa i čuti, da bi šutio gotovo mjesec dana. A onda
još samo jedan poziv. Njoj. nesretnoj, činilo se, onako usput-
no zvanje, da bi je pitao bi li poradila na svom doktoratu da bi
on bio recenzent i da bi ga štampali. Ono što je željela od nje-
ga čuti, bilo je da je opet upita ne bi li prihvatila mjesto
docentice na tom institutu, ili ako ne to, onda barem asisten-
tice dok se ne otvori ono na što bi se ona natjecala.

Sad ju je zbunio Scott. Jasno ako nije on u svojoj želji da
ih spoji, sve to pogrešno protumačio. No, vidjet će i konačno
shvatiti ima li tu za nju nade ili ne. Nije ni taj vikend daleko.
Strpjet će se, a dalje kako bude. Glavom kroz zid ne može.

I kad je već izmučena od tih svih razmišljanja krenula si
skuhati kakav čaj da se smiri, zazvonio joj je telefon. Nije

LJUBAVNI ROMAN

Kći se vratila

imala volje ni s kim razgovarati, no kako je taj koji je zvao bio uporan, ipak je pogledala na zaslon i prepoznala Giffinov broj. Nije bilo uopće dvojbe javiti se ili ne. Učinila je to glasom koji je bio sve prije nego veseo.

- Tko me to treba? Već sam mislila da sam zaboravljena - rekla je ne želeći ništa više skrivati. Ako mu ovo ne bude dovoljno, neće se više ničemu nadati.

- Kako možeš i pomisliti da se tebe može zaboraviti? - Ni on više nije okolišavao.

- A kako da onda tumačim tvoje nejavljanje? Zaboravom, igrom, ili nečim sasvim drugim?

- Možda da ja postavim sličan upit? A zar ti nisi osjetila potrebu da se javiš baš nijednom?

- Jesam, ali....

- Ali što? Konzervativizam? Pitanje zar se ja trebam javiti čovjeku koji bi morao biti sretan da ga uopće pogledam? Ja koja mogu birati koga hoću i kad hoću. Zar i tako nešto ne mogu ja misliti? Ili je to pravom samo takvih kakva si ti? Malo i ti promisli o svojim postupcima!

- Ne možeš jer ti nijednom gestom, a još manje riječju, tako nešto nisam rekla. Samo sam iščekivala....

- I ja sam i zato sam odlučio tome stati na kraj. Baš mi je Scottov poziv došao kao naručen. Taj dečko mi je sve bliži, sve ljudskiji. A nisam tako mislio i sad mi je krivo zbog toga.

- A da se nije on javio?

- Došao bih bez poziva. Jer telefon mi je išao na živce. Htio sam ti toliko toga reći, ali činilo mi se da ništa to neće vrijediti ako te ne budem gledao.

- Pa ni sad me ne vidiš?

- Ali hoću uskoro. Nego...

- Reci što te muči?

- Hoćeš se dok dođem već odlučiti....

- Za što?

- Da ćeš se uključiti u moj tim?

- Ali kako? Zar ne treba natječaj, dogovor, komisija i što ja znam što sve ne? Znam da ti baš nisi od onih koji bi nešto radili na crno?

- Nisam, ali ti kao da zaboravljaš....

- Na što?

- Da ja formiram tim, da mi za to ne treba ništa od onoga što si nabrojila. A nisam mogao ništa prije poduzimati dok nisam vidio s čim raspolažem. A, dakako, ni s kim. Ti bi bila u svojstvu docentice. Doduše, morala bi polagati još neke ispite, ali to tebi ne bi bio nikakav problem jer i tako time suvereno već vladaš. No, neću više o ozbiljnim stvarima preko telefona. Jedva čekam vikend. Možda bih mogao čak doći i ranije da mi se Scott prije javio. A ti?

- A da ne odgovorim na to pitanje?

- Ne moraš jer je odgovor i tako znam.

- Malo prije si govorio drugačije.

- Strah, dušo moja, strah mi izvire iz svake pore. A on čini čuda.

- Znam - rekla je, ali veza se odjednom prekinula.

Da su se u tom času mogli vidjeti, vjerojatno bi se oboje nasmijali. Držali su telefone još u rukama kao da i dalje razgovaraju. Tako se ponašaju, oboje su zaključili, samo oni koji su zaljubljeni.

* * *

Lisa je bila sva na iglama. Za koji sat susret će se s Giffinom, a sad ju je uhvatila nekakva trema. Da joj je barem Tea tu da joj kaže koju utješnu, ali ona joj nije ni riječ rekla o Giffinu jer se jednostavno bojala. Njoj je dijelila lekcije kako se treba ponašati, a ona se ponaša kao neka glupava tinejdžerica. Što ima loše u tome što se zaljubila, tim prije što joj je on prilično jasno rekao da je i on. No, bilo je nešto što ju je u toj ipak još potencijalnoj vezi mučilo - kako će sve to izgledati. Neće li mu ona biti tek nadomjestak nečemu što je imao i što nikad neće zaboraviti? Hoće li ona to moći trpjeti, bez obzira koliko ga voljela i željela?

Vjerovala je da on neće nikad ništa o tom svom prethodnom braku reći jer mu je sve to bilo i ostat će prebolno. Ali bit će i njoj. I ni sama ne zna što joj je bilo kad se u jednom času mašila telefona i našla se u situaciji kad je već okrenula Tein broj da se upita - što to čini?

Tea kao Tea. Nije nikad okolišala. Čim je čula njezin zabrinut pa čak i zburjen glas, bila je direktna.

- Da čujem? Što tebe sad mori? Ljubav sigurno ne, ali bilo bi najbolje kad bi bilo baš to. Konačno da i ti shvatiš što su prave ljubavne boli.

Trgnula se na ovo što je Tea izgovorila i nije joj preostalo ništa drugo nego reći istinu:

- Baš to, Tea. I ne znam što ću.

Mora da se Tea začudila jer nije reagirala onako kako je to Lisa očekivala, ali kad je rekla, to što je izgovorila, bilo je i više nego normalno:

- Zaboga, kako ne znaš? Pa voli! Jedino ako imaš kakvih

dvojbi, zapreka ili što ja znam što sve ne, razmisli i riješi to što prije. Znaš kako prolaze oni koji probleme stavljaju pod tepih. A sad da čujem tvoju priču? Molim do detalja ako već očekuješ moj savjet ili tek mišljenje.

I Lisa je zbilja do detalja, čak i nekih koji su se Tei činile nevažnim, ispričala što je muči, zašto tako razmišlja i na kraju je sama zaključila:

- To mi se sve čini užasno kompliciranim. Ne znam ima li smisla prihvatiti nešto za što nisi sigurna da ćeš se s tim moći nositi cijeli život? Jer, znaš me. Ja se ne bih mogla zadovoljiti s onim - ja ću dovoljno voljeti za oboje. Egoizam, nerazumijevanje ili nešto treće? Ne znam što je, ali teško je.

- I na kraju je Tea progovorila:

- Mislila sam da si i pametnija. Iz tvoje priče zaključujem samo jedno. Ono što bi trebala i ti. Taj čovjek je normalan. Volio je, izgubio je ljubav na užasan način i sad ponovo voli. A očito je da voli u toj novoj, drugačijoj ljubavi, na drugačiji način. Možda i jače nego prije. Ulazi u tu vezu neočekivano, s dozom straha hoće li dobiti ono što on želi i što može dati - iskrenu, duboku i stabilnu ljubav. Kako tvoj intelektualni mozak nije mogao doći i do takvog zaključaka ili si doista toliko zaljubljena da ne vidiš ni prsta pred nosom, što bi mene osobno jako, jako radovalo? I što na kraju reći? Ništa do onoga već otrcanoga - slušaj svoje srce. Premda mislim da ni on neće odustati od sreće koju je priželjkivao, ali joj se nije nadao. Barem ne tako brzo. Ali ljubav dolazi kad joj se najmanje nadamo. I tebi za čuđenje - i odlazi kad već mislimo da neće nikada.

Sa mnom i s Charliejem je gotovo! Konačno sam i ja pogledala, a onda je i ljubav utihnula da bi svakim danom bila sve svjesnija da mi je ostanak s njim samo gubitak vremena.

I, draga moja, što ti na kraju reći do da paziš da taj vikend koji je pred tobom bude onakav kakav i treba biti - pun ljubavi. I sad se pripremi, uredi i dočekaj ga onako kako i treba - sretno i veselo.

- Ne znam.... - nastavljala je Lisa, ali Tea ju je brzo prekinula:

- I znaš, i moraš, i možeš! I javi se, ali poslije vikenda. Raduje me što ćeš...

- Što?

- Što ćeš se vratiti kući.

Nije joj ni stigla reći da se i ona tome raduje jer je Tea zatvorila telefon.

Ima ona pravo, zaključila je Lisa, i kao da joj je ovaj razgovor dao neku snagu koja je najvjerojatnije i bila negdje u njoj, ali trebalo je nešto što ju je moralo pokrenuti.

* * *

Lisa je čak i nešto prije dogovorenog vremena bila kod Scotta. I nekih tridesetak minuta poslije već je stigao catering. Zbilja je tu bilo svega. Čak se Lisi učinilo i malo previše.

- Nisi li ti malo pretjerao s jelom? - upitala je Scotta. - Ili će još netko doći koga si mi sakrio?

- Pa da nisam sve to naručio, rekla bi mi da sam škrtac.

- Ni slučajno! Svašta ti se može pripisati osim toga. Dapače. Rasipnik si. A kad će stići Giffin?

- Nešto prije ručka. Za sat ili dva. Nestrpljiva si?

- Zar bi bilo čudno da nisam?

- Ne bi. Ali siguran sam da ni on nije baš smiren. U konačnici sve će doći na svoje, baš onako kako i inače dolazi. Bože! - odjednom se uhvatio za glavu kao da je tko zna što zaboravio....

- Što je? Nešto ti je promaknulo?

- Piće.

- Nemaš ništa u kući?

- Baš ništa! Ali, nema veze. Jedna od vinarija je blizu. Skočit ću i začas me evo nazad. Još će stići torta. Nju sam naručio u onoj našoj slastičarnici. I to je sve. Otvori kad pozvone.

- Ne brini. Samo požuri.

I samo što je on izletio iz kuće, torta je, barem je tako mislila Lisa, stigla. Trčeci otvoriti uzviknula je:

- Stižem!

Ne očekujući nikoga do dostavljača, naglo je otvorila vrata i još se malo onesvijestila. Pred njom je stajao Giffin. Uspjela je tek izgovoriti:

- Ti? Otkud ti?

Nije joj ništa odgovorio, nego je raširio ruke i zagrlio je. Čula je kao u nekom snu kako joj šapuće:

- Ljubavi, obožavam te! Dala si mom životu smisao. Ne znam što bih da te nisam sreo. Ako me još i ne voliš koliko ja tebe, voljet ću za oboje.

Čuo je, međutim, ono što je i jedino želio čuti:

- Volim i ja tebe. I zato sam se bojala. Što da mi nisi uzvratio ljubav?

Ostali su tako zagrljeni i bez riječi tko zna koliko. Nitko i ništa im i tako nije više bilo potrebno. Imali su ono što je i najvrjednije - ljubav.

Lisa je sjedila u dnevnom boravku u svojoj kući u New Yorku iščekujući roditelje. Ovdje je već više od dva mjeseca, a još nije bila sigurna je li pogriješila što im uopće ništa nije govorila - ni da se udala, ni da će se preseliti ovamo.

Možda bi sve to i pričekalo, da je nije Giffin u prošlo nedjeljno jutro upitao:

- A kad ću upoznati tvoje roditelje? Ne znam možeš li me uopće razumjeti, ali ja očito u tvojima pokušavam naći svoje. Znam da imaš razloga za ljutnju, ali neke stvari treba početi gledati i drugačije. Pogotovo u ovom mjesecu kad se sve pokušava zaboraviti i oprostiti onima za koje mislimo da su nas povrijedili. Nema Božića ako nam se glavom vrte kojekakve teške misli.

Isti tren je skočila, ljutita, što je Giffin prvi put vidio, čak je malo i zastao jer je ona bila odlučna:

- Na koje stvari misliš? Ako misliš na mene i Debru, mi smo ipak više, ili bismo im trebali biti više od stvari, a oni su nas baš tako tretirali. Ono - imate sve, i što biste još htjeli? Dovoljno je bilo da nam se pod božićnom jelom nađu tko zna kakve sve ne igračke i da misle kako je to najvažnije.

Unatoč toj njezinoj ljutnji, pa čak da riskira da se prvi put ozbiljnije i posvade, on je znao da baš sad mora ići do kraja pa je nastavio:

- Pogrešno su se ponašali, ali ne zato što vas nisu voljeli, nego što su prednost ili važnost davali nebitnim stvarima - novcu i karijeri. Vjerojatno nisu ni primjećivali da su im djeca nesretna. Ne mogu suditi dok ih ne vidim i ne čujem, ali siguran sam da tvoj otac pati, barem po onom kako ste se rastali kad si odlazila iz New Yorka. Počeo sam ti priču o mojoj želji da se opet nađete. Svoje sam rano izgubio i ne znam što bih dao da me sad vide sretnoga. A bit ćete i ti i tvoji kad se nađete. Svi vi zapravo na svoj način patite, ali još vam nije doprlo do svijesti da se sve može i mora popraviti. Možda si utvaram, ali morali biste biti zadovoljni i sa mnom. Iz očiju mi isijava ljubav prema tebi. Onda, što ćemo? Hoćemo li se ipak odlučiti da ih pozovemo? Ne moraš odmah i Debru, a konačno, kako sam shvatio, ona i nije u New Yorku, ali njih bi trebala.

- Pa, dobro, pozvat ću ih - sad je već bila mekša, samo me zanima je li iz tebe progovara sretan zet ili ipak samo psiholog?

- I jedno i drugo. Ili da budem još jasniji, jedno ne isključuje drugo. Ali samo još da čujem kad ih misliš pozvati?

- Odmah jer ako budem odugovlačila, možda i odustanem, a znam da ti to ne bi bilo pravo. Zapravo, ovo činim samo zbog tebe.

- Čini, ali učini!

Rekao je to odlučno i sad ih čeka ipak se bojeći kako će sve proteći. Jer, glavom joj je toliko toga u tih nekoliko sati prolazilo, ali našla se i u nekim čudnim trenucima kad joj se činilo da je i ona mogla drugačije se ponašati.

Bilo joj je čudno što ju taj dan Giffin oslobađao bilo kakvih obveza, pa čak nije ni mnogo pričao. On kao izvrstan psiholog znao je što joj u tim momentima treba - tek mira i suočavanja sa samom sobom, kako bi znao govoriti.

Ta silna prevrtanja po mislima prekinulo je zvono na vratima. I ona i Giffin poletjeli su ih otvoriti. I oboje su ostali začuđeni scenom koji su ugledali.

Dvoje skrušenih ljudi stajalo je pred njima, činilo im se da će svaki čas zaplakati. Da bi ih ohrabrio, Giffin je počeo čak se šaleći:

- Znam da ste uzbuđeni, ali niste samo vi. Ja bih za sebe mogao reći i da sam prestrašen. Obožavam vašu kćer, ali moram steći i vaše simpatije da bi ona bila potpuno sretna. A njezina sreća mi je nešto najvažnije na svijetu. Znam da je i vama, ma kako se to kome činilo.

To je bilo i previše za ovo svoje izgubljenih ljudi. Prvi se snašao John jer je isti čas pružajući mu ruku rekao:

- Ne da imaš naše simpatije, nego imaš i našu silnu zahvalu. Čini se da si nam vratio kćer kući. Ne znam hoće li ikad itko moći shvatiti što smo proživljavali sve ovo vrijeme. Ali nismo više znali kako i odakle krenuti da popravimo barem nešto u našim odnosima.

Giffin je najprije Johna uveo u kuću, a zatim je zagrlio i Beatrice.

Lisa je sve vrijeme stajala kao skamenjena, nesposobna da išta kaže, ali i da se pomakne.

Tek kad ih je Giffin uveo u kuću, zastali su da bi se u jednom času, a da nitko nije znao tko je prvi zakoraknuo, roditelji kći im, našli se u čvrstom zagrljaju.

Giffin je konačno bio sretan. U životu i gubiš i dobivaš. Trebaš znati prihvatiti i jedno i drugo, ali nikad ne odustajati, sjetio se prve rečenice svoga profesora koji ih je uvodio, kako je govorio, u tajne ljudskih života. Jer, on je opet počeo živjeti. Činilo mu se punije nego ikad dosad.

Znanje i zabava

FOTO: PROFIMEDIA

1. Ako idete preko puta na gemišt kod Žnidaršića, u kojoj se ulici nalazite?

- a) U Opatičkoj
- b) U Ćirilometodskoj
- c) u Basaričekovoj

2. Tko u "Dnevniku velikog Perice" pjeva umjesto Perice Šafraneka?

- a) Stjepan Lach
- b) Dino Antić
- c) Dino Jelusić

3. Kad krenete treskom prema gradu, koje prijevozno sredstvo koristite?

- a) Autobus
- b) Tramvaj
- c) Uspinjaču

4. Kako se zvalo najpoznatije savsko kupalište?

- a) Babinjak
- b) Zvjerinjak
- c) Prirodnjak

5. Što je, među ostalim, Josip Žnidaršić Žnida, najbolji prijatelj Perice Šafraneka u "Dnevniku velikog Perice"?

- a) Privatnik u kulturi
- b) Građevinski poduzetnik
- c) Građevinski radnik

6. Najiščekivanja životinja u zoološkom vrtu koju Zagrepčani nisu vidjeli od 1957. je...

- a) Nilski konj
- b) Žirafa
- c) Crna pantera

7. Koja prirodna katastrofa je obilježila Zagreb 1964.?

- a) Poplava
- b) Požar
- c) Potres

8. Što znači izraz taubek?

- a) Auto
- b) Golub
- c) Lopov

9. Tko je tapkaroš?

- a) preprodavač ulaznica za javne priredbe, kino, utakmice...
- b) Onaj koji policiji i ljudima iz vlasti daje informacije o tome što drugi govore ili rade
- c) Plesač stepa

10. U prvoj sezoni "Dnevnika velikog Perice" doznajemo da zastavnik Žegar ne zna...

- a) Plesati
- b) Pjevati
- c) Plivati

TOČNI ODGOVORI: 1c, 2b, 3b, 4a, 5a, 6b, 7a, 8b, 9a, 10c

ZAGREBAČKI RJEČNIK

APŠMALCATI
zamastiti maslacem i posuti krušnim mrvicama (mahune)

BUHTL
kolač (od dizanog tijesta)

CAKUM-PAKUM
pomno, kako treba

EKSTRAVURŠT
"posebna" kobasica

ESCAJG
pribor za jelo

JEGERVURŠT
lovačka salama

LUMPATI
bučno se veseliti

MALER
ličilac

NORC
ludak, budala

OBERLIHT
prozorčić iznad vrata

OTOMAN
počivaljka, ležaljka

PAJNKRT
izvanbračno dijete

PAJZL
omanja gostionica

RAMPA
branik, brklja

SOC
talog crne kave

ŠAJBA
prozorsko staklo

ŠLAFROK
kućni ogrtač ili haljina

ŠUB (OD ŠUBA)
odjednom, od prve

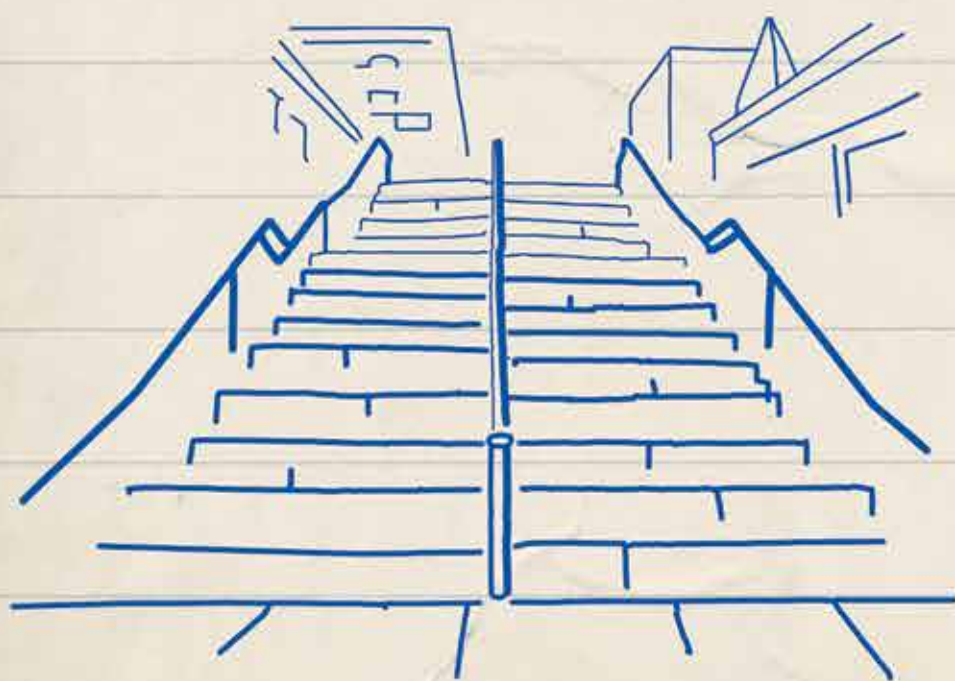
TRAČBABA
osoba koja se bavi tračevima

TRIFRTALJ
tri četvrtine od čega, trifrtalj dva = 13.45 h

VAJNŠATO
desertni vinski umak za, primjerice, palačinke

VIRŠLE
par kobasica, hrenovki

"Vidimo se u frtalj
devet na Dolcu, kod
Zagrebačke mljekare..."

JESTE LI ZNALI?

Prvu Dukat prodavaonicu otvorili smo na Dolcu 1930. godine

Početkom 20. stoljeća tržnice su bile i više nego žive i posjećene. Bile su mjesta susreta i prave žiže. Tako je, primjerice zagrebačka tržnica Dolac tijekom godina mijenjala lokacije, a na današnjoj, između Trga bana Jelačića, Kaptola i Gornjeg grada, nalazi se od 1930. godine.

Iste godine na Dolcu je otvorena **prva Dukatova prodavaonica** i to na mjestu na kojemu se i danas nalazi!

Zvonimir Milčec, najbolji kroničar grada Zagreba, o toj je tržnici napisao: "Dolac je najljepši, najmonumentalniji spomenik klopi, što ga Zagreb ima."

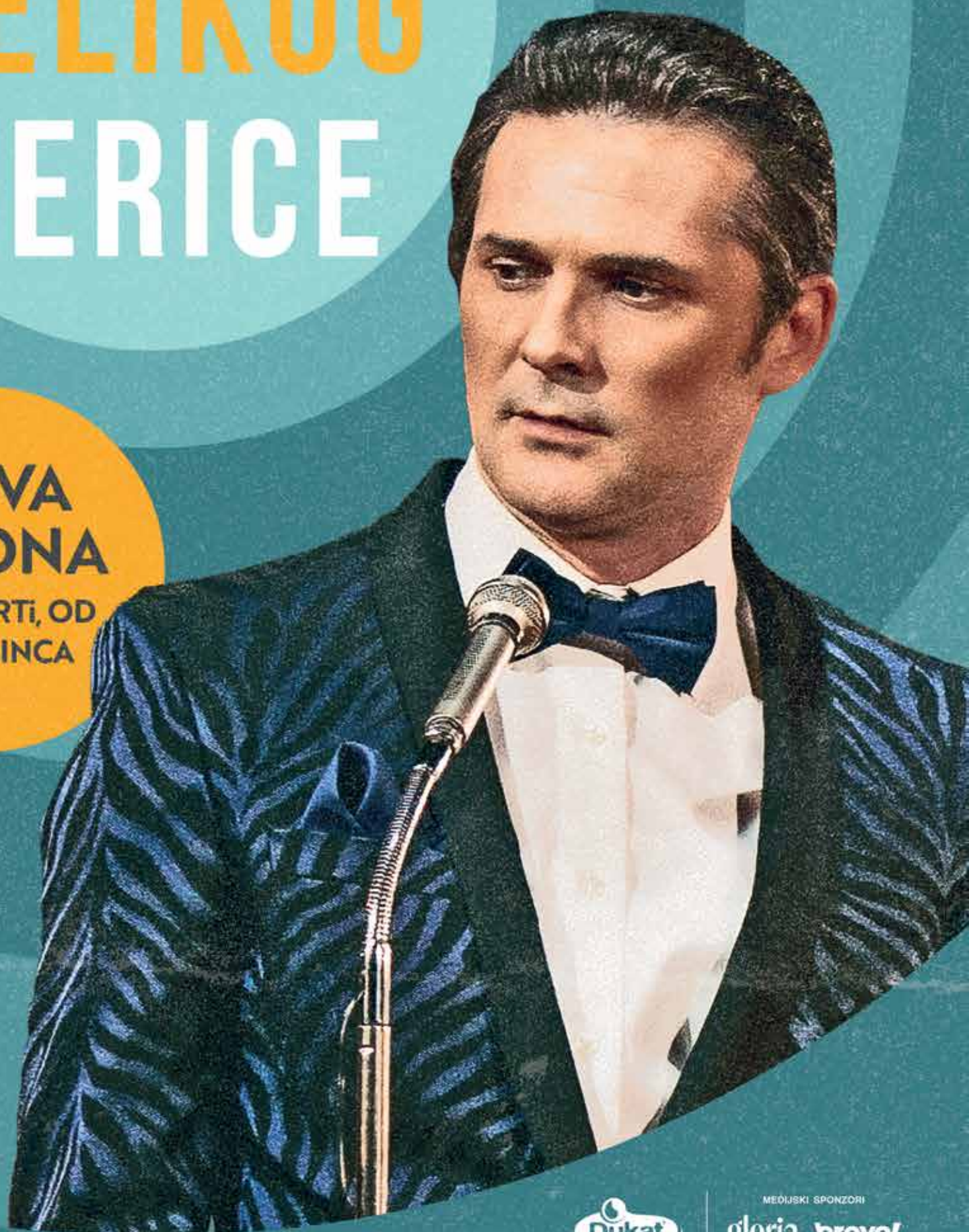
• DRUGA SEZONA •

REAL
GRUPA

DNEVNIK VELIKOG PERICE

**NOVA
SEZONA**

HTV1 i HRTi, OD
2. PROSINCA

GENERALNI SPONZOR

HEP

MEĐIJSKI SPONZORI

gloria **bravo!**